

Skatteutskottets betänkande 2021/22:SkU17

Skatteförfarande och folkbokföring

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att genomföra en folkräkning och om användandet av biometriska data och tillkännager detta för regeringen. Enligt utskottet bör regeringen återkomma med förslag i enlighet med vad utskottet anger i fråga om användandet av biometriska data vid folkbokföring med anledning av inflyttning till Sverige och vid tilldelning av samordningsnummer.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden om skatteförfarande och folkbokföring. Utskottet hänvisar bl.a. till att riksdagen redan har tagit ställning i dessa frågor, att utredningar och beredningar pågår, att tillkännagivanden inte behövs eftersom frågan redan är aktualiserad inom Regeringskansliet eller att utskottet inte ser något behov av en förändrad lagstiftning.

I motionerna om skatteförfarande finns ett flertal förslag om att synliggöra skatter och avgifter. Andra förslag gäller F-skatt, beloppsgränsen för beskattning, kontrolluppgifter och deklarationsfrågor. Ytterligare förslag gäller skatte- och avgiftskontroll. Det handlar bl.a. om en nationell handlingsplan mot skattefusk, svartjobb och förstärkta insatser mot skattefusk. En rad förslag gäller reglerna om certifierade kassaregister, personalliggare och personligt betalningsansvar för bolagsföreträdare. Utskottet behandlar även förslag som rör reglerna om anstånd med att betala skatt, ersättning för kostnader i skattemål, rättssäkerhet i skattemål, förseningsavgifter, minskad skatteadministration för företag, skatteavtal och betalning av skatt vid delårsboende.

Motionerna om folkbokföring handlar om felaktiga folkbokföringar, falska adressändringar, barn som tillbringar lika mycket tid på två adresser, skyddad folkbokföring, skydd för folkbokföringsuppgifter, folkräkning, frågor om personnummer och samordningsnummer.

I betänkandet finns 48 reservationer (S, M, SD, C, V, KD, L, MP). I två reservationer (S, C, V, MP) föreslås att riksdagen inte ska göra något tillkännagivande till regeringen. Betänkandet innehåller också fem särskilda yttranden (S, C, V, MP).

Behandlade förslag

Cirka 220 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	5
Redogörelse för ärendet.....	13
Ärendet och dess beredning.....	13
Bakgrund.....	13
Utskottets överväganden.....	14
Synliga skatter och avgifter.....	14
Skatte- och avgiftskontroll.....	17
Skatteflykt m.m.....	24
Deklaration.....	27
Skattekonto.....	28
Förseningsavgifter.....	29
Skatteavtal.....	31
F-skatt och näringsverksamhet.....	33
Företrädaransvar.....	37
Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m.....	40
Anstånd.....	43
Ersättning för kostnader i skattemål.....	45
Personalliggare.....	47
Certifierade kassaregister.....	50
Fastighetstaxering.....	53
Folkräkning.....	55
Biometriska data.....	58
Folkbokföring.....	61
Folkbokföring av barn på två adresser.....	66
Skydd för folkbokföringsavgifter.....	67
Personnummer m.m.....	72
Samordningsnummer.....	73
Betaling av skatt vid delårsboende.....	76
Förverkande av egendom.....	77
Reservationer.....	79
1. Synliga skatter och avgifter, punkt 1 (SD).....	79
2. Synliga skatter och avgifter, punkt 1 (C).....	81
3. Synliga skatter och avgifter, punkt 1 (KD).....	82
4. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 2 (M).....	84
5. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 2 (SD).....	86
6. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 2 (C).....	87
7. Skatteflykt m.m., punkt 3 (V).....	89
8. Skatteflykt m.m., punkt 3 (KD).....	92
9. Förseningsavgifter, punkt 6 (M).....	92
10. Skatteavtal, punkt 7 (SD).....	93
11. Skatteavtal, punkt 7 (V).....	94
12. Skatteavtal, punkt 7 (L).....	95
13. F-skatt och näringsverksamhet, punkt 8 (V).....	95
14. F-skatt och näringsverksamhet, punkt 8 (L).....	97
15. Företrädaransvar, punkt 9 (M, C, KD, L).....	98
16. Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m., punkt 10 (SD).....	100
17. Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m., punkt 10 (C).....	100

18. Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m., punkt 10 (L)	101
19. Anstånd, punkt 11 (KD)	103
20. Anstånd, punkt 11 (L).....	103
21. Ersättning för kostnader i skattemål, punkt 12 (SD).....	104
22. Ersättning för kostnader i skattemål, punkt 12 (C)	105
23. Ersättning för kostnader i skattemål, punkt 12 (KD)	106
24. Ersättning för kostnader i skattemål, punkt 12 (L)	106
25. Personalliggare, punkt 13 (M)	107
26. Personalliggare, punkt 13 (SD).....	109
27. Personalliggare, punkt 13 (C).....	110
28. Personalliggare, punkt 13 (V).....	112
29. Personalliggare, punkt 13 (KD).....	113
30. Personalliggare, punkt 13 (L)	114
31. Certifierade kassaregister, punkt 14 (SD).....	116
32. Certifierade kassaregister, punkt 14 (C)	117
33. Fastighetstaxering, punkt 15 (KD)	117
34. Folkräkning, punkt 16 (S, C, V, MP)	118
35. Biometriska data, punkt 17 (S, V, MP).....	119
36. Folkbokföring, punkt 18 (M).....	119
37. Folkbokföring, punkt 18 (SD)	121
38. Folkbokföring, punkt 18 (KD).....	122
39. Folkbokföring, punkt 18 (L).....	124
40. Folkbokföring av barn på två adresser, punkt 19 (C)	125
41. Skydd för folkbokföringsuppgifter, punkt 20 (SD)	126
42. Skydd för folkbokföringsuppgifter, punkt 20 (C).....	127
43. Skydd för folkbokföringsuppgifter, punkt 20 (KD).....	128
44. Skydd för folkbokföringsuppgifter, punkt 20 (L)	129
45. Personnummer m.m., punkt 21 (SD)	130
46. Samordningsnummer, punkt 22 (M).....	131
47. Samordningsnummer, punkt 22 (SD)	132
48. Samordningsnummer, punkt 22 (KD)	133
Särskilda yttranden	135
1. Folkräkning, punkt 16 (S).....	135
2. Folkräkning, punkt 16 (V, MP)	136
3. Folkräkning, punkt 16 (C)	137
4. Biometriska data, punkt 17 (S).....	138
5. Biometriska data, punkt 17 (V, MP).....	138
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	140
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	140

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Synliga skatter och avgifter

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:63 av Bo Broman (SD),

2021/22:266 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1–4,

2021/22:1077 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:1095 av Jan Ericson och Sten Bergheden (båda M),

2021/22:1098 av Josefin Malmqvist och Ida Drougge (båda M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:1144 av Hans Eklind (KD),

2021/22:1495 av Hans Eklind (KD),

2021/22:1521 av Camilla Brodin (KD),

2021/22:1978 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1–3,

2021/22:2045 av Lars Jilmstad (M),

2021/22:2208 av Jörgen Berglund (M),

2021/22:2218 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M),

2021/22:2415 av Ida Drougge (M),

2021/22:2417 av Ida Drougge (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:2418 av Ida Drougge (M),

2021/22:2424 av Ida Drougge (M) yrkandena 1–3,

2021/22:2805 av Marie-Louise Hänel Sandström (M),

2021/22:2839 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3544 av Lars Beckman (M),

2021/22:3551 av Lars Beckman (M),

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 34,

2021/22:3819 av Louise Meijer (M),

2021/22:3820 av Louise Meijer (M),

2021/22:3913 av Kristina Yngwe (C),

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkandena 36 och 37,

2021/22:4200 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 3 och

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 3.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (C)

Reservation 3 (KD)

2. Skatte- och avgiftskontroll

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:971 av Mats Wiking (S),

2021/22:1015 av Leif Nysmed m.fl. (S),

2021/22:1092 av Edward Riedl (M),

2021/22:1638 av Per Åsling (C),

2021/22:2250 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
 2021/22:2336 av Robert Hannah (L),
 2021/22:2441 av Ida Drougge (M) yrkandena 1 och 2,
 2021/22:2453 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD) yrkandena 9 och 10,
 2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 10,
 2021/22:3656 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 6,
 2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkandena 3–5, 13, 20 och 28,
 2021/22:3756 av Maria Stockhaus m.fl. (M) yrkandena 2, 4–6 och 9
 samt
 2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkandena 46–48.

Reservation 4 (M)

Reservation 5 (SD)

Reservation 6 (C)

3. Skatteflykt m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2597 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkandena 1–7, 10–12 och 14,
 2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 2 och
 2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkandena 28 och 29.

Reservation 7 (V)

Reservation 8 (KD)

4. Deklaration

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:326 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda
 SD) yrkandena 1–3 och
 2021/22:2757 av Laila Naraghi (S).

5. Skattekonto

Riksdagen avslår motion

2021/22:2242 av Sten Bergheden (M).

6. Förseningsavgifter

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:340 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 1,
 2021/22:484 av Michael Rubbestad och Patrik Jönsson (båda SD)
 yrkandena 1 och 2,
 2021/22:2232 av Erik Ottoson (M),
 2021/22:3266 av Betty Malmberg (M) yrkande 1,
 2021/22:3310 av Jan Ericson (M) och
 2021/22:3757 av Maria Stockhaus m.fl. (M) yrkande 21.

Reservation 9 (M)

7. Skatteavtal

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:132 av Kjell-Arne Ottosson (KD),
2021/22:661 av David Lång (SD) yrkandena 1 och 2,
2021/22:3232 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 21,
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 51 och
2021/22:3967 av Gulan Avci m.fl. (L).

Reservation 10 (SD)

Reservation 11 (V)

Reservation 12 (L)

8. F-skatt och näringsverksamhet

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:469 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkandena 4–6,
2021/22:831 av Mattias Ottosson (S),
2021/22:946 av Johanna Haraldsson m.fl. (S),
2021/22:955 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S),
2021/22:2494 av Alexandra Anstrell och Sofia Westergren (båda M),
2021/22:3086 av Daniel Andersson (S),
2021/22:3525 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 5 och
2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 33.

Reservation 13 (V)

Reservation 14 (L)

9. Företrädaransvar

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 7,
2021/22:3707 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M) yrkande 6,
2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 11 och
2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 6.

Reservation 15 (M, C, KD, L)

10. Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2427 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 1,
2021/22:3256 av John Widegren (M) yrkande 1,
2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkandena 9 och 18,
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 42 och
2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkandena 8–10.

Reservation 16 (SD)

Reservation 17 (C)

Reservation 18 (L)

11. Anstånd

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3256 av John Widegren (M) yrkande 2,
2021/22:3686 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 36,

2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 7 och
2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 9.

Reservation 19 (KD)

Reservation 20 (L)

12. Ersättning för kostnader i skattemål

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 21,
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 44,
2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 6 och
2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 8.

Reservation 21 (SD)

Reservation 22 (C)

Reservation 23 (KD)

Reservation 24 (L)

13. Personalliggare

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:947 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S),
2021/22:1827 av Annicka Engblom (M),
2021/22:1980 av Sten Bergheden (M),
2021/22:2087 av Lars Püss (M),
2021/22:2449 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 6,
2021/22:2874 av Mattias Karlsson i Luleå (M),
2021/22:3221 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 31,
2021/22:3242 av Peter Helander m.fl. (C) yrkande 3,
2021/22:3380 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 8,
2021/22:3638 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 7,
2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 8,
2021/22:3687 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 21,
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 38,
2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 2,
2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 7 och
2021/22:4217 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 15.

Reservation 25 (M)

Reservation 26 (SD)

Reservation 27 (C)

Reservation 28 (V)

Reservation 29 (KD)

Reservation 30 (L)

14. Certifierade kassaregister

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:326 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 4 och 5,

2021/22:1976 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,
2021/22:2108 av Lars Püss (M),
2021/22:2427 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 7,
2021/22:2432 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 15,
2021/22:2449 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 13 och
2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 14.

Reservation 31 (SD)

Reservation 32 (C)

15. Fastighetstaxering

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1096 av Jan Ericson (M),
2021/22:2442 av Ida Drougge (M),
2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 17 och
2021/22:4222 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 30.

Reservation 33 (KD)

16. Folkräkning

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att genomföra en folkräkning och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:52 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 1,
2021/22:623 av Markus Wiechel (SD) yrkande 2,
2021/22:2180 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M),
2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 1,
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 40,
2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 65,
2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 29,
2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 17 och
2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 5 och
bifaller delvis motionerna
2021/22:1005 av Robert Stenkvist (SD) yrkande 3 och
2021/22:3317 av Jan Ericson (M).

Reservation 34 (S, C, V, MP)

17. Biometriska data

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om användandet av biometriska data vid inflyttning till Sverige och vid tilldelning av samordningsnummer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3128 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 5 och
2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 15.

Reservation 35 (S, V, MP)

18. Folkbokföring

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:181 av Eric Westroth (SD),

2021/22:222 av Tobias Andersson (SD),

2021/22:490 av Lars Andersson och Markus Wiechel (båda SD) yrkande 1,

2021/22:623 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3,

2021/22:768 av Kerstin Lundgren (C),

2021/22:1369 av Lotta Olsson (M),

2021/22:2914 av Eric Westroth (SD),

2021/22:3240 av Anders Hansson (M),

2021/22:3304 av Magdalena Schröder (M),

2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 2,

2021/22:3834 av Louise Meijer (M),

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 39,

2021/22:3974 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 33,

2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkandena 63 och 64,

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 18 och 19 samt

2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 37.

Reservation 36 (M)

Reservation 37 (SD)

Reservation 38 (KD)

Reservation 39 (L)

19. Folkbokföring av barn på två adresser

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 22 och

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 84.

Reservation 40 (C)

20. Skydd för folkbokföringsuppgifter

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:199 av Mikael Larsson (C),

2021/22:266 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 5,

2021/22:2076 av Helena Vilhelmsson och Annika Qarlsson (båda C) yrkandena 1 och 4,

2021/22:2147 av Johan Büser (S) yrkande 2,

2021/22:2956 av Ann-Sofie Alm (M) yrkande 5,

2021/22:3241 av Lotta Olsson (M),

2021/22:3457 av Marléne Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M),

2021/22:3460 av Marléne Lund Kopparklint (M),

2021/22:3463 av Marléne Lund Kopparklint (M),

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 25,

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 66,
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 43,
2021/22:3969 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10 och
2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 38.

Reservation 41 (SD)

Reservation 42 (C)

Reservation 43 (KD)

Reservation 44 (L)

21. Personnummer m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:387 av Linda Lindberg (SD),

2021/22:2877 av Mattias Karlsson i Luleå (M) och

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 45.

Reservation 45 (SD)

22. Samordningsnummer

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:623 av Markus Wiechel (SD) yrkande 4,

2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkandena 3 och 4,

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 41,

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 14 och 16 samt

2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 35.

Reservation 46 (M)

Reservation 47 (SD)

Reservation 48 (KD)

23. Betalning av skatt vid delårsboende

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1627 av Lars Thomsson m.fl. (C),

2021/22:1674 av Johan Hultberg (M) yrkande 1 och

2021/22:2314 av Lina Nordquist och Barbro Westerholm (båda L).

24. Förverkande av egendom

Riksdagen avslår motion

2021/22:1501 av Borian Åberg (M) yrkande 3.

Stockholm den 21 april 2022

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Eric Westroth (SD), Sultan Kayhan (S), Magnus Stuart (M), David Lång (SD), Patrik Lundqvist (S), Hampus Hagman (KD), Anna Vikström (S), Kjell Jansson (M), Eva-Lena Jansson (S), Johnny Skalin (SD), Helena Vilhelmsson (C), Jon Thorbjörnson (V), Arman Teimouri (L) och Lorentz Tovatt (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I ärendet behandlar utskottet kvarvarande motioner från den allmänna motionstiden hösten 2021 som rör skatteförfarande och folkbokföring. Samtliga motioner innehåller förslag om tillkännagivanden till regeringen. När det gäller de aktuella motionerna har i många fall motsvarande förslag behandlats under förra riksmötet i betänkande 2020/21:SkU22 Skatteförfarande och folkbokföring.

Motionsyrkandena återges i förteckningen över behandlade förslag, se bilagan.

Bakgrund

Skatteförfarandelagen trädde i kraft den 1 januari 2012 (prop. 2010/11:165, bet. 2011/12:SkU3, rskr. 2011/12:28) och ersatte då ett tiotal lagar. Vid övergången genomfördes också en rad sakliga förändringar.

Den nuvarande folkbokföringslagen trädde i kraft den 1 juli 1991. Lagen innehåller bestämmelser om fastställande av en persons bosättning samt registrering av uppgifter om identitet, familj och andra förhållanden som enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet får förekomma i folkbokföringsdatabasen.

Utskottets överväganden

Synliga skatter och avgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om bl.a. olika sätt att synliggöra skatter och avgifter för att öka medborgarnas kunskap om nivån på skatteuttaget och vad skatterna används till.

Jämför reservation 1 (SD), 2 (C) och 3 (KD).

Motionerna

I motion 2021/22:1077 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) anförs att man bör göra det tydligt vilka skatter, vilken moms och vilka avgifter som betalas på lön och köpta varor. I motion 2021/22:1095 av Jan Ericson och Sten Bergheden (båda M) anförs att man i ett första steg tydligare bör visa för löntagarna hur stor skattebelastningen är på utbetald lön och i ett andra steg göra om arbetsgivaravgifterna till en löneskatt. I motion 2021/22:1098 av Josefin Malmqvist och Ida Drougge (båda M) yrkandena 1 och 2 anförs att man bör överväga att det ska framgå tydligt av deklARATIONEN vad skattepengarna gått till. Vidare bör man överväga att det ska framgå tydligt av deklARATIONEN vilka totala skatter man betalat, inklusive arbetsgivaravgift och schablon för konsumtionsskatter. I motion 2021/22:1978 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1–3 anförs att man bör arbeta för ett mer transparent och effektivt skattesystem. Man bör verka för minskat slöseri med skattepengar genom att öka medvetenheten bland medborgarna om hur mycket skatt var och en betalar. Det finns otaliga exempel på skatteslöseri som att kommuner sysslar med t.ex. uppvärmda badsjöar, upplevelseparker, eller cirkusfestivaler. Skatteslöseri av denna sort bör beivras. Fler borde enligt motionärerna uppmuntras till att synliggöra skatter och uppmana till mer synliga skatter. I motion 2021/22:2045 av Lars Jilmstad (M) anförs att Statens servicecenter, en myndighet som stödjer andra myndigheter med administrativa tjänster, bl.a. löneutbetalningar borde redovisa arbetsgivaravgiften på lönespecifikationer. I motion 2021/22:2208 av Jörgen Berglund (M) anförs att man bör överväga att synliggöra arbetsgivaravgifterna på lönebesked för offentliga arbetsgivare. I motion 2021/22:2218 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M) anförs att regeringen bör överväga behovet av ändringar i skatteförfarandelagen om att arbetsgivardeklARATIONEN för varje betalningsmottagare även ska innehålla uppgift om arbetsgivaravgiftens belopp. I motion 2021/22:2415 av Ida Drougge (M) anförs att man bör utreda möjligheten att konvertera arbetsgivaravgiften till inkomstskatt. Det vore det mest effektiva för att synliggöra skatten. I motion 2021/22:2417 av Ida Drougge (M) yrkandena 1 och 2 anförs att man bör se över möjligheterna för regeringen att ålägga staten,

kommunerna och regionerna att redovisa vilka skatter som tas ut med hur mycket och när. Vidare bör man utreda möjligheten att redovisa detta genom medborgarens bank och att sammanställa skatteutgifterna i likhet med andra utgifter som dras från bankkontot. I motion 2021/22:2418 av Ida Drougge (M) anförs att regeringen bör utreda samt lämna förslag på hur skatterna kan bli mer synliga. I motion 2021/22:2424 av Ida Drougge (M) yrkandena 1–3 anförs att man bör se över möjligheten att synliggöra skatterna på kvittot när vi konsumerar någonting som är beskattat i flera led, se över möjligheten att synliggöra punktskatter på kvitton och se över möjligheten att redovisa subventioner från det offentliga på kvitton. I motion 2021/22:2441 av Ida Drougge (M) yrkandena 1 och 2 anförs att regeringen bör utreda definitionen av vad som är en avgift. Man bör se över om man kan byta namn på de avgifter som egentligen är skatter. I motion 2021/22:2805 av Marie-Louise Hänel Sandström (M) anförs att det är viktigt att vi som medborgare verkligen vet vad vi betalar i skatt och vad vi får för pengarna. Det är därför viktigt att synliggöra osynliga skatter. I motion 2021/22:2839 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1 och 2 anförs att man bör ge Skatteverket ett särskilt uppdrag att årligen följa upp allmänhetens kunskap om nivån på olika skatter och arbetsgivaravgifter. Statliga myndigheter och verk ska också ges i uppdrag att ange s.k. löneskatter på anställdas lönebesked. I motion 2021/22:3544 av Lars Beckman (M) anförs att man bör överväga att riksdagen, regeringen och statliga myndigheter inför lönebesked som visar hela skatten, inklusive arbetsgivaravgifter. I motion 2021/22:3551 av Lars Beckman (M) anförs att Skatteverket bör ges i uppdrag att redovisa arbetsgivaravgiften på det årliga slutskattebeskedet i samband med en bred skatteöversyn. I motion 2021/22:3819 av Louise Meijer (M) anförs att det av deklARATIONEN bör framgå vad skattepengarna har använts till. I motion 2021/22:3820 av Louise Meijer (M) anförs att man bör göra det obligatoriskt att redovisa arbetsgivaravgiften på lönebeskedet.

I kommittémotion 2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkandena 36 och 37 anförs att man tydligare bör ange en syftesbeskrivning, kostnadseffekt samt en fullständig och korrekt redovisning avseende skatteutgifter. Man bör också öka skattetransparenzen på lönebesked och konsumentkvitton. I motion 2021/22:63 av Bo Broman (SD) anförs att det bör vara obligatoriskt att alltid redovisa samtliga skatteuttag i anslutning till varje transaktion för att öka skattetransparenzen. I motion 2021/22:266 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1–4 anförs att man tydligare bör redovisa mervärdesskatt för konsumenter. Man bör även redovisa arbetsgivaravgifter och andra socialavgifter på lönebesked från offentliga arbetsgivare. Man bör dessutom utreda möjligheten att i samband med slutskattebeskedet redovisa hur inbetald skatt fördelats på olika utgiftsområden. Man bör också presentera lättlästa budgetar i all offentlig verksamhet.

I kommittémotion 2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 34 anförs att den allmänna löneavgiften bör separeras från arbetsgivaravgiften och definieras som en egen skattesats för att tydliggöra vilka skatter företagen

betalar. I motion 2021/22:3913 av Kristina Yngwe (C) anförs att man bör se över hur skattesystemet kan bli mer transparent och hur krav på en tydligare redovisning av lönekostnaden kan genomföras.

I kommittémotion 2021/22:4200 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 3 anförs att offentliga arbetsgivare bör redovisa samtliga skatter och avgifter på lönebeskeden. I kommittémotion 2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 3 anförs att det är viktigt att synliggöra skattetrycket. Offentliga arbetsgivare måste visa vägen genom att tydligare redovisa samtliga skatter och avgifter på lönebeskedet. I motion 2021/22:1144 av Hans Eklind (KD) anförs att man bör ändra benämningen ”den allmänna löneavgiften” till ”allmän statlig löneskatt”. I motion 2021/22:1495 av Hans Eklind (KD) anförs att staten och det allmänna bör redovisa skatter och avgifter på lönebesked. I motion 2021/22:1521 av Camilla Brodin (KD) anförs att det är en viktig del i ett demokratiskt samhälle att medborgarna har insyn i hur beslutsfattande och myndighetsutövning går till. Därför måste den allmänna kunskapen om skattesystemet bli bättre och relevanta åtgärder för detta vidtas.

Utskottets ställningstagande

När det gäller definitionen av skatt och avgift är gränsdragningen klar rent teoretiskt. I praktiken är gränsen dock mer flytande, och detta beror på att lagstiftaren inte varit konsekvent i terminologin. Begreppen skatt och avgift har ingen rättslig betydelse så länge den aktuella pålagan har beslutats enligt regeringsformens normgivningsregler. Oklarheten kring begreppen har snarare en moralisk betydelse eftersom skatter och avgifter är betungande ingrepp i den enskildes ekonomi och medborgaren ska veta vad det är han eller hon betalar för. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2021/22: 2441 (M) och 2021/22:1144 (KD).

Utskottet delar motionärernas syn när det gäller principen att uttaget av skatt och avgifter bör vara synligt för var och en så att alla blir medvetna om skatteuttagets nivå. Utskottet delar även synpunkten att skattebetalarna bör vara välinformerade om vad skatterna används till och att kommunerna, regionerna och staten bör se över hur de bättre kan redovisa vad skattepengarna används till. Utskottet är också positivt till att Skatteverket genom olika informationsinsatser ökar medvetenheten hos löntagarna om vad som finansieras via skatten och om de avgifter som arbetsgivaren betalar. Utskottet ser också positivt på att företag och myndigheter informerar om uttaget av arbetsgivaravgifter m.m. på lönebesked och i andra sammanhang. I sammanhanget kan det också påpekas att det inte finns något som hindrar att arbetsgivare på t.ex. lönebesked ger sina anställda relevant information om såväl skatter som löneavgifter. Utskottet är positivt till att detta förfaringssätt blir vanligt på arbetsmarknaden. Det finns heller inte något som hindrar att företag synliggör mervärdesskatt (moms) och punktskatter i sina prisuppgifter. Men det finns enligt utskottets mening anledning att vara försiktig med att införa tvingande regler som innebär att företagens och myndigheternas

administrativa börda ökar. Även om utskottet följaktligen anser att det är värdefullt om skatteuttaget kan göras synligt för den enskilda skattebetalaren är utskottet inte berett att gå så långt att utskottet tillstyrker att arbetsgivare och företag ska ha en lagstadgad skyldighet att lämna denna information till sina anställda eller kunder.

Utskottet anser att skattesystemet i stort fungerar väl och ser därför inte något behov av ett tillkännagivande med de inriktningar som motionärerna begärt. Utskottet avstyrker därmed övriga motionsyrkanden i avsnittet.

Skatte- och avgiftskontroll

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om en översyn av regelverk, preliminärskatt för företagare, hantering av delningsekonomin, Skatteverkets uppgifter och befogenheter m.fl. frågor.

Jämför reservation 4 (M), 5 (SD) och 6 (C).

Bakgrund

Skattefelet

Skattefelet är skillnaden mellan de fastställda beloppen och de teoretiskt riktiga. Enligt Skatteverkets regleringsbrev för 2022 ska verket bedöma skattefelets storlek och i vilken grad det har förändrats.

Preliminärskatt

När någon registrerar ett företag ska denne samtidigt lämna uppgift om underlag för debiterad preliminärskatt. Om verksamheten inte beräknas ge ett överskott första året fyller man i noll i rutan för verksamhetens överskott i tjänsten eller på blanketten. Utifrån de uppgifter som lämnas fattar Skatteverket ett beslut om debiterad preliminärskatt. Om det senare visar sig att beräkningen inte längre stämmer kan man enkelt ändra sin debiterade preliminärskatt genom att lämna nya uppgifter i Skatteverkets tjänst Preliminär inkomstdeklaration. Därefter får man ett nytt beslut om debiterad preliminärskatt. Den som startar ett helt nytt företag har möjlighet att få uppskov i tre månader med att betala sin preliminära skatt.

Lönegaranti

Reglerna om lönegaranti finns i lönegarantilagen (1992:497), förkortad LGL. Lönegaranti innebär att staten för en viss tid och upp till ett visst belopp går in och betalar arbetstagarens fordringar på lön m.m. hos en arbetsgivare som har försatts i konkurs. Det finns ett tak för hur stort belopp som kan betalas ut i lönegaranti. Beloppstaket uppgår till fyra gånger prisbasbeloppet enligt 2 kap.

6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken (SFB) vid tiden för konkursbeslutet. Takbeloppet omfattar samtliga fordringar som kan omfattas av garantin.

Hanteringen av lönegaranti är koncentrerad till sju länsstyrelser: länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands samt Norrbottens län (6 a § LGL samt 1 och 1 a §§ lönegarantiförordningen [1992:501]).

Kronofogdemyndigheten är tillsynsmyndighet i konkurser (7 kap. 25 § konkurslagen [1987:672]). I denna tillsyn ingår även frågor om lönegaranti.

I bevakningskonkurser underrättar förvaltaren länsstyrelsen om vilka fordringar som anses vara klara och som omfattas av lönegarantin (11 § LGL). I konkurser utan bevakningsförfarande fattar konkursförvaltaren beslut om lönegaranti och meddelar sedan länsstyrelsen detta (17 § LGL). Länsstyrelsen fattar därefter själva beslutet om utbetalning till arbetstagaren. Det är fråga om en rent verkställande uppgift som ska utföras med skyndsamhet.

Länsstyrelsen fullgör arbetsgivarens skyldigheter när det gäller skatteavdrag, beslut om löneutmätning och att lämna individuppgifter eller kontrolluppgifter för inkomstbeskattningen samt uppgift om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer (24 § LGL och 7 § lönegarantidförordningen). Länsstyrelsen ska dessutom betala arbetsgivaravgifter (2 kap. 1 och 11 §§ socialavgiftslagen [2000:980]).

Hemortskommun

Hemortskommun är den kommun där personen var folkbokförd den 1 november året före beskattningsåret (65 kap. 3 § andra stycket inkomstskattelagen [1999:1229], förkortad IL och 3 kap. 10 § första stycket skatteförfarandelagen [2011:1244], förkortad SFL). Definitionen i inkomstskattelagen avgör vilken skattesats för kommunal inkomstskatt som är tillämplig. Definitionen i skatteförfarandelagen får betydelse för att fastställa tillämplig skattetablell för preliminär skatt.

En fysisk person betalar den skattesats från den kommun (hemortskommun) som personen var folkbokförd i 1 november föregående år. Om man flyttar mitt under året kommer personen att betala sin nya kommuns skattesats från och med 1 januari kommande år.

Fordonsbyte

Ett dödsbos delägare bestämmer tillsammans om egendom som innehas av dödsboet. Om äganderätten till ett fordon har övergått till ett dödsbo behöver detta inte anmälas till trafik- och transportregistret. Det räcker med att en av delägarna i dödsboet undertecknar de registreringar som dödsboet gör.

Om man köper eller säljer ett fordon från ett dödsbo, ska anmälan göras på fordonets registreringsbevis (det senast utfärdade). En dödsbodelägare, boutredningsman eller annan representant från dödsboet undertecknar anmälan.

Entreprenadavdrag

Förslag om entreprenadavdrag innebär kortfattat att en huvudentreprenör ska hålla inne en viss procent av priset, t.ex. 20 procent, som betalas av underentreprenören. Dessa pengar ska sättas in på ett skattekonto och underentreprenören får ansöka om att få ut dem. Därigenom säkras staten pengar som annars skulle ha gått förlorade när företagen längst ned i entreprenadkedjan går i konkurs och företagen lämnas utblottade med målvakter i styrelsen.

Delningsekonomin

Det finns ingen vedertagen definition av vad som ingår i begreppet delningsekonomi. Begreppet delningsekonomi är brett och plattformarna finns inom flera olika branscher. Begreppet delningsekonomi används ibland synonymt med de överlappande begreppen gigeekonomi och plattformsekonomi.

Delningsekonomi innebär olika arrangemang för att hyra, dela eller låna saker i stället för att själv äga dem. Även olika möjligheter att ta del av tjänster, byta och ge bort saker räknas in i begreppet. Ett annat namn för företeelsen är gemensam konsumtion (från engelskans collaborative consumption), som fokuserar på att dessa arrangemang kan möjliggöra för fler personer att konsumera en vara än om de var och en skulle köpa den.

Begreppet delningsekonomi används framför allt på de tillfällen när internet och annan informationsteknologi används för att möjliggöra delningen, bytet, hyran eller liknande.

Skatteverket fick i sitt regleringsbrev för 2016 i uppdrag att beskriva delningsekonomin och dess påverkan på skattesystemet och skatteintäkterna över tid. Skatteverket fick i uppdrag att kartlägga delningsekonomin, dess aktörer och de rättsliga relationerna mellan dessa i skattehänseende. Skatteverket lämnade sin slutrapport om delningsekonomin till Finansdepartementet den 31 oktober 2016.

Skatteverket fick även under 2019 ett särskilt uppdrag att förbättra information och service till köpare och säljare inom delningsekonomin. I uppdraget ingick bl.a. att Skatteverket skulle förenkla administrationen och undersöka hur digitalt och administrativt stöd för delningsekonomin kunde utvecklas.

Riksrevisionen har granskat Skatteverkets arbete med delningsekonomin. De uttalade bl.a. följande: ”Den växande delningsekonomin är i flera avseenden svår att passa in i de regelverk för skatter som finns idag. Flera initiativ har tagits från myndigheter på olika nivåer för att både undersöka i vilken utsträckning delningsekonomin kräver nya regelverk och hur sådana skulle kunna utformas.”

Europeiska rådet har antagit ett direktiv som innehåller krav på att medlemsstaterna inför ett gemensamt rapporteringssystem för inkomster från delningsplattformar. I det nya systemet kommer digitala plattformar att vara

skyldiga att lämna uppgifter om utförarens inkomster från försäljning av varor och tjänster via plattformarna. Informationen från plattformarna kommer att delas automatiskt mellan medlemsländernas skattemyndigheter och användas för beskattning av verksamhet som förmedlas via plattformarna. Hur kraven i EU:s direktiv kommer att genomföras i svensk lagstiftning har ännu inte meddelats av regeringen.

I mars 2021 antogs ändringar i Europeiska unionens direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning (ändringen brukar benämnas DAC 7). Genom DAC 7 utvidgas bestämmelserna om rapporteringsplikt till att också gälla för digitala plattformar. I korthet innebär reglerna att digitala plattformar ska rapportera de säljare som är anknutna till plattformen och vilken inkomst de har, oavsett om plattformen hör hemma inom EU eller inte. Rapporteringen kan ske till ett lands skattemyndighet och den myndigheten är därefter skyldig att dela informationen med övriga medlemsstater i den utsträckning det behövs. Systemet ska i stort fungera på motsvarande sätt som reglerna om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (Common Reporting Standard, CRS).

- Genom direktiv 2011/16/EU (direktivet om administrativt samarbete) inrättas ett system för säkert administrativt samarbete mellan de nationella skattemyndigheterna i Europeiska unionens (EU) medlemsstater samt fastställs regler och förfaranden för informationsutbyte i skattehänseende.
- Genom ändringsdirektiv (EU) 2021/514 (DAC 7) införs nya regler för att förbättra dessa samarbetsförfaranden, och direktivet omfattar rapportering av försäljning och tjänster som utförs via digitala plattformar.

Ändringsdirektiv (EU) 2021/514 måste bli lag i medlemsländerna senast den 31 december 2022 och dess regler gäller fr.o.m. den 1 januari 2023.

Delningsekonomin och egenföretagande

Regeringen tillsatte i december 2019 en särskild utredare (dir. 2019:102 Förenklade skatteregler för att underlätta och främja egenföretagare) för att utreda möjligheterna till generella förenklingar för enskilda näringsidkare i syfte att göra det mindre komplicerat att starta och driva företag och samtidigt göra det enklare för företagaren att göra rätt. När det gäller delningsekonomin framhålls det i direktivet att en analys av möjligheten till enklare schabloniserade beskattningsregler ska presenteras. Mot bakgrund av delningsekonomin och digitaliseringen i övrigt ger detta en större möjlighet för enskilda att träda in på marknaden. Det är allt fler som utan tidigare erfarenhet träder in på en marknad och på så sätt blir egenföretagare, vilket ställer ytterligare krav på att reglerna för de minsta företagen är enkla att förstå och tillämpa utan onödigt stora administrativa kostnader. Regelförenkling kan samtidigt vara ett sätt att underlätta och främja egenföretagande generellt. Skatteverket har tidigare uttalat att det inom delningsekonomin är svårt för aktörerna att göra rätt eftersom skattereglerna i flera situationer uppfattas som

komplicerade att använda för den typ av transaktioner som kännetecknar delningsekonomin. Vidare är sådana transaktioner svårare för Skatteverket att kontrollera än transaktioner inom den traditionella ekonomin. En anledning till det är att dessa affärsmodeller i allt högre utsträckning leder till person-till-persontransaktioner. De beskrivna kontrollsvårigheterna kan i förlängningen innebära ett hot mot skattebasen.

Utredningen lämnade sitt slutbetänkande Mikroföretagarkonto – schabloniserad inkomstbeskattning för de minsta företagen (SOU 2021:55) den 1 juli 2021. Utredningen har haft i uppdrag att se över beskattningen av enskilda näringsidkare. Syftet med översynen var att göra det mindre komplicerat att starta och driva enskild näringsverksamhet och samtidigt underlätta för den skattskyldige att göra rätt och undvika oavsiktliga fel. Betänkandet har remissbehandlats.

Motionerna

I motion 2021/22:971 av Mats Wiking (S) anförs att Skatteverket automatiskt bör anmäla dödsfall till Transportstyrelsen så att ett fordon som står utställt på en avliden avregistreras och inte kan användas förrän ägarbytet registrerats.

I motion 2021/22:1015 av Leif Nysmed m.fl. (S) anförs att man bör se över möjligheterna till ett entreprenadavdrag inom byggbranschen.

I kommittémotion 2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 10 föreslås att ansvaret för utbetalning av all lönegaranti ska ligga hos Skatteverket i stället för hos länsstyrelserna. Till detta behöver regelförändringar säkras för att möjliggöra för Skatteverket att göra nödvändiga gedigna kontroller före en utbetalning. I kommittémotion 2021/22:3756 av Maria Stockhaus m.fl. (M) yrkandena 2, 4–6 och 9 anförs att man bör ge Skatteverket i uppdrag att förenkla företagens redovisning till Skatteverket genom digitala lösningar. Vad avser myndigheter som på olika sätt behandlar känsliga uppgifter måste säkerhetsperspektivet vara överordnat alla andra prioriteringar. Lagstiftningen måste också hålla jämna steg med utvecklingen för att rätten till integritet inte ska urholkas i digitaliseringen av ekonomin. Man bör möjliggöra för delningsplattformarna att certifiera sig hos Skatteverket. Aktörer inom delningsekonomin visar att vissa typer av tillhandahållanden är överreglerade och beskattningen i vissa delar för hög, vilket bromsar tillväxtpotentialen i vår ekonomi. Det behöver därför utredas ett mer välanpassat system, utan fusk, för företagande. Att verka inom delningsekonomin får dock inte bli en förevändning för att fly undan skatt eller att inte följa lagar. Man måste minska skatteundrandragandet i delningsekonomin. I motion 2021/22:1092 av Edward Riedl (M) yrkas att man ger regeringen i uppdrag att utreda möjligheten till frivilliga skattebetalningar. I motion 2021/22:2250 av Sten Bergheden (M) yrkande 1 anförs att man bör överväga att se över Skatteverkets möjligheter att motverka skattefusk i form av olaglig arbetskraft.

I kommittémotion 2021/22:2453 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD) yrkandena 9 och 10 anförs att det bör utredas hur regler på beskattningsområdet kan förändras för att förenkla för den växande delningsekonomin. Det bör också utredas hur det kan ställas krav på plattformar som erbjuder uthyrningstjänster att redovisa intäkter och betala in skatter för sina användare, detta för att förenkla och minska riskerna för privatpersoner. I kommittémotion 2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkandena 46–48 anförs att Skatteverket bör erbjuda förnyade, förenklade och automatiserade digitala tjänster för enskilda företagens redovisning och deklaration av skatter. För att möta utvecklingen behöver en utredning ta fasta på hur skattereglerna för delningsekonomin ska kunna förbättras med ledord som förtydligande och förenkling. Det behövs en översyn av skattevillkor för delningsekonomin. Man bör även utreda skattesystemet och föreslå åtgärder i fråga om de för företagen hämmande och obsoleta skattereglerna.

I kommittémotion 2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkandena 3–5, 13, 20 och 28 anförs att lagstiftningen om hantering av preliminärskatt bör utredas i syfte att ändra regelverk om förtida inbetalning. Man bör göra en översyn av skattelagstiftningens konsekvenser för mindre företag och ideella föreningar. Regeringen bör tillsätta en utredning för att belysa Skatteverkets och övriga statliga myndigheters hantering av företagarenden. Regeringen bör verka för att skattepolitiken förblir en nationell kompetens och att EU inte ges möjlighet att öka uttaget av egna medel genom nya skatteobjekt. Regeringen bör även ge Skatteverket i uppdrag att föreslå åtgärder för att minska skatteadministrationen. Man bör se över om datum för fastställande av skattesats från den 1 november året före folkbokföring kan ändras till den 1 januari året för folkbokföring. I motion 2021/22:1638 av Per Åsling (C) anförs att plattformsföretag bör vara skyldiga att rapportera in till Skatteverket vilka ersättningar de har betalat ut till uppdragstagare. I motion 2021/22:3656 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 6 anförs att det internt inom Skatteverket bör det bli enklare att flagga för misstankar och få möjlighet att agera på dessa. Skatteverket ska inte invänta deklarationen innan man agerar mot svartjobb och fusk gentemot Försäkringskassan.

I motion 2021/22:2336 av Robert Hannah (L) anförs att man bör utreda ett avskaffande av preliminärskatten för företag.

Utskottets ställningstagande

Det är viktigt att skattefelet begränsas och att skattebrott, skattefusk och skatteundandragande motverkas. Skatteverket ska enligt regleringsbrevet för 2022 bedöma skattefelets storlek och i vilken grad skattefelet har förändrats.

Förslag på entreprenadavdrag har genom åren diskuterats ett flertal gånger. Skälet till att man vill införa det är att motverka skatteundandragande, men man har inte landat i något reellt förslag. Arbetet med att förhindra skatteundandragande i byggsektorn har i stället skett med andra åtgärder

såsom t.ex. arbetsgivardeklaration på individnivå och personalliggare i byggbranschen. Det pågår ett ständigt arbete för att förhindra skatteundandragande. Utskottet anser därför inte att det finns skäl att ställa sig bakom ett tillkännagivande med den innebörd som framförs i motion 2021/22:1015 (S). Utskottet avstyrker motionen.

Förslagen om att avskaffa preliminärskatt för företagen eller att utreda hanteringen av preliminärskatt i syfte att ändra på regelverk om förtida inbetalning för företagen är inte något som utskottet är berett att ställa sig bakom. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2021/22:3685 (C) yrkande 3 och 2021/22:2336 (L).

Utskottet vidhåller (se bet. 2017/18:SkU12) att de principer som gäller för uttag av skatt till staten och kommunerna i dag inte lämnar något utrymme för den enskilde att själv bestämma hur mycket skatt som ska betalas eller att frivilligt betala in extra skatt. Utskottet är inte berett att tillstyrka förslagen om frivilliga skatteinbetalningar utan vill i stället peka på möjligheten att lämna bidrag till Allmänna arvsfonden. Många av de förmåner som i dag ges i kommunal eller statlig regi har startat som arvsfondsprojekt. Därmed avstyrker utskottet motion 2021/22:1092 (M).

De nya reglerna om arbetsgivardeklaration på arbetsgivarnivå ger möjlighet till en snabbare kontroll och att lämna information vidare till andra myndigheter (t.ex. Försäkringskassan) utan att behöva invänta de årliga avstämningarna vid deklarationstillfället. Detta kan få till följd att t.ex. bidragsbrott kan upptäckas snabbare. Utskottet avstyrker därmed motion 2021/22:3656 (C) yrkande 6.

Utskottet finner inte skäl att medverka till att ytterligare belasta Skatteverket med nya uppgifter såsom att flytta över arbetet med utbetalningar av lönegaranti och avstyrker därmed motion 2021/22:3635 (M) yrkande 10.

Mot bakgrund av de positiva effekter som delningsekonomin kan medföra på olika områden är det viktigt att öka legitimiteten, minska den administrativa bördan och öka förutsägbarheten på detta område. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv skulle det medföra att aktörerna bidrar till den gemensamma skattebasen på ett korrekt sätt samtidigt som de tillvaratar de positiva effekterna. Utskottet kan konstatera att det pågår ett kontinuerligt arbete på flera olika fronter som är inriktat på att komma till rätta med alla former av skattefusk och svartarbete. Skatteverket arbetar kontinuerligt med enhetligheten i beskattningen och rättssäkerheten för medborgarna. Detta gäller även inom delningsekonomin som inte får bli en möjlighet till skatteundandragande på grund av otydliga regler. Regeringen har också tillsatt en utredning som särskilt inriktat sig på enskilda näringsidkare och möjlighet till schabloniserad inkomstbeskattning för de minsta företagen. Aktörer som är verksamma inom delningsekonomin lyftes särskilt fram i direktiven som en målgrupp som skulle kunna dra nytta av en modell för schablonbeskattning. Utredningen har haft i uppdrag att se över beskattningen av enskilda näringsidkare. Syftet med översynen är att göra det mindre komplicerat att starta och driva enskild näringsverksamhet och samtidigt underlätta för den

skattskyldige att göra rätt och undvika oavsiktliga fel. Utredningen har lämnat sitt betänkande som för närvarande bereds inom Regeringskansliet. Utskottet förutsätter att regeringen fortsätter att kontinuerligt arbeta med att se över och förbättra förutsättningarna för alla typer av nya verksamheter med anledning av utvecklingen inom delningsekonomin.

Skatteverket har lyckats med att utveckla sin verksamhet utifrån målgruppernas behov, något som bekräftas av medborgarna då Skatteverket regelmässigt toppat olika förtroenderankningar av svenska myndigheter. Framgångarna bygger både på en förändrad organisation och på tjänsteutveckling, med e-deklarationen som ett konkret exempel. Därutöver har Skatteverket också lyckats bra med att kommunicera nyttan med sina tjänster.

Utskottet förutsätter också att regeringen ser till att skattesystemet utvecklas i takt med den internationella och digitala ekonomin så att Sveriges konkurrenskraft kan bevaras. Med hänvisning till det som anförts ovan och till att utskottet inte heller i övrigt finner några indikationer på att regelverket för t.ex. ägarbyte av fordon från dödsbon, ändring av datum för fastställande av skattesats m.m. är i behov av de förändringar som föreslås, avstyrker utskottet samtliga inte tidigare behandlade motionsyrkanden i avsnittet.

Skatteflykt m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om handlingsplaner mot skatteflykt och internationellt skatteundandragande.

Jämför reservation 7 (V) och 8 (KD).

Bakgrund

Bilaterala avtal om informationsutbyte

Riksdagen har under senare år godkänt en rad avtal om informationsutbyte med andra länder. Ett ökat informationsutbyte bidrar till att förhindra skatteflykt. Sverige deltog mellan 2006 och 2014 i ett samnordiskt projekt som syftade till att ingå avtal för att utbyta information med länder och jurisdiktioner som har en omfattande sekretess på skatteområdet. Projektet var mycket framgångsrikt, och informationsutbytesavtalen omfattar det stora flertalet internationella finansiella centrum runt om i världen. Sverige har som en direkt följd av skatteavtal och informationsutbytesavtal hittills fått in mer än 3 miljarder kronor i skatt. Avtalen ansluter nära till Organisationen för ekonomiskt samarbete och utvecklings (OECD) modell för bilaterala avtal om informationsutbyte i skatteärenden och gör det möjligt att utbyta upplysningar i skatteärenden och för representanter för myndigheter i det ena landet att

närvara vid skatteutredningar i det andra landet. Arbetet med att ingå nya informationsutbytesavtal fortsätter.

Skatteflykt och skatteundandragande

Att motverka skatteundandragande är en fråga som under flera år stått högt upp på EU:s och OECD:s agendor. Det bedrivs ett omfattande internationellt arbete i dessa frågor, bl.a. vad gäller automatiskt informationsutbyte där Sverige deltar såväl i EU:s arbete som arbetet inom OECD och det globala forumet för transparens och informationsutbyte på skatteområdet. Under föregående mandatperiod presenterade regeringen ett tolvpunktsprogram av för att motverka skatteflykt, skatteundandragande och penningtvätt. Dessa punkter är följande:

- inkludera fler länder i globala standarder för transparens och informationsutbyte
- införa automatiskt informationsutbyte om verkliga ägare
- införa informationsplikt för skatterådgivare
- skapa en global svart lista över icke samarbetsvilliga länder och införa skarpa motåtgärder
- stärka arbetet mot momsbedrägerier
- förstärka skattetilläggets avskräckande effekt
- förstärka Skatteverkets resurser
- föra upp skattefrågor på styrelsenivå i företagen
- stötta kapacitetsbyggnad i utvecklingsländer
- vidta ytterligare åtgärder mot inhemskt skattefusk och svartarbete
- införa utflytningsbeskattning för fysiska personer
- utöka Skatteverkets möjligheter att arbeta brottsbekämpande.

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:2597 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkandena 1–7, 10–12 och 14 anförs att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om en kriminalisering av skatteflykt och medhjälp till skatteflykt som innebär att dessa handlingar får kännbara påföljder. Regeringen bör inom EU driva på för att den offentliga land-för-land-rapporteringen ska gälla i samtliga länder där företagen har verksamhet. Regeringen bör inom EU driva på för att alla multinationella företag vars omsättning överstiger 40 miljoner euro ska omfattas av den offentliga land-för-land-rapporteringen. Regeringen bör inom ramen för arbetet i EU driva på för att reformera hela processen med framtagandet av den svarta listan. Regeringen bör inom ramen för arbetet i EU verka för att definitionen av vad som är skadlig skattepolitik ändras så att den inkluderar mycket låga bolagsskattesatser. Regeringen bör tillsätta en skatteparadisutredning i syfte att ta fram förslag för att stoppa utförseln av pengar till skatteparadisen. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om att rapporteringsplikten ska gälla även för inhemska

skattearrangemang. Organisationen Tax Justice Network har identifierat att stiftelser flitigt används för skatteundragande och penningtvätt. Transparensen kring stiftelserna måste öka. Alla personer och tillgångar som är kopplade till stiftelsen bör registreras hos vederbörliga myndigheter. Registrering bör vara ett villkor för att få skapa en stiftelse. Sverige bör driva på för att etablera liknande ramverk för arbetet mot skatteflykt och penningtvätt inom FN som finns för arbetet mot klimatförändringarna. Regeringen bör undersöka möjligheterna att införa ett globalt värdepappersregister. Sverige bör införa en deklarationsplikt för förmögenheter som innehas utomlands.

I kommittémotion 2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 2 anförs att den svenska skattebasen bör skyddas. Samtidigt som det finns ett behov av en europeisk harmonisering bör svenska intressen värnas. Skatteverket har tillförts medel för arbetet med att skydda den svenska skattebasen och säkerställa ett effektivt användande av automatiskt informationsutbyte.

I motion 2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkandena 28–29 anförs att Skatteverket bör få ökade resurser för att inom OECD och andra organ utveckla arbetet med att hindra skatteflykt från utvecklingsländerna. Sverige bör också kunna bistå utvecklingsländer med expertis. Sverige bör verka för ett automatiskt öppet informationsutbyte på multilateral nivå och att FN:s skattekommitté stärks. Informationsutbyte om kapitalflöden mellan länder måste göras till automatiska processer, som en del av en internationell standard. Det ska bli lättare att följa upp och jämföra olika länders sätt att redovisa skatter och göras svårare att fuska.

Utskottets ställningstagande

De negativa effekterna av skatteundragande är många. Förutom att skattebördan vältras över på andra skattskyldiga medför fusk att konkurrensen snedvrids och att seriösa näringsidkare riskerar att slås ut av skattefusande konkurrenter. Om vissa skattskyldiga kan skjuta över sin del av skatte- och avgiftsbördan på andra rubbas dessutom respekten för den demokratiska beslutsordningen. För att tilliten till rättssamhället ska kunna upprätthållas krävs att skattefusk och ekonomisk brottslighet bekämpas effektivt.

Det mer övergripande arbetet med att stärka rättssäkerheten för enskilda och det internationella samarbetet mot skatteflykt och skattefusk har utvecklats starkt under senare år. Det internationella arbetet med att stärka arbetet mot skatteflykt och skattefusk pågår inom FN, OECD och EU. Sverige deltar aktivt i detta arbete.

Det är viktigt att skattefelet begränsas och att skattebrott, skattefusk och skatteundragande motverkas. Skatteverket ska enligt regleringsbrevet för 2022 bedöma skattefelets storlek och i vilken grad skattefelet har förändrats.

Skatteverket ska redovisa hur uppgifter från det automatiska informationsutbytet har använts och resultatet av genomförda åtgärder.

Det framgår tydligt att arbetet mot skatteundandragande och skattebrott är ett prioriterat område för regeringen och att det sker ett kontinuerligt och aktivt arbete på detta område både nationellt och internationellt.

Utskottet avstyrker därmed samtliga motioner i detta avsnitt.

Deklaration

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om information och ansökan om bostadstillägg i samband med deklARATIONEN, om förenklad deklARATIONSPROCESS för småföretagare och olika förenklingar av bestämmelser om bokföring i samband med deklARATIONEN.

Bakgrund

I budgetpropositionen för 2014 anfördes att Skatteverket fått i uppdrag att göra en förstudie om möjligheten att utveckla ett system för ett effektivt uppgiftslämnande mellan ett företags dator och Skatteverkets it-system, liksom möjligheten för Skatteverket att på sin webbplats tillhandahålla ett enkelt redovisningssystem för att förenkla överföringen av data och elektronisk kommunikation för de minsta företagen (prop. 2013/14:1 utg.omr. 3).

Motionerna

I motion 2021/22:2757 av Laila Naraghi (S) anfördes att Skatteverket och Försäkringskassan i samverkan ska se över möjligheten att i samband med deklARATIONEN inkludera dels information om bostadstillägg för pensionärer, dels möjligheten för den enskilde att samtidigt göra en ansökan om bostadstillägg.

I motion 2021/22:326 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1–3 anfördes att det bör ges bokföringshjälp till småföretagare och att man bör se över möjligheten till en bokföringstjänst kopplad direkt till Skatteverket. Småföretagare bör också få en förenklad deklARATIONSPROCESS.

Utskottets ställningstagande

När det gäller önskemål om enklare hantering av bokföring, deklARATIONEN och kommunikation för småföretagare och om en enkel bokföringstjänst på Skatteverkets webbplats har Skatteverket tidigare fått i uppdrag att undersöka detta. I den rapport som Skatteverket då lämnade bedömdes att den bästa

lösningen var att låta marknaden utveckla bokföringsprogrammen och i stället ha en dialog med programvaruföretagen för att se till att redovisningen och deklARATIONEN integreras i billiga och enkla program. Utskottet finner vidare att Skatteverket kontinuerligt arbetar med utveckling och med att införa ny teknik när så är möjligt för att förenkla. Arbetet bygger både på en förändrad organisation och på tjänsteutveckling, med e-deklARATIONEN som ett konkret exempel. Därutöver har Skatteverket också lyckats bra med att kommunicera nyttan med sina tjänster. Utskottet avstyrker motion 2021/22:326 (SD) yrkandena 1–3.

Skatteverkets huvuduppgifter är att ta in skatter, sköta folkbokföring, äktenskapsregistret och fastighetstaxering, registrera bouppteckningar, vara borgenär åt staten och utreda skattebrott. Syftet med deklARATIONEN är bl.a. att få in underlag för att kunna utföra detta arbete. Att utöka Skatteverkets uppgifter och att ytterligare komplicera deklARATIONEN med fler områden är inte en inriktning som utskottet önskar. Utskottet avstyrker därmed motion 2021/22:2757 (S).

Skattekonto

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag om ändringar i regelverket för skattekontot.

Bakgrund

Den första helgen varje månad gör Skatteverket en avstämning av skattekontot. Om det uppstått ett underskott kan den skattskyldige få en betalningsuppsmaning eller ett betalningskrav. En enskild person får en betalningsuppsmaning om underskottet på skattekontot är 100 kronor eller mer när Skatteverket gör en avstämning. Skatteverket skickar ett betalningskrav om underskottet är 2 000 kronor eller mer. Om ett betalningskrav skickats och det fortfarande finns ett underskott på 2 000 kronor eller mer vid nästa avstämning, överlämnas skulden till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Företag får en betalningsuppsmaning om underskottet på skattekontot är 2 000 kronor eller mer när Skatteverket gör en avstämning. Företaget får ett betalningskrav om underskottet är 10 000 kronor eller mer. Om företaget har fått ett betalningskrav och fortfarande har ett underskott på 10 000 kronor eller mer vid nästa avstämning, överlämnas skulden till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Motionen

I motion 2021/22:2242 av Sten Bergheden (M) anförs att ett tillvägagångssätt där både mindre tillgångar och skulder behålls på skattekontot sparar tid,

administration och kostnader. Skulder liksom tillgångar som understiger 100 kronor bör därför fortsättningsvis redovisas på skattekontot men inte betalas in eller ut. Denna möjlighet till rättvisa skattekonton bör ses över.

Utskottets ställningstagande

Det finns i dag inga indikationer på att skattekontosystemet är i behov av den förändring som föreslås. Utskottet finner därför inte skäl att ställa sig bakom motionen.

Utskottet avstyrker motionsförslaget.

Förseningsavgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag om ändringar i regelverken när det gäller Skatteverkets förseningsavgifter och tilläggsavgifter för trängsel-skatt.

Jämför reservation 9 (M).

Bakgrund

Skatteverkets förseningsavgifter

Reglerna om Skatteverkets rätt att ta ut förseningsavgifter finns i 48 kap. SFL. Förseningsavgift ska tas ut om den som ska lämna skattedeclaration, inkomstdeklaration, särskilda uppgifter eller periodisk sammanställning inte har gjort det i rätt tid. Om den uppgiftsskyldige har lämnat inkomstdeklaration eller särskilda uppgifter i rätt tid men har lämnat bristfälliga uppgifter ska Skatteverket också ta ut en förseningsavgift.

Förseningsavgiftens storlek beror på om det är en inkomstdeklaration eller en särskild uppgift som har lämnats för sent eller inte alls. Förseningsavgiftens storlek för en inkomstdeklaration beror även på vem som är uppgiftsskyldig. Skatteverket kan ta ut två eller tre förseningsavgifter för en inkomstdeklaration eller särskild uppgift som lämnas mer än tre respektive fem månader för sent eller inte alls.

En person kan helt eller delvis befrias från förseningsavgift om det är oskäligt att ta ut avgiften med fullt belopp, t.ex. om förseningen berott på ålder, hälsa eller liknande förhållanden.

Tilläggsavgift för trängselskatt

I 14 § lagen (2004:629) om trängselskatt anges att om trängselskatt inte betalas i rätt tid, ska den skattskyldige betala en särskild avgift (tilläggsavgift) på 500 kronor. Tilläggsavgift får tas ut av en skattskyldig högst en gång per bil och

kalendermånad. Tilläggsavgift och obetald trängselskatt ska betalas senast 30 dagar efter dagen för beslutet om tilläggsavgift.

Bestämmelserna om tilläggsavgift har ändrats några gånger. Fram till den 1 augusti 2008 skulle trängselskatten betalas per dygn och utan anmaning. Under försöksperioden den 3 januari–31 juli 2006 togs tilläggsavgiften ut med 500 kronor per kalenderdygn. Mellan den 1 augusti 2007 och den 1 juli 2008 var tilläggsavgiften 200 kronor per kalenderdygn, dock högst 2 000 kronor per bil och kalendermånad. Fram till den 1 juli 2008 tillkom en expeditionsavgift om 70 kronor i samband med påminnelse vid utebliven betalning av trängselskatten. Om trängselskatten ändå inte betalades tillkom tilläggsavgiften.

Expeditionsavgiften infördes för att kostnaden för att skicka en uppmaning om att betala inte skulle bäras av systemet utan av den som inte betalat skatten i tid. I och med att systemet med månatliga faktureringar infördes, med en underrättelse om vilket belopp som ska betalas, ansågs det inte längre finnas något behov av en påminnelse innan tilläggsavgiften om 500 kronor per månad lades till. Expeditionsavgiften togs därför bort (prop. 2007/08:52 s. 19 f.).

2011 års vägtullsutredning har i betänkandet Trängselskatt – delegation, sanktioner och utländska fordon (SOU 2013:3) analyserat utformningen av påminnelse- och sanktionsavgifter vid utebliven betalning.

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3757 av Maria Stockhaus m.fl. (M) yrkande 21 anförs att det bör ställas krav på samlingsfaktura till svenska företag och privatpersoner för trängselavgift. En utredning om ett tydligt belopp för samlingsfakturer under en viss utsatt tid bör skyndsamt tillsättas för att minska byråkrati och onödiga kostnader. I motion 2021/22:2232 av Erik Ottoson (M) anförs att man bör sänka avgiften för försenad inbetalning av trängselavgift. I motion 2021/22:3266 av Betty Malmberg (M) yrkande 1 anförs att nivån på trängselskattens förseningsavgift bör ses över. I motion 2021/22:3310 av Jan Ericson (M) anförs att man bör se över förseningsavgifter vid mindre skattebetalningar.

I motion 2021/22:340 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 1 anförs att företagare som lämnat in felaktiga eller försenade uppgifter enbart ska beläggas med en administrativ avgift om felet inte begåtts uppsåtligt eller för egen vinnings skull. I motion 2021/22:484 av Michael Rubbestad och Patrik Jönsson (båda SD) yrkandena 1 och 2 anförs att man bör sänka påminnelseavgiften för obetald trängselskatt och att tilläggsavgift endast bör tas ut i de fall påminnelseavgiften inte har betalats av fordonsägaren.

Utskottets ställningstagande

Det finns i dag inga indikationer på att regelverket för förseningsavgifter eller tilläggsavgifter är i behov av de förändringar som föreslås. Utskottet finner därför inte skäl att ställa sig bakom motionerna.

Utskottet avstyrker samtliga motionsförslag.

Skatteavtal

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om en översyn av det nordiska skatteavtalet och om en generell översyn, uppdatering och rapportering av samtliga skatteavtal.

Jämför reservation 10 (SD), 11 (V) och 12 (L).

Bakgrund

Skatteavtal

När två stater utövar sin rätt att beskatta samma skattesubjekt för en och samma inkomst och den slutliga skatten därmed överstiger den skatt som tas ut på sådan inkomst i den stat som har den högsta skattenivån kan man säga att internationell dubbelbeskattning uppkommer. En sådan dubbelbeskattning kan lindras eller undanröjas genom ensidiga åtgärder, t.ex. genom bestämmelser om rätt till avdrag för utländsk skatt eller bestämmelser om avräkning av utländsk skatt.

Internationell dubbelbeskattning kan även undvikas genom skatteavtal. Ett skatteavtal är ett folkrättsligt avtal som ingåtts mellan Sverige och en annan stat (eller jurisdiktion). Ett skatteavtal är ett viktigt medel för att förhindra dubbelbeskattning genom att de avtalslutande staterna ömsesidigt avstår från sina skatteanspråk. Att undvika dubbelbeskattning med hjälp av avtal är oftast mer effektivt än att enbart tillämpa interna regler. I avtalet finns gemensamma definitioner, och avtalet är anpassat så att det ska fungera i förhållande till de aktuella skattelagstiftningarna.

Det nordiska skatteavtalet

Det nordiska skatteavtalet undertecknades den 23 september 1996. Det trädde i kraft den 11 maj 1997 och tillämpas sedan den 1 januari 1998. Avtalet är införlivat i svensk rätt genom lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna. Den 4 april 2008 undertecknades ett protokoll om ändring i det nordiska skatteavtalet. Genom protokollet ändrades bl.a. avtalets regler om beskattning av utdelning, kapitalvinster, inkomst av arbete som utförs ombord på flygplan och pensioner. Riksdagen antog en ändring i lagen om dubbelbeskattning mellan de nordiska länderna som tillämpas sedan den 1 januari 2009 (prop. 2007/08:146, bet. 2007/08:SkU31, rskr

2007/08:239). Ändringen innebar när det gäller beskattningen av pension, livränta och utbetalning enligt de avtalsslutande staternas sociallagstiftning en övergång från undantagandemetoden (exempt) till avräkningsmetoden (credit). Enligt de tidigare reglerna fick sådana utbetalningar enligt huvudregeln endast beskattas i källstaten, dvs. i den stat som utbetalningen görs ifrån. Enligt den nya lydelsen av bestämmelsen skulle utbetalningar även beskattas i hemviststaten, som då ska medge avräkning för den skatt som betalats i källstaten.

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 51 anförs att de internationella skatteavtalen kontinuerligt behöver uppdateras. Det är därför viktigt att återigen genomföra en översyn av skatteavtalen som Sverige tecknat för att se vilka behov som finns av förnyelse. Sveriges politik för skatteavtal behöver både stärka exportindustrins konkurrenskraft och ställa krav på att utvecklingsländer ökar sin självständighet i fråga om den egna beskattningskapaciteten. I motion 2021/22:661 av David Lång (SD) yrkandena 1 och 2 anförs att de brister som finns i tempot med att teckna nya skatteavtal samt att uppgradera och komplettera befintliga dito gör att förutsättningarna för svensk exportindustris konkurrenskraft försämras för varje dag som går. Regeringen måste intensifiera arbetet med att uppdatera Sveriges bilaterala skatteavtal. Regeringen bör rapportera om arbetet med uppdateringen av skatteavtal till riksdagen varje år.

I motion 2021/22:132 av Kjell-Arne Ottosson (KD) anförs att det bör göras en översyn av det nordiska skatteavtalet i syfte att ta bort de gränshinder som finns för en för Sverige viktig arbetsmarknad.

I partimotion 2021/22:3232 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 21 anförs att regeringen tillsammans med de övriga nordiska regeringarna bör se över det nordiska dubbelbeskattningsavtalet.

I kommittémotion 2021/22:3967 av Gulan Avci m.fl. (L) anförs att brister i utformningen av det nordiska avtalet under lång tid har påpekats av gränspendlare och intresseorganisationer. Man bör därför se över utformningen av det nordiska skatteavtalet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är angeläget att lösa förekommande gränshinder som försvårar handel, pendling och flytt mellan de nordiska länderna och även mellan andra länder.

Sverige ingår varje år ett stort antal internationella överenskommelser med andra stater och internationella organisationer. De förekommer under flera olika benämningar, t.ex. traktater, konventioner, protokoll, skatteavtal och informationsutbytesavtal.

När det gäller det nordiska skatteavtalet är gränshinderarbetet en viktig del av regeringssamarbetet inom Nordiska ministerrådet. Arbetet drivs av Gränshinderrådet som inledde sin verksamhet i januari 2014 och är ett organ som skapats i syfte att befrämja den fria rörligheten inom Norden för enskilda personer och för företag. Uppdragsgivare är regeringarna i de nordiska länderna. Gränshinderarbetet har tre fokusområden: att undanröja existerande gränshinder, att förebygga att nya gränshinder uppstår och att informera om gällande lagar och regler. I och med Gränshinderrådets förnyade mandat fr.o.m. 2018 är det kvantitativa målet att undanröja åtta till tolv gränshinder per år inom arbetsmarknads-, social-, utbildnings- och näringslivsområdena. Utskottet kan därmed konstatera att det pågår ett fortlöpande arbete med att lösa sådana gränshinder som motionärerna tar upp. Det pågår också ett kontinuerligt arbete inom Regeringskansliet med internationella överenskommelser och med att uppdatera dessa.

Utskottet finner inte skäl att aktualisera en översyn av det nordiska skatteavtalet utöver de arbeten och diskussioner som redan pågår och inte heller att göra något tillkännagivande med de inriktningar som motionärerna i övrigt anför. Utskottet avstyrker därmed samtliga motioner.

F-skatt och näringsverksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändrade regler för F-skatt och Skatteverkets bedömningar av näringsverksamhet.

Jämför reservation 13 (V) och 14 (L).

Bakgrund

Näringsverksamhet

Med näringsverksamhet avses enligt 13 kap. 1 § IL förvärvsverksamhet som bedrivs yrkesmässigt och självständigt. Med yrkesmässigt menas att verksamheten bedrivs varaktigt och med vinstsyfte. Verksamheten ska alltså kännetecknas av varaktighet, vinstsyfte och självständighet. Vid bedömningen av om en uppdragstagares verksamhet bedrivs självständigt ska det särskilt beaktas vad som avtalats med uppdragsgivaren, i vilken omfattning uppdragstagaren är beroende av uppdragsgivaren och i vilken omfattning uppdragstagaren är inordnad i uppdragsgivarens verksamhet.

Den uttryckliga bestämmelsen om hur bedömningen av en verksamhets självständighet ska göras infördes den 1 januari 2009 och syftar till att göra det möjligt för fler att få F-skatt (prop. 2008/09:62, bet. 2008/09:SkU18, rskr 2008/09:113).

I praxis har den s.k. avbytardomen (RÅ 2001 ref. 25) lett till att fler sökande anses bedriva näringsverksamhet. Domen bidrog till att man övergav synen att

vissa yrkeskategorier alltid anses som arbetstagare. Hur verksamheten faktiskt bedrivs har i stället fått en mer avgörande betydelse vid bedömningen av om näringsverksamhet bedrivs eller inte.

F-skatt

Skatteverket ska efter ansökan godkänna den som uppger sig bedriva eller ha för avsikt att bedriva näringsverksamhet i Sverige för F-skatt. Detta gäller emellertid inte om

1. det finns skälig anledning att anta att näringsverksamhet varken bedrivs eller kommer att bedrivas
2. ansökan bara grundar sig på en delägares intäkter från ett svenskt handelsbolag eller
3. den sökande; de senaste två åren har brutit mot villkor som har meddelats eller på annat sätt missbrukat ett godkännande för F-skatt och missbruket inte är obetydlig, inte har redovisat eller betalat skatter eller avgifter i en utsträckning som inte är obetydlig, inte har följt ett föreläggande att lämna inkomstdeklaration eller särskild uppgift eller har lämnat eller godkänt så bristfälliga uppgifter att de uppenbarligen inte kan läggas till grund för beskattning, har näringsförbud eller är försatt i konkurs.

Om det finns särskilda skäl får beslut om godkännande för F-skatt fattas trots hindren under punkt 3. Ett godkännande för F-skatt gäller tills vidare. Skatteverket förtydligade redan i ett ställningstagande 2008 (Skatteverket 2008-12-11, dnr 131 751308-08/111) hur en ansökan om F-skatt bör bedömas efter de förändringar som genomfördes den 1 januari 2009 för att göra det möjligt för fler att få F-skatt. I ställningstagandet klargörs att exempelvis följande kategorier kan anses bedriva näringsverksamhet:

- Den som hyr ut sig själv för kortare uppdrag (kortare än två månader) till flera olika uppdragsgivare i syfte att ersätta ordinarie anställda till följd av tillfälliga behov av arbetskraft, t.ex. på grund av sjukfrånvaro eller arbetstoppar, kan anses bedriva näringsverksamhet förutsatt att det framgår att det är uppdragstagarens avsikt att bedriva uthyrningsverksamheten som näringsverksamhet. Detta gäller även om förmedlingen av uppdragstagaren sker via ett bemanningsföretag.
- En säljare som arbetar på provisionsbasis och som har sitt tjänsteställe i bostaden eller i egen lokal kan anses bedriva näringsverksamhet eftersom han eller hon inte är inordnad i verksamheten.
- Dagbarnvårdare som tar hand om andras barn (regelmässigt tre barn eller fler) kan anses uppfylla kraven på näringsverksamhet om tillsynen sker i egen regi.
- Konsulter, t.ex. ekonomi- eller it-konsulter, som påbörjar sin näringsverksamhet med bara enstaka kunder och där den tidigare arbetsgivaren är en av kunderna kan anses bedriva näringsverksamhet förutsatt att det handlar om avgränsade uppdrag.

Däremot kan, enligt Skatteverkets ställningstagande, även efter förändringen den 1 januari 2009 följande verksamheter inte anses uppfylla kraven på näringsverksamhet:

- En verksamhet som bygger på att man hyr ut sig själv för längre uppdrag i syfte att ersätta ordinarie anställda även om parterna kommit överens om att uppdragstagaren ska utföra arbetet som näringsidkare. Det kan exempelvis gälla lärarvikarier, vikarierande sjukvårdspersonal eller chaufförer som ställer sin arbetskraft till förfogande till en och samma uppdragsgivare för en längre tid (två månader eller mer).
- En verksamhet som bygger på att man hyr ut sig själv för kortare uppdrag om det sker till endast enstaka uppdragsgivare.
- En barnflicka eller au pair som arbetar åt en familj och utför merparten av arbetet i familjens bostad.

Gränsdragning mellan näringsverksamhet och hobby

Frågor som rör gränsdragningen mellan hobby och näringsverksamhet är alltid bevis- och bedömningsfrågor. Det innebär att en helhetsbedömning av omständigheterna i det enskilda fallet alltid ska göras. Bedömningen är många gånger en gränsdragning mot ägarens privata sfär. Sådana bedömningar görs alltid, oavsett typen av verksamhet och bransch, huvudsakligen för verksamheter som kan bedrivas såväl privat som inom en näringsverksamhet. Rent allmänt kan följande generella punkter påverka bedömningen:

- att det finns en avsikt att bedriva verksamheten varaktigt
- att det finns en affärsplan, ekonomiska kalkyler eller liknande
- att marknadsföring sker för att nå kunder eller en kundkrets
- att särskilda tillstånd finns (om sådant behövs)
- att en särskild lokal finns för verksamheten
- att olika inköp/investeringar gjorts som är typiska för näringsverksamhet.

När verksamheten är pågående kan, förutom ovanstående omständigheter, exempelvis även följande punkter påverka bedömningen:

- att det finns kunder (andra än närstående)
- att det finns inkomster.

Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att bevisbördan vad gäller lönsamheten och vinstsyftet ligger på den som bedriver verksamheten. En bedömning av samtliga omständigheter i varje enskilt fall ska göras utifrån alla de förutsättningar som finns i den enskilda verksamheten. Som exempel kan nämnas att en förlustbringande hästverksamhet enligt nuvarande praxis sällan betraktas som näringsverksamhet, och avdragsförbudet för privata levnadskostnader innebär att det generellt ställs höga beviskrav för att hästverksamhet ska anses uppfylla näringskriterierna. Till det kommer verksamhetsspecifika omständigheter som särskilt ska beaktas i bedömningen.

Motionerna

I motion 2021/22:831 av Mattias Ottosson (S) anförs att man bör se över reglerna vid F-skatt så att de inte missbrukas av oseriösa arbetsgivare. I motion 2021/22:946 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) anförs att man bör se över reglerna för F-skatt i syfte att motverka löne- och villkorsdumpning på arbetsmarknaden. I motion 2021/22:955 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S) anförs att det bör införas krav på att även underentreprenörer ska ha F-skatt vid rotavdrag. I motion 2021/22:3086 av Daniel Andersson (S) anförs att det bör införas en digital utbildning för att få F-skatt. Man bör utreda förutsättningarna för att inrätta en obligatorisk examination vid utfärdande av F-skattsedel.

I motion 2021/22:2494 av Alexandra Anstrell och Sofia Westergren (båda M) anförs att man bör ge ett förtydligande uppdrag till Skatteverket om hästnäringen. Regeringen bör tydligt klargöra om hästnäringens betydelse för Sverige för Skatteverket och att den ofta innefattar småföretagare.

I motion 2021/22:3525 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 5 anförs att det är viktigt att hästnäringen likställs med andra näringar. Skatteverket behöver därför se över handläggningen så att det blir en rättssäker bedömning för alla näringsverksamheter.

I kommittémotion 2021/22:469 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkandena 4–6 anförs att det ska krävas flera uppdragsgivare för att godkännas för F-skatt. För att begränsa fusk bör en tidsbegränsad F-skatt införas. Det bör införas ett krav på att även underentreprenörer ska ha giltig F-skatt för att rotavdrag ska betalas ut.

I partimotion 2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 33 anförs att det ska vara enklare att starta företag och därför bör reglerna för att få F-skattsedel förenklas.

Utskottets ställningstagande

Skatteverket är den myndighet som ska avgöra de gränsdragningsfrågor som kan uppstå när det gäller bedömning av om näringsverksamhet bedrivs enligt 13 kap. 1 § IL eller inte. Verksamheten ska kännetecknas av varaktighet, vinstsyfte och självständighet. Skatteverket arbetar för en enhetlighet i beskattningen och rättssäkerhet utifrån omständigheterna i varje enskilt fall för medborgarna. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2021/22:2494 (M) och 2021/22:3525 (C) yrkande 5.

F-skattsedel ska tilldelas den som avser att bedriva näringsverksamhet. Skatteverket ska efter ansökan godkänna den som uppger sig bedriva eller ha för avsikt att bedriva näringsverksamhet i Sverige för F-skatt.

Att förebygga och avslöja ekonomisk brottslighet i näringsverksamhet är en prioriterad fråga bl.a. för Skatteverket. Skatteverket ska fortlöpande redovisa hur myndigheten har arbetat, både på egen hand och i samverkan med Ekobrottsmyndigheten, för att förstärka och intensifiera arbetet med att bekämpa skattebrott, skattefusk och skatteundandragande samt vilka effekter

Skatteverkets åtgärder har fått. Utskottet anser vidare att Skatteverket har stora möjligheter att bedöma i vilken utsträckning innehav av F-skattsedel kan främja kriminell verksamhet och om några regelförändringar för godkännande respektive återkallelse av F-skatt skulle vara ett verksamt medel för att bekämpa sådan brottslighet. Utskottet utgår från att Skatteverket i så fall rapporterar detta till regeringen.

F-skatteutredningen lämnade under 2019 sitt slutbetänkande F-skattesystemet – en översyn (SOU 2019:31). Utredningen har analyserat om utformningen av bestämmelserna om godkännande för F-skatt i 9 kap. SFL gör det möjligt att missbruka F-skattesystemet för att undgå skatter eller avgifter och om det finns behov av åtgärder för att underlätta och förbättra Skatteverkets uppföljning av företag som är godkända för F-skatt. Utredningen har i de delar där det bedömts lämpligt föreslagit författningsändringar. Ärendet har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Förslag på förändringar på F-skatteområdet kan därmed förväntas inom en inte alltför avlägsen framtid.

Utskottet vill inte föregripa det arbete som nu pågår inom regeringskansliet och avstyrker därmed resterande motioner i detta avsnitt.

Företrädaransvar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag om att reglerna för företrädaransvar i aktiebolag ska begränsa styrelsens och ledningens personliga ansvar för skatteskulder i fall där lagen har följts och om att reglerna om företrädaransvar bör ses över i sin helhet.

Jämför reservation 15 (M, C, KD, L).

Bakgrund

Gällande rätt

När det gäller ansvaret för skulder som uppkommer i en verksamhet är utgångspunkten, i fråga om aktiebolag och andra juridiska personer, att ansvaret endast ligger på den juridiska personen och att krav inte kan riktas mot dess ledning. Vissa undantag från detta föreskrivs i aktiebolagslagen (2005:551). De undantag från ansvarsfriheten som föreskrivs där gäller alla slags skulder.

Vid sidan om detta finns det i 59 kap. 12–21 §§ SFL bestämmelser om ett skatterättsligt företrädaransvar för en juridisk persons skatte- och avgiftsskulder (företrädaransvar). Dessa bestämmelser innebär i huvudsak att om en företrädare för en juridisk person uppsåtligen eller av grov oaktsamhet inte har betalat skatt eller avgift är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala skatten eller avgiften. Företrädare är vanligtvis den

eller de personer som sitter i styrelsen. Även den som utan att vara legal företrädare har haft ett bestämmande inflytande i den juridiska personen kan vara företrädare. Betalningsskyldigheten är knuten till den tidpunkt när skatten eller avgiften ursprungligen skulle ha betalats. Om det finns särskilda skäl, får företrädaren helt eller delvis befrias från betalningsskyldigheten. En företrädare som har betalat skatt eller avgift på grund av företrädaransvar har vidare rätt att kräva den juridiska personen på beloppet. De juridiska personer som berörs är främst aktiebolag men även ekonomiska och ideella föreningar samt stiftelser, konkursbon och utländska juridiska personer som ska betala skatt i Sverige.

Förvaltningsrätten beslutar om företrädaransvar på ansökan av Skatteverket. Förvaltningsrätten och kammarrätten ska hålla muntlig förhandling i ett mål om företrädaransvar om företrädaren begär det. För ett personligt betalningsansvar krävs dock att företrädaren har agerat uppsåtligt eller grovt oaktsamt. En betalningsunderlåtelse anses aldrig uppsåtlig eller grovt oaktsam om det senast på förfallodagen vidtagits sådana åtgärder som krävs för att få till stånd en samlad avveckling av skulderna med hänsyn till samtliga borgenärens intressen. Sådana åtgärder kan vara en konkursansökan, en ansökan om företagsrekonstruktion eller en betalningsinställelse som följs av en ansökan om ackord eller konkurs. Om det finns särskilda skäl kan företrädaren helt eller delvis befrias från betalningsskyldigheten.

Om det kan antas vara till fördel för det allmänna får Skatteverket bevilja anstånd med betalning av skatt eller avgift (63 kap. 23 § SFL) om inte detta med hänsyn till företrädarens personliga förhållanden eller av någon annan anledning framstår som olämpligt från allmän synpunkt. Ett anstånd anses vara till fördel för det allmänna om det främjar utsikterna för att skatten eller avgiften kommer att betalas. Anståndet ska alltså framstå som ett bättre alternativ än att låta fordringen gå till indrivning.

Översyn av det skatterättsliga företrädaransvaret

Regeringen beslutade den 1 november 2019 att utse en särskild utredare som ska se över vissa frågor om det skatterättsliga företrädaransvaret. Bakgrunden till utredningen är att riksdagen i två tillkännagivanden har begärt att regeringen ska se över reglerna om företrädaransvar och överväga om de bör ändras för att öka rättssäkerheten och förutsägbarheten samt förbättra villkoren för företagare och företagande. Syftet med utredningen var att ta fram ett beslutsunderlag för eventuella regeländringar och andra åtgärder på området. I uppdraget ingick att se över vissa frågor om det skatterättsliga företrädaransvaret och att särskilt överväga om det finns behov av att ändra bestämmelserna om de subjektiva rekvisiten, uppsåt och grov oaktsamhet, om befrielse från betalningsskyldighet och om överenskommelser om betalningsskyldighet. Dessutom skulle utredningen överväga om det finns behov av att ändra reglerna om anstånd som är till fördel för det allmänna. En central uppgift för utredningen var att säkerställa att företag som på sikt kan

antas ha överlevnadsmöjligheter inte avvecklas i onödan på grund av risken att företrädaren annars blir betalningsskyldig. Samtidigt är strävan att bevara reglernas preventiva effekt och att systemet inte underlättar för företag som är på obestånd att fortsätta verksamheten med risk för att skatteskulderna ökar kraftigt. Utredningen lämnade sitt slutbetänkande Det skatterättsliga företrädaransvaret – en översyn (SOU 2020:60) i oktober 2020.

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3707 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M) yrkande 6 anförs att man bör se över reglerna om företrädaransvar i skatteförfarandelagen.

I kommittémotion 2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 7 anförs att regeringen bör ta fram förslag på ny lagstiftning om företrädaransvaret. Utredningen om företrädaransvaret är nu färdig och det finns bra saker att ta fasta på men utredningen måste vara en bas att bygga vidare på, förslagen går inte tillräckligt långt. Regeringen behöver ta fram ett förslag på ny lagstiftning som innehåller ett antal centrala aspekter. Bland annat måste lagstiftningen ta sikte på särskilt klandervärda fall, rådrumsregeln behöver utökas och det måste finnas ett större utrymme att tillämpa befrielsereglerna.

I kommittémotion 2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 6 anförs att reglerna kring företrädaransvar i aktiebolag måste vara rimliga. Man måste minska det personliga ansvaret för ett aktiebolags skatteskulder.

I kommittémotion 2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 11 anförs att problemen med regleringen är flera. För det första har regleringen har en konkursdrivande effekt. För det andra har regleringen en avskräckande effekt på benägenheten till företagande. För det tredje har regleringen en hämmande effekt på rekrytering av externa styrelseledamöter till företag. En utredning har genomförts och betänkandet SOU 2020:60 överlämnades till regeringen under 2021. Liberalerna anser att det är en prioriterad fråga att de förbättringar av regelverket som föreslås i utredningen genomförs.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att de skäl som låg bakom införandet av företrädaransvaret fortfarande har bärkraft. En av orsakerna var att det ska finnas likvärdiga konkurrensvillkor mellan företag som betalar skatter och avgifter och företag som inte gör det. Om det saknas ett företrädaransvar finns det möjlighet för företag att fortsätta bedriva sin verksamhet trots att de inte har betalat sina skatter. Det försämrar naturligtvis konkurrensmöjligheten för de företag som gör rätt för sig.

Vilka effekter företrädaransvaret har beror på om reglerna är tydliga och även i övrigt utformade på ett ändamålsenligt sätt. Men det beror också på hur reglerna tillämpas i praktiken.

Utredningen om det skatterättsliga företrädaransvaret lämnade i slutet av 2020 sitt slutbetänkande. Utredningen tillsattes som ett svar på riksdagens tillkännagivanden om problematiken med företrädaransvaret. Utredningen har i sitt slutbetänkande lämnat tre förslag till ändringar i lagstiftningen.

Utskottet ser inte skäl för riksdagen att göra ytterligare uttalanden i denna fråga eller att föregripa det pågående arbetet inom Regeringskansliet. Utskottet avstyrker därmed motionerna.

Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att på olika sätt förändra och stärka rättssäkerheten i skattemål.

Jämför reservation 16 (SD), 17 (C) och 18 (L).

Bakgrund

Gällande rätt

Skatteverket ska se till att ärenden som hanteras inom myndigheten blir utredda i den omfattning som ärendet kräver (23 § förvaltningslagen [2017:900], förkortad FL). Myndigheten har ett ansvar för att utredningen hos myndigheten är så fullständig som möjligt. Bestämmelsen om utredningsansvaret är tillämplig på alla förvaltningsärenden. Bestämmelsen finns även i annan lagstiftning, exempelvis skatteförfarandelagen (40 kap. 1 § SFL) men benämns där som utredningsskyldigheten.

Som beslutsmyndighet har Skatteverket det yttersta ansvaret för att underlaget i ärendet är sådant att det leder till ett materiellt riktigt beslut. Att ärendena hos Skatteverket blir tillräckligt utredda är en fråga om att fatta ett korrekt beslut utifrån den materiella lagstiftning som är tillämplig. Utredningen ska klarlägga om omständigheterna i det enskilda ärendet är sådana att kriterierna i den materiella lagstiftningen är uppfyllda.

När det gäller utredningsåtgärder, särskilt sådana som är ingripande mot den enskilde, ska Skatteverket beakta ett antal rättsprinciper: proportionalitetsprincipen, officialprincipen, legalitetsprincipen och objektivitetsprincipen.

Om ett ärende inleds av en enskild ligger mycket av ansvaret för utredningen av naturliga skäl på den enskilde och han eller hon ska medverka så långt som möjligt genom att lämna in den utredning som åberopas (23 § andra stycket FL). Skatteverket har dock även i detta fall ett utredningsansvar och ska, om det behövs, verka för att parten förtydligar eller kompletterar de uppgifter som lämnats i ärendet. Verket kan göra detta genom att t.ex. ställa frågor och påpeka brister till den enskilde (23 § tredje stycket FL).

I praktiken styrs alltså Skatteverkets utredningsinsatser av vilken typ av ärende det gäller, av hur bevisbördan fördelar sig i ärendet och av vilken styrka bevisningen ska ha.

I vissa ärenden är det domstolen som fattar ett första eller slutgiltigt beslut. Det gäller t.ex. företrädaransvar, bevissäkring och betalningssäkring. I dessa fall är det alltså domstolen som är den beslutande myndigheten och som ansvarar för att målet blir tillräckligt utrett (8 § förvaltningsprocesslagen [1971:291], förkortad FPL) dvs. så utrett som dess natur kräver. Men domstolens utredningsansvar befriar inte Skatteverket från att utreda frågan som ansökande myndighet. Dessa mål är tvåpartsprocesser och parterna kommer i praktiken att själva få stå för den huvudsakliga utredningen. Detta innebär också att domstolen vid behov kan anvisa parterna att komplettera utredningen. Vidare får domstolen avvisa överflödigt bevisning.

Domstolars oberoende

Domstolarnas och domarnas oberoende framgår framför allt av 11 kap. 1–5 §§ regeringsformen. Ingen myndighet, inte heller riksdagen, får bestämma hur en domstol ska döma i det enskilda fallet eller hur en domstol i övrigt ska tillämpa en rättsregel i ett särskilt fall. Tanken är också att domaren ska vara självständig och oberoende i sitt dömande, fri från yttre påverkan. En oavhängig och opartisk domstol utgör en garanti för rättssäkerhet och ett skydd mot korruption. Oberoendet gäller både internt - i förhållande till domstolschefen och andra anställda i domstolen - och externt - i förhållande till andra statsorgan.

Motionerna

I motion 2021/22:3256 av John Widegren (M) yrkande 1 anförs att man bör se över hur rättssäkerheten kan stärkas i skattemål.

I kommittémotion 2021/22:2427 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 1 anförs att många företagare upplever att t.ex. regelverken om skatt för fåmansbolag och mervärdesbeskattning skulle behöva förenklas. Det är viktigt att vi har en enkel och rättssäker indrivning av skatter, avgifter och skulder. Skattetillägg ska inte hanteras så att de framstår som oskäliga. Det finns behov av att Skatteverket utarbetar konkreta förslag för tydligare skatterättslig gränsdragning mellan verkligt uppsåt och oavsiktliga felaktigheter.

I kommittémotion 2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 42 anförs att man bör se över hur rättssäkerheten i skatterättsliga processer kan förbättras.

I kommittémotion 2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkandena 9 och 18 anförs att det bör genomföras en översyn av proportionaliteten i skattetvister mellan näringsidkare och Skatteverket. Det finns också alltför många exempel på att företagare kommer i kläm som en konsekvens av Skatteverkets administrativa rutiner, tolkningar och omtolkningar av lagar och regler. Man bör därför stärka rättssäkerheten för företagare.

I kommittémotion 2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkandena 8–10 anförs att ett prioriterat område för ökad rättssäkerhet i det svenska skattesystemet är en utbyggnad av förhandsbeskedsinstitutet. Skatteverket ska kunna ge bindande skriftliga svar på skattefrågor. Motionärerna vill se ökade möjligheter till förhandsbesked i skattefrågor. Man bör reformera reglerna om skattetillägg. Dagens skattetilläggsystem är svårt att förstå och får långtgående konsekvenser för i synnerhet småföretagare. En utredning bör därför utreda hur uppsåt eller högre grad av oaktsamhet för utdömande av skattetillägg kan införas. Slutligen bör nya regler för motivering av överklagan i skattemål utredas.

Utskottets ställningstagande

Både myndigheter och domstolar ska följa den lagstiftning och de rättsprinciper som finns på respektive område. De ska se till att ärenden och mål blir tillräckligt utredda och att rättsprinciper som t.ex. proportionalitetsprincipen, officialprincipen, legalitetsprincipen och objektivitetsprincipen följs.

Ytterligare en aspekt är vikten av domstolarnas och domarnas oberoende som anges i framför allt 11 kap. 1–5 §§ regeringsformen. Tanken är att domaren ska vara självständig och oberoende i sitt dömande, fri från yttre påverkan. En oavhängig och opartisk domstol utgör en garanti för rättssäkerhet och ett skydd mot korruption. Oberoendet gäller både internt - i förhållande till domstolschefen och andra anställda i domstolen - och externt - i förhållande till andra statsorgan.

Utskottet anser att det är viktigt att de principer som är kärnan i rättssäkerhetsbegreppet, såsom förutsebarhet, legalitet, likabehandling, effektiva rättsmedel och domstolsförhandling inom skälig tid, är en del av skattelagstiftningen och respekteras av myndigheter och domstolar. Något skäl att ifrågasätta Skatteverkets eller domstolarnas oberoende eller skyldighet att vara objektiva i sin hantering av ärenden och mål har inte framkommit.

Utskottet noterar att regeringen i sitt lagstiftningsarbete arbetar utifrån dessa principer. Utskottet förutsätter att regeringen noga följer utvecklingen och den offentliga debatten på detta område och gör de ändringar i lagstiftningen som skulle kunna behövas om brister eller möjlighet till förbättringar trots allt upptäcks någonstans i rättskedjan.

Utskottet finner inte skäl att ställa sig bakom tillkännagivanden med den inriktning som anges av motionärerna. Utskottet avstyrker därmed motionerna.

Anstånd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att anståndsreglerna ska ses över och bli mer generösa.

Jämför reservation 19 (KD) och 20 (L).

Bakgrund

Anstånd med inbetalning av skatter och avgifter

Införandet av skatteförfarandelagen innebar att reglerna om anstånd med att betala skatter eller avgifter gjordes mer generösa och enklare att tillämpa. En tidigare uppdelning i omprövnings- och befrielseanstånd med olika högt ställda krav togs bort, och den mer generösa anståndsmöjligheten vid överklagande och omprövning gjordes allmänt tillämplig. Syftet med förändringen var bl.a. att Skatteverket skulle ha möjlighet att bevilja anstånd i de fall då en skattskyldig ansökt om ackord och det finns skäl som talar för att en ackordsuppgörelse kan komma till stånd. Fördelen för den skattskyldige med ett anstånd i stället för ett enkelt uppskov med indrivningsåtgärder är skillnaden i kostnadsränta.

Anstånd med betalning av skatt regleras i 63 kap. SFL. Enligt reglerna ska anstånd alltid kunna medges om det är tveksamt hur mycket skatt eller avgift den skattskyldige kommer att behöva betala; detta gäller oberoende av om den skattskyldige begärt omprövning eller överklagat eller om frågan om skattenedsättning uppkommit på annat sätt. Bestämmelserna syftar till att ge den skattskyldige anstånd om det är tveksamt hur stort skattebeloppet slutligen kommer att bli. Anstånd ska ges om det är minst lika sannolikt att skatten kommer att sättas ned som att den kommer att kvarstå. Anstånd ska även ges i de fall det väger över något i fråga om sannolikheten att skatten inte ska sättas ned.

Vid ett uppskov tas den höga kostnadsräntan ut, och vid anstånd används den s.k. basräntan. Mot bakgrund av Skatteverkets nya borgenärsroll fick verket vidare möjlighet att bevilja anstånd om det är till fördel för det allmänna (prop. 2010/11:165, bet. 2011/12:SkU3, rskr 2011/12:28)

Tillfälliga anstånd

Den 30 mars 2020 återinfördes möjligheten att få anstånd med inbetalning av skatter och avgifter för att dämpa tillfälliga likviditetsproblem i företag som i grunden är sunda och livskraftiga. Enligt regeringen är anstånd med inbetalning av skatter och avgifter ett effektivt och ändamålsenligt sätt att lindra de ekonomiska konsekvenserna av pandemin och de åtgärder som satts in för att minska smittspridningen. Med hänsyn till den allvarliga ekonomiska situation som delar av det svenska näringslivet fortfarande befinner sig i och

andra delar befaras hamna i, bedömer regeringen att det finns anledning att överväga ytterligare extraordinära åtgärder. Regeringen framhåller att det likviditetsstöd som de tillfälliga anstånden innebär har utnyttjats i mycket hög utsträckning.

Regeringen föreslog ytterligare förlängning av anståndstiden med inbetalning av skatt med som längst 24 månader i proposition 2021/22:113 Extra ändringsbudget för 2022 – Slopade karenstid för stöd vid korttidsarbete, förstärkt evenemangsstöd och andra åtgärder med anledning av coronaviruset samt kompensation till hushållen för höga elpriser. Finansutskottet ansåg att även om omsättningen nu i många fall går upp till de nivåer som rådde före pandemin kan det ta lång tid innan ett företag kan betala skatt och samtidigt betala av anståndsskatten. En ytterligare utökad anståndstid ger Sveriges näringsliv mer långsiktighet. Utskottet föreslog därför med stöd av sin initiativrätt att anståndstiden skulle utökas från 24 till 36 månader. Riksdagen beslutade i enlighet med finansutskottets förslag den 24 februari 2022. Bestämmelserna trädde i kraft den 7 mars 2022.

Motionerna

I motion 2021/22:3256 av John Widegren (M) yrkande 2 anförs att man bör se över frågan om anstånd vid skattemål.

I kommittémotion 2021/22:3686 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 36 anförs att man bör ta fram förslag på hur skatteanstånd som beviljats under coronakrisen kan återbetalas över en längre tid.

I kommittémotion 2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 9 anförs att man behöver införa mer generösa anståndsregler för skatteskulder under den tid en juridisk skatteprocess pågår.

I kommittémotion 2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 7 anförs att anståndsregleringen i dag är utformad på ett sätt som innebär att anstånd beviljas i relativt få fall. Regleringen av anstånd med betalning av skatter och avgifter bör reformeras.

Utskottets ställningstagande

Anståndsreglerna ändrades vid skatteförfarandelagens tillkomst för att utöka möjligheterna till anstånd. Utskottet förutsätter att regeringen följer den offentliga debatt som finns i frågan om anstånd i skattemål och vid behov ser över lagstiftningen. Utskottet ser dock för närvarande inte något behov av att se över anståndsreglerna med den inriktning som motionärerna föreslår. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2021/22:3256 (M) yrkande 2, motion 2021/22:4202 (KD) yrkande 9 och motion 2021/22:3968 (L) yrkande 7.

När det gäller yrkanden om ytterligare förlängning av anstånd som getts på grund av coronapandemin har finansutskottet nyligen tagit ett utskottsinitiativ till ytterligare förlängning av regeringens förslag. Riksdagens biföll utskottets förslag och en ytterligare förlängd anståndstid om 36 månader infördes.

Utskottet anser att förslaget i motion 2021/22:3686 (C) yrkande 6 därmed får anses tillgodosedd, varför utskottet avstyrker motionen.

Ersättning för kostnader i skattemål

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om att ersättningsreglerna i skattemål ska förbättras.

Jämför reservation 21 (SD), 22 (C), 23 (KD) och 24 (L).

Bakgrund

Gällande rätt

Kostnaderna för Skatteverket och domstolarna bärs av staten. Huvudregeln är att den skattskyldige ska stå för sina egna kostnader i skatteförfarandet och skatteprocessen. Enskilda kan få ersättning enligt 15 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) för resor och uppehålle i samband med muntliga förhandlingar i förvaltningsdomstol. Möjligheten att få ersättning för kostnader för ombud, biträden eller utredningar i skattemål regleras i 43 kap. SFL. Den skattskyldige har rätt till ersättning för skäliga kostnader för ombud, biträde, utredning eller annat i ett ärende eller mål i den utsträckning sökandens yrkanden bifallits helt eller delvis, om ärendet eller målet avser en fråga som är av betydelse för rättstillämpningen eller om det finns synnerliga skäl för ersättning. Ombud eller biträden har inte rätt till ersättning. Ersättning får inte beviljas för kostnader som avser skyldigheten att lämna en deklaration, lämna föreskrivna uppgifter eller genom räkenskaper, anteckningar eller annan lämplig dokumentation se till att det finns underlag för att fullgöra uppgiftsskyldighet samt för kontroll av uppgiftsskyldighet. Ersättningen kan i vissa fall minskas, t.ex. om sökanden varit försumlig eller gjort att ärendet eller målet blivit mer omfattande än nödvändigt. Ansökan om ersättning för kostnader ska göras i samband med att domstolen avgör målet. Ersättning för kostnader för ombud, biträde eller utredning eller ställande av säkerhet får enligt 68 kap. 2 § SFL inte betalas ut förrän beslutet har vunnit laga kraft mot Skatteverket.

Rättspraxis

Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) uttalade i dom 2019 ref. 16 bl.a. följande om vad som är skälig ersättning för kostnader i ärenden eller mål om skatt. Den s.k. skälighetsbedömningen vid rätt till ersättning för ombudskostnader avser såväl behovet av hjälp i sig som kostnadernas storlek. Vad som utgör skälig ersättning för dessa kostnader ska i sin tur bestämmas utifrån skälig tidsåtgång och skälig timkostnad. Det ska först avgöras om åtgärderna som vidtagits behövs för att ta till vara den enskildes rätt. Det är den enskilde som

har bevisbördan för att så är fallet. Därefter ska det bedömas om den tid som har lagts ned på respektive åtgärd framstår som rimlig. När det gäller timkostnaden konstaterar HFD att om timkostnaden inte överstiger marknadspriset saknas skäl att sätta ned yrkad ersättning med hänvisning till att den överstiger rättshjälpstaxan. Den marknadsmässiga timkostnaden kan således komma att understiga eller överstiga rättshjälpstaxan, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. En viktig aspekt för att genomföra ovannämnda bedömning är det underlag skattebetalaren lämnar in.

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 44 anförs att regelverket för skattemål bör ses över så att ersättning kan betalas ut för rättegångskostnader tillfälligt fram till det att dom har förkunnats.

I kommittémotion 2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 21 anförs att man bör se över ersättningen för processkostnader i skattemål.

I kommittémotion 2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 8 anförs att företag i dag inte kan få ersättning för juridiska kostnader i väntan på dom i skattemål vid förvaltningsdomstol. Man bör göra det möjligt för företag att söka interimersättning för rättegångskostnader i väntan på prövning i högre instans, när Skatteverket överklagar.

I kommittémotion 2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 6 anförs att det behövs ett förändrat regelverk för ersättning för rättegångskostnader i processer som rör tillämpning av skattelagstiftning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser inte något behov av en översyn av ersättningsreglerna i skattemål med den inriktning som motionärerna föreslår.

Utskottet avstyrker därmed samtliga motioner.

Personalliggare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändringar i lagstiftningen om personalliggare, undantag från lagstiftningen för vissa kategorier av näringsidkare och familjemedlemmar, elektronisk överföring, utvärdering av systemet i sin helhet och slutligen både avskaffande och införande av lagstiftningen för vissa branscher.

Jämför reservation 25 (M), 26 (SD), 27 (C), 28 (V), 29 (KD) och 30 (L).

Bakgrund

Lagen om särskild skattekontroll i vissa branscher (2006:575) trädde i kraft den 1 januari 2007 och innebar ett krav på att föra personalliggare för näringsidkare inom restaurang- och frisörbranschen. Därefter har det även införts krav på personalliggare i tvätteribranschen. Syftet med reformen var att motverka förekomsten av svart arbetskraft.

Den 1 januari 2016 infördes en skyldighet att föra personalliggare även för byggbranschen, och sedan den 1 juli 2018 gäller denna skyldighet även för kropps- och skönhetsvårdsverksamhet, fordonsserviceverksamhet samt livsmedels- och tobaksgrossistverksamhet.

Den som bedriver restaurang-, frisör- eller tvätteriverksamhet, bilverkstäder, partihandel med livsmedel samt kropps- och skönhetsvård ska föra en personalliggare och i denna dokumentera nödvändiga identifikationsuppgifter för näringsidkaren och löpande dokumentera nödvändiga identifikationsuppgifter för de personer som är verksamma i näringsverksamheten.

Sedan den 1 juli 2018 gäller också att kraven på registreringen i personalliggaren har ändrats och utvidgats i fråga om vilka personer som ska omfattas av skyldigheten att föra personalliggare vid s.k. blandad verksamhet. Om en näringsidkare bedriver både verksamhet som omfattas av en skyldighet att föra personalliggare och annan verksamhet i samma verksamhetslokal ska nödvändiga identifikationsuppgifter löpande dokumenteras i personalliggaren för de personer som är verksamma i den andra verksamheten. Dessutom genomfördes en generell utvidgning av reglerna om personalliggare, nämligen att nödvändiga identifikationsuppgifter för enskilda näringsidkare, företagsledare i fåmansföretag och fåmanshandelsbolag och dessa personers familjemedlemmar löpande ska dokumenteras i personalliggaren i de fall det finns en skyldighet att föra en sådan.

Skatteverket får besluta om kontrollbesök för att kontrollera att den som är eller kan antas vara skyldig att föra personalliggare eller tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras fullgör sina skyldigheter. Kontrollbesök får bara göras i verksamhetslokaler eller på

byggarbetsplatser. Kontrollbesök på en byggarbetsplats får dock inte göras i en lägenhet som är avsedd att helt eller till en inte oväsentlig del användas som bostad.

Arbetsgivardeklaration på individnivå

Uppgifter på individnivå i en arbetsgivardeklaration ersatte de årliga uppgifter som tidigare lämnades i en kontrolluppgift. Uppgifter om utbetalda ersättningar för arbete och skatteavdrag på individnivå, dvs. per betalningsmottagare, lämnas nu löpande till Skatteverket månadsvis i en arbetsgivardeklaration i stället för årligen i en kontrolluppgift. Arbetsgivare ska månadsvis redovisa hur mycket lön och skatteavdrag som har betalats till varje anställd. Tidigare betalade arbetsgivare in skatteavdrag och arbetsgivaravgifter som en klumpsumma där ingen krona var kopplad till en specifik anställd.

Införandet skedde i två steg. Från och med den 1 juli 2018 gällde det företag som är skyldiga att föra personalliggare, som t.ex. i byggbranschen, och har fler än 15 anställda. För övriga företag oavsett bransch och antal anställda, började reglerna gälla den 1 januari 2019.

Motionerna

I motion 2021/22:947 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S) anförs att det ska framgå av personalliggaren om det är fråga om inhyrd personal och vem som är deras arbetsgivare. Det borde införas regler om att uppgifterna kan föras över till Skatteverket elektroniskt och att Skatteverket ska få rätt att samköra information i företagens personalliggare mot företagens redovisning av arbetsgivaravgifter.

I kommittémotion 2021/22:3638 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 7 anförs att man bör se över förutsättningarna att avveckla dagens modell av personalliggarssystemet för restaurangnäringen i syfte att tydligt reducera administrationsbördan. I kommittémotion 2021/22:3687 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 21 anförs att man bör se över systemet med personalliggare. I motion 2021/22:1827 av Annicka Engblom (M) anförs att det är hög tid att utvärdera personalliggarssystemets effektivitet i förhållande till kostnaderna. Man bör göra en utvärdering av systemet. I motion 2021/22:1980 av Sten Bergheden (M) anförs att man bör göra en översyn av och om möjligt slopa kravet på personalliggare i mindre företag. I motion 2021/22:2087 av Lars Püss (M) anförs att man bör utreda om den danska modellen för personalliggare kan ersätta eller komplettera det nuvarande systemet. I motion 2021/22:2874 av Mattias Karlsson i Luleå (M) anförs att man bör se över kravet på personalliggare i byggverksamhet och om det kan göras om till ett renodlat arbetsgivaransvar.

I kommittémotion 2021/22:2449 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 6 anförs att man bör utvärdera systemet med personalliggare och kassaregister i hotell- och restaurangbranschen. I kommittémotion 2021/22:3954 av Eric

Westroth m.fl. (SD) yrkande 38 anförs att man bör utreda systemet för personalliggare när det gäller hur effektivt det är för att beivra skatteundandragande samt hur den administrativa bördan för företagare ska kunna hållas till ett minimum.

I kommittémotion 2021/22:3221 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 31 anförs att man bör motverka arbetsplatskriminalitet inom byggsektorn. I det här fallet är personalliggaren ett verkningsfullt redskap för arbetsgivare och fackföreningar för att hålla reda på vilka det är som befinner sig på byggarbetsplatsen och om de är utbildade, har rätt skyddsutrustning och får den lön de har rätt till. I kommittémotion 2021/22:3242 av Peter Helander m.fl. (C) yrkande 3 anförs att man bör se över lagstiftningen om personalliggare i besöksnäringen och möjligheten att undanta ägaren och hans eller hennes familj från kravet att skriva in sig i personalliggaren. I kommittémotion 2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 8 anförs att regeringen bör återkomma med förslag på undantag och förenklingar i systemet med personalliggare i sin helhet.

I kommittémotion 2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 7 anförs att systemet med personalliggare i dess nuvarande form behöver ses över. Det är angeläget att systemet inte innebär onödigt regelkrångel. Samtidigt behöver kontrollernas syfte och mål ses över för att de ska bli mer ändamålsenliga och svara mot de faktiska behoven. I kommittémotion 2021/22:4217 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 15 anförs att systemet med personalliggare i dess nuvarande form behöver ses över. Det är angeläget att systemet med personalliggare inte innebär onödigt regelkrångel. Samtidigt behöver kontrollernas syfte och mål ses över för att de ska bli mer ändamålsenliga och svara mot de faktiska behoven.

I kommittémotion 2021/22:3380 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 8 anförs att man bör reformera systemet med personalliggare. I kommittémotion 2021/22:3968 av Gulan Avcı m.fl. (L) yrkande 2 anförs att man bör utvärdera lagstiftningen om personalliggare.

Utskottets ställningstagande

Utskottets utgångspunkt är att ett regelverk ska vara enkelt att tillämpa i praktiken och den skatterättsligt administrativa bördan bör vara så liten som möjligt.

Personalliggare är ett av flera verktyg, liksom arbetsgivaravgifter på individnivå, för att motverka förekomsten av svartarbete. Syftet med personalliggare är att bidra till att minska förekomsten av svartarbete och att skapa sundare konkurrensförhållanden.

Lagarna om personalliggare och de nyligen införda reglerna om arbetsgivardeklarationer på individnivå förstärker varandra och främjar båda sund konkurrens. Skatteverkets kontroll av personalliggarna underlättas genom att de nu i realtid kan se hur många anställda företaget redovisat i deklARATIONERNA respektive i personalliggarna.

Skatteutskottet noterade i sin utvärdering av personalliggarsystemet (2018/19RFR:4) att det finns mycket olika bilder av systemet med personalliggare och att det varierar mellan olika aktörer. Enligt utskottet kan en del av förklaringen till att synen på systemet är så olika vara att förhållandena skiljer sig åt mellan branscherna och att dessa skillnader påverkar förutsättningarna för att systemet ska fungera. Skatteverket har också nyligen presenterat en effektutvärdering av personalliggarsystemet, av vilken det bl.a. framgår att Skatteverkets möjlighet till fysiska besök hos olika verksamheter är ett viktigt inslag för verkets möjlighet att arbeta mot förekomsten av svartarbete.

Systemet med personalliggare utvidgades 2016 och 2018 till fler branscher. Utskottet förutsätter att regeringen noga följer utvecklingen och utvärderar införandet av personalliggare i de nya branscherna. Utskottet förutsätter också att regeringen fortsätter diskussionen om eventuella ändringar och förbättringar i systemet för personalliggare bl.a. med Skatteverket och intresseorganisationer för att på så sätt få till en lagstiftning som är i takt med tiden och som utnyttjar de möjligheter som digitaliseringen i samhället kan bidra med för att förenkla för företagen.

Utskottet finner inte skäl att i nuläget förespråka några av de förändringar i systemet som framförs i motionerna. Utskottet avstyrker därmed samtliga motionsförslag.

Certifierade kassaregister

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att lagen om kassaregister m.m. ska ses över med hänvisning bl.a. till svårigheten att finna kassaregister som klarar svenska väderförhållanden, om Skatteverkets dispensmöjligheter, om ändrade betalningsmönster och de höga kostnader som kassaregister innebär och om effekterna av lagens tillämpning för näringsidkarna.

Jämför reservation 31 (SD) och 32 (C).

Bakgrund

Certifierade kassaregister

Den som säljer varor eller tjänster mot kontant betalning måste sedan den 1 januari 2010 ha ett certifierat kassaregister. Till kontant betalning räknas även betalning med kontokort. Undantag gäller bl.a. för taxiresor, distans- och hemförsäljning, försäljning av varor eller tjänster mot betalning i automater och automatspel. Vidare är lagen inte tillämplig för den som endast i obetydlig omfattning säljer varor eller tjänster mot kontant betalning. Av lagens förarbeten (prop. 2006/07:105) framgår att obetydlig omfattning avser två

olika situationer. Den första situationen rör de allra minsta företagen med låg omsättning. Den andra situationen rör företag där kontant försäljning endast förekommer i rena undantagsfall.

Ett förtydligande gjordes i skatteförfarandelagen som innebär att det sedan den 1 januari 2012 vid bedömningen av om det är fråga om försäljning i obetydlig omfattning särskilt ska beaktas om försäljningen normalt uppgår till eller kan antas komma att uppgå till sammanlagt högst fyra prisbasbelopp under ett beskattningsår (prop. 2013/14:22, bet. 2013/14:SkU14, rskr 2013/14:94).

Skatteverket får göra oannonserade kontrollbesök och får ta ut en kontrollavgift på 10 000 kronor om kassaregister saknas, inte uppfyller föreskrifternas krav eller inte är anmält i tid eller om uppgifterna i kassaregistret inte sparas, belopp inte slås in eller kunden inte får något kvitto. Om företaget begär en ny överträdelse inom ett år är avgiften 20 000 kronor. Syftet med lagen är att skydda seriösa företagare inom kontanthandeln mot illojal konkurrens.

Torg- och marknadshandel

Det generella undantaget i skatteförfarandelagen från skyldigheten att använda kassaregister för torg- och marknadshandel slopades den 1 januari 2014 (prop. 2012/13:129, bet. 2012/13:SkU32). Samtidigt fick Skatteverket större möjlighet att i enskilda fall bevilja undantag från olika skyldigheter som gäller kassaregister. Undantaget från skyldigheter som gäller kassaregister utvidgades till att avse även andra orsaker än tekniska när en viss skyldighet anses vara oskälig.

I samband med utvidgningen till torg- och marknadshandel anförde regeringen att det underlag som Skatteverket presenterat tyder på att lagstiftningen om kassaregister har varit framgångsrik och att fler företag konkurrerar på lika villkor. Den tekniska utvecklingen medför att det inte längre är orimligt att även torg- och marknadshandlare omfattas av kravet på kassaregister.

Den 1 maj 2017 ändrades reglerna, och en näringsidkare utan fast driftsställe i Sverige ska inte längre vara undantagen från skyldigheten att använda ett certifierat kassaregister om försäljning görs mot kontant betalning eller betalning med kontokort. Näringsidkaren kan i stället använda ett kassaregister som har prövats enligt bestämmelserna i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om prövningen visar att registret uppfyller likvärdiga krav.

Motionerna

I motion 2021/22:1976 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2 anförts att man bör överväga att göra en översyn och utvärdering av lagen (2007:592) om kassaregister m.m. (kassaregisterlagen) och ta hänsyn till att funktionella kassaregister, dvs. register av den art som fungerar utan nätåtkomst, tål hårda

väderomslag och samtidigt uppfyller garanti och försäkringsskydd, inte finns att köpa. Man bör också se över möjligheten att utfärda tillfälliga undantag för de drabbade företag som inte kan hitta funktionella kassaregister eller av andra skäl inte kan använda kassaregister t.ex. på grund av elbrist. I motion 2021/22:2108 av Lars Püss (M) anförs att med de ändrade betalningsmönstren och de höga kostnaderna som kassaregister innebär är det angeläget att utreda vad kraven på att näringsidkare som säljer varor och tjänster mot kontant betalning ska ha ett certifierat kassaregister som uppfyller kraven i Skatteverkets föreskrifter egentligen har för effekter.

I kommittémotion 2021/22:2427 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 7 anförs att man bör göra en översyn av marknadsknallarnas förutsättningar när det gäller kravet på kassaregister. I kommittémotion 2021/22:2432 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 15 anförs att regeringen bör ta initiativ till en utvärdering av kravet på kassaregister och kvittoskrivande kassasystem för torg- och marknadshandeln i syfte att göra det möjligt för marknadsknallar att bedriva verksamhet även utan tillgång till el och datatrafik samt under svåra väderförhållanden. I kommittémotion 2021/22:2449 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 13 anförs att det bör göras en utvärdering av kravet på kassaregister med syfte att göra det möjligt för marknadsknallar att bedriva verksamhet även utan tillgång till el och datatrafik samt under svåra väderförhållanden. I motion 2021/22:326 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 4 och 5 anförs att man bör införa en rättvisare hantering av kassaregister vid torghandel och en rättvisare hantering av kassaregister vid fäbodverksamhet.

I kommittémotion 2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 14 anförs att man bör genomföra en översyn och utvärdering av kassaregisterlagen.

Utskottets ställningstagande

Kassaregisterlagen infördes för att motverka skatteundandragande och för att skydda seriösa företag från illojal konkurrens från oseriösa företagare. På så sätt skyddas även seriösa företagare som bedriver verksamhet som är en del av kulturarvet. Bestämmelsernas syfte är dock inte i första hand att bevara vårt kulturarv även om det i sig är något som är viktigt.

Sedan krav på kassaregister infördes även för torg- och marknadshandeln har en debatt förts om bl.a. elsäkerhet i samband med denna handel, och det anges att det saknas kassaregister som kan användas utomhus. Enligt lagstiftningen (39 kap. 9 § första stycket 2 SFL) får Skatteverket i enskilda fall efter ansökan besluta om undantag från skyldigheter som gäller kassaregister bl.a. om en viss skyldighet är oskälig. Av förarbetena framgår att möjligheten att få undantag enligt denna bestämmelse bl.a. är avsedd för när försäljningen sker utomhus där det t.ex. finns svårigheter med elförsörjningen samtidigt som väderförhållandena är besvärliga. Bedömningen av vad som av tekniska orsaker är oskäligt ska främst göras med utgångspunkt i vilka kassaregistermodeller som vid aktuell tidpunkt finns på marknaden (prop.

2012/13:129 s.20). Det är Skatteverkets uppgift att göra bedömningen av i vilka enskilda fall en skyldighet som gäller kassaregister är oskälig och när undantag ska medges. Förutom möjligheten att medge undantag i enskilda fall får Skatteverket med stöd av 39 kap. 10 § SFL meddela generella föreskrifter om undantag från skyldigheter som gäller kassaregister. Regleringen i skatteförfarandelagen ger alltså möjligheter till undantag från skyldigheter som gäller kassaregister i situationer då skyldigheterna inte är möjliga att uppfylla.

Skatteverket genomför regelbundet kontroller av kassaregister och följer ibland upp detta arbete med att göra fördjupade revisioner om felaktigheter har upptäckts. Utskottet förutsätter att Skatteverket som hanterar det praktiska arbetet med kassaregister, utvärderar och meddelar regeringen om man ser behov av förändrad lagstiftning.

Skatteverket har också nyligen kommit med en rapport, Införandet av krav på kassaregister och Skatteverkets kassaregisterbesök. Myndigheten har undersökt skillnader i omsättningsutveckling vid kravets införande mellan olika grupper av branscher och om Skatteverkets kassaregisterbesök, som görs inom ramen för kassaregisterlagen, leder till högre rapporterad omsättning bland de företag som har besökts.

Att frågan ständigt är aktuell för regeringen framgår av de flertalet interpellationer och frågor som regelbundet ställts och besvarats av finansministern. Skatteverket har också under våren 2022 publicerat en rapport som studerat effekterna av införandet av krav på kassaregister 2010 och om Skatteverkets kassaregisterbesök leder till högre rapporterad omsättning.

Utskottet förutsätter att regeringen kontinuerligt följer upp och utvärderar gällande lagstiftning och den rapport som Skatteverket nyligen presenterade och vid behov genomför de förändringar som behövs för att reglerna om kassaregister ska fungera på bästa sätt. Därmed avstyrker utskottet samtliga motioner.

Fastighetstaxering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om förändringar och avskaffande av fastighetstaxeringssystemet.

Jämför reservation 33 (KD).

Bakgrund

Den statliga fastighetsskatten på småhus och bostadsdelen i hyreshus ersattes den 1 januari 2008 av en kommunal fastighetsavgift (prop. 2007/08:27, bet. 2007/08:SkU10, rskr. 2007/08:90). För småhus bestämdes fastighetsavgiften vid detta tillfälle till 6 000 kronor per värderingsenhet, dock högst 0,75 procent av taxeringsvärdet. Fastighetsavgiften för bostadsdelen i hyreshus bestämdes

till 1 200 kronor per bostadslägenhet, dock högst 0,4 procent av taxeringsvärdet. Fastighetsavgiften räknas om årligen med utvecklingen av inkomstbasbeloppet. För inkomståret 2021 (deklarationen 2022) höjs takbeloppet för småhus till 8 524 kronor. Den sänkning av fastighetsskatteuttaget som övergången till systemet med en kommunal avgift innebar finansieras inom bostadssektorn genom förändringar i beskattningen av kapitalvinster på bostäder. Kapitalvinstskatten för privatbostäder höjdes från 20 till 22 procent, ett tak på 1,6 miljoner kronor för uppskovsbelopp infördes och uppskovsbeloppen har räntebelagts med ett belopp motsvarande 0,5 procent av uppskovsbeloppet. Bostadstaxeringsutredningen lämnade sitt betänkande till regeringen i augusti 2012, Bostadstaxering – avveckling eller förenkling (SOU 2012:52). Utredningen lade fram två förslag: ett om hur taxeringssystemet kan avvecklas och ett om hur systemet kan förenklas. Avvecklingsförslaget innebär att fastighetstaxeringen avskaffas för bostäder och lantbruksenheter och följaktligen att den löpande beskattningen inte längre kan beräknas utifrån taxeringsvärden. Utredningen föreslog en ny modell för att beräkna den kommunala fastighetsavgiften och den statliga fastighetskatten utifrån storleken på en byggnad respektive mark, med vissa maxbelopp. Skatteverket lämnade den 5 mars 2014 en promemoria till Finansdepartementet med förslag till ändringar i fastighetstaxeringslagen (1979:1152). Förslagen syftar till att åstadkomma förenklingar för enskilda, för företag och för Skatteverket i fråga om tillämpning och kontroll. Promemorian har remissbehandlats.

I proposition 2014/15:48 Vissa fastighetstaxeringsfrågor inför den allmänna fastighetstaxeringen 2017 behandlades Bostadstaxeringsutredningens förslag om vissa mindre förenklingar av taxeringen av lantbruksenheter. I propositionen behandlades också Skatteverkets promemoria. Övriga delar av Bostadstaxeringsutredningens betänkande bereds fortfarande inom Regeringskansliet.

Motionerna

I motion 2021/22:1096 av Jan Ericson (M) anförs att regeringen bör överväga att avskaffa fastighetstaxeringen. I motion 2021/22:2442 av Ida Drougge (M) anförs att man bör avskaffa taxeringsvärderingen av fastigheter.

I kommittémotion 2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 17 anförs att Bostadstaxeringsutredningen lämnade sitt betänkande till regeringen i augusti 2012. Utredningen föreslog en ny modell för att beräkna den kommunala fastighetsavgiften och den statliga fastighetsskatten, utifrån storleken på byggnad respektive mark. Denna modell är inte optimal utan man bör komplettera den genomförda utredningen i syfte att hitta ett fastighetstaxeringssystem som blir mer rättvist. I kommittémotion 2021/22:4222 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 30 anförs att trots att fastighetsskatten bytts mot en kommunal fastighetsavgift finns taxeringsvärdessystemet fortfarande kvar. Därmed finns också den struktur

kvar som skulle kunna användas för att återinföra det gamla fastighetsskattesystemet. I dag finns liten anledning att behålla taxeringsvärdessystemet, varför motionärerna föreslår att det avskaffas.

Utskottets ställningstagande

Vid omläggningen av bostadsbeskattningen den 1 januari 2008 behölls kopplingen till fastighetens marknadsvärde i och med att taxeringsvärdet för fastigheten blev styrande för fastighetsavgiftens storlek i de fall detta leder till ett lägre avgiftsuttag. Därmed försvann de mycket stora skillnader i skatteuttag mellan likvärdiga fastigheter i olika delar av landet som kännetecknade det gamla systemet. Skillnader som uppfattas som omotiverade kan dock fortfarande uppkomma, om än inte lika drastiska, i de fall fastighetsavgiften beräknas utifrån taxeringsvärdet när detta ger en lägre avgift.

Utskottet finner att man inom Regeringskansliet fortfarande arbetar med att bereda Bostadstaxeringsutredningens förslag om förändringar av taxeringssystemet trots att lång tid har gått sedan utredningen presenterades. Utskottet finner dock inte skäl att föregå detta arbete.

Utskottet avstyrker motionerna.

Folkräkning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen gör ett tillkännagivande till regeringen om beslut om att genomföra en folkräkning i Sverige.

Jämför reservation 34 (S, C, V, MP) och särskilt yttrande 1 (S), 2 (V, MP) och 3 (C).

Bakgrund

Folkbokföring

Folkbokföringen är den grundläggande registreringen av befolkningen i Sverige. I folkbokföringen registreras uppgifter om vilka som bor i Sverige och var de bor. Det är Skatteverket som sköter folkbokföringen. De flesta personer som föds eller flyttar till Sverige blir folkbokförda i Sverige. I samband med att en person blir folkbokförd för första gången i Sverige får han eller hon ett personnummer. Folkbokföringen gäller fram till den dag man flyttar utomlands eller avlider.

Census

En hushålls- och bostadsräkning, även kallad census, innebär att samla in uppgifter om hushåll, boende och bostäder i ett land vid en given tidpunkt.

Riksdagen fattade 1989 beslut om regeringens förslag om en folk- och bostadsräkning 1990 (prop. 1988/89:91 och prop. 1988/89:121). Av proposition 1988/89:121 framgår att uppgifterna till folk- och bostadsräkningen skulle samlas in dels genom frågeblanketter till allmänheten, dels genom utnyttjande av uppgifter som fanns tillgängliga i vissa register. Vidare framgår att arbetet skulle ledas av Statistiska centralbyrån (SCB) under medverkan av kommunerna.

Detta var den senaste folk- och bostadsräkning som genomfördes i Sverige.

Mellan 1990 och 2011 genomfördes inga folkräkningar i Sverige.

Riksdagen fattade 2006 beslut om en lag om ett lägenhetsregister (SFS 2006:378) och förändringar i folkbokföringslagen (SFS 1991:481). Syftet var att möjliggöra en registerbaserad hushålls- och bostadsstatistik. Den kompletterades 2007 med en förordning som reglerade Lantmäteriets upprättande av registret.

SCB genomförde 2011 en registerbaserad hushålls- och bostadsräkning som redovisas i rapporten Hushålls- och bostadsräkning – (Census) 2011 (SCBDOK 3.2).

Motionerna

I partimotion 2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 29 anförs att en folkräkning ger staten möjlighet att bättre bekämpa brott och verktyg för att hindra framväxten av utanförskap och parallellsambanden och ger viktig kunskap i arbetet för att motverka problem som trångboddhet. Därför bör man genomföra en ny nationell folkräkning. I kommittémotion 2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 1 anförs att man bör genomföra en ny nationell folkräkning i Sverige. I motion 2021/22:2180 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M) anförs att regeringen bör genomföra en nationell folkräkning. I motion 2021/22:3317 av Jan Ericson (M) anförs att Sverige behöver en ny folkräkning, där man samtidigt grundligt undersöker människors identiteter när det råder oklarheter.

I kommittémotion 2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 40 anförs att Sverige har tappat kontrollen när över situationen det gäller vilka som finns i landet och vilka som är folkbokförda. Därför är det mycket viktigt att börja genomföra en landsomfattande folkräkning i Sverige. I motion 2021/22:52 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 1 anförs att man snarast bör genomföra en folkräkning i Sverige. I motion 2021/22:623 av Markus Wiechel (SD) yrkande 2 anförs att staten saknar kontroll över folkbokföringen och det krävs åtgärder från statens sida. Det behövs en nationell folkräkning. I motion 2021/22:1005 av Robert Stenkvist (SD) yrkande 3 anförs att en folkräkning kopplad till bidrag och folkbokföringsadresser ska genomföras.

I kommittémotion 2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 17 anförs att Skatteverket sedan ett par år tillbaka har arbetat för att komma åt skenskrivningarna i folkbokföringen. Ändå kvarstår bristerna varför

Kristdemokraterna vill se en ny folkräkning i Sverige. I kommittémotion 2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 5 anförs det är av stor vikt att rätta till felen i folkbokföringsregistret för att hitta människor som uppehåller sig i Sverige utan tillstånd, för att identifiera personer som enbart på pappret befinner sig i Sverige samt för att kartlägga och komma till rätta med trångboddheten i många av våra städer. En folkräkning ska därför genomföras så snart som möjligt.

I kommittémotion 2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 65 anförs att för att ta reda på hur många som faktiskt bor i de utsatta områdena, stoppa falska folkbokföringar och öka möjligheten att motverka allvarlig trångboddhet och målvaktsadresser måste regeringen se till att en regelrätt folkräkning genomförs i Sverige, med särskilt fokus på utsatta områden.

Utskottets ställningstagande

Skatteverket uppskattar att folkbokföringsfelet omfattar omkring 200 000 personer i Sverige. Att staten inte har kontroll över folkbokföringen är ett allvarligt problem.

Folkbokföringsuppgifter kopplas i Sverige samman med ett antal skyldigheter och rättigheter, såsom tillgång till stora delar av välfärds- och trygghetssystemen. Kriminella använder idag falska adresser för att tillskanska sig bidrag och välfärdstjänster som de egentligen inte har rätt till. En av de mer övergripande risker som statliga utredningar har identifierat är att uppgifter som registreras i folkbokföringsdatabasen inte speglar verkliga förhållanden och att dessa felaktiga uppgifter därefter ligger till grund för beslut om utbetalningar från välfärdssystemen.

Riksrevisionen beskriver i sin rapport från 2017 (RiR 2017:23) att problemen med felaktig folkbokföring är som störst i städer med ansträngd bostadsmarknad där den svarta marknaden är större och behovet av att hyra i andra hand är påtagligt. Trångboddheten i Sverige är ett betydande problem. Staten behöver bättre kunskap om trångboddhetens omfattning, som i dag är bristfälligt när folkbokföringsuppgifterna har tydliga brister.

Sverige har tidigare haft en tradition av att genomföra folkräkningar, likt många andra länder. Sverige har däremot inte genomfört en riktig folkräkning sedan 1990. Under exempelvis 1900-talet genomförde Sverige folkräkningar ungefär vart tionde år i genomsnitt.

En folkräkning skulle ge staten möjlighet att bättre bekämpa brott, ge verktyg för att stävja framväxten av utanförskap och ge viktig kunskap i arbetet för att motverka trångboddhet. Skatteverket bedömer att den organiserade brottsligheten i ökande grad utnyttjar folkbokföringsdatabasen och samordningsnumren för grova brott.

Med hänvisning till vad som anförts föreslår utskottet att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen ska fatta beslut om och genomföra en nationell folkräkning och säkerställa genomförandet genom uppdrag till berörda myndigheter och tillkännager detta för regeringen.

Biometriska data

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen gör ett tillkännagivande till regeringen om att den ska återkomma med förslag som säkrar att biometriska uppgifter kontrolleras i samband med en identitetskontroll vid folkbokföring av en person som flyttar till Sverige och vid tilldelning av samordningsnummer.

Jämför reservation 35 (S, V, MP) och särskilt yttrande 4 (S) och 5 (V, MP).

Bakgrund

Biometri – biometriska data

Biometri är ett samlingsnamn för automatiserad teknik vars syfte är att identifiera en person eller att avgöra om en påstådd identitet är riktig. I artikel 4.14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 (dataskyddsförordningen) finns följande definition av begreppet biometriska uppgifter: ”Biometriska uppgifter är personuppgifter som har erhållits genom en särskild teknisk behandling som rör en fysisk persons fysiska, fysiologiska eller beteendemässiga kännetecken och som möjliggör eller bekräftar identifieringen av denna fysiska person, såsom ansiktsbilder eller fingeravtrycksuppgifter.”

Vanligt förekommande sätt att använda biometriska uppgifter är kontroll av fingeravtryck eller biometriska data från ansiktsbilder (fotografier) som lagrats i handlingar. Sådana uppgifter kan jämföras med fingeravtryck eller ansiktsbild som tas av den som åberopar handlingen. Förutom att jämföra fingeravtryck eller ansiktsbild med lagrade uppgifter i handlingar, kan jämförelse också ske med biometriska uppgifter som lagrats i en referensmall i ett register.

I 1 kap. 6 § brottsdatalagen (2018:1177) definieras biometriska uppgifter som personuppgifter som rör en persons fysiska, fysiologiska eller beteendemässiga kännetecken, som tagits fram genom särskild teknisk behandling och som möjliggör eller bekräftar unik identifiering av personen. Ibland har begreppet biometriska data använts i stället för biometriska uppgifter. Någon skillnad mellan uttrycken finns inte. Biometrisk teknik kan användas på i huvudsak två sätt:

1. *Verifikation*. Statistisk analys av insamlade biometriska uppgifter från en individ gör det möjligt att med hög sannolikhet verifiera att en individ verkligen är den han eller hon utger sig för att vara. I tekniska lösningar

kallas detta förfarande ofta för autentisering. Ett exempel är den fingeravtrycksläsare som i dag finns i många mobiltelefoner och surfplattor, där jämförelse av biometriska uppgifter ersätter eller kompletterar en annan form av autentisering, t.ex. en pinkod.

2. *Identifikation.* Biometriska analysmetoder gör det möjligt att identifiera enskilda individer. Exempelvis har polisen länge använt fingeravtryck från brottsplatser på detta sätt. Efter att man har säkrat ett fingeravtryck från en oidentifierad person vid en brottsplats jämförs avtrycket med de fingeravtryck som finns insamlade sedan tidigare och sparade i Polismyndighetens fingeravtrycksregister. På så sätt kan en specifik person knytas till brottsplatsen.

Biometriska uppgifter kan sparas i ett lagringsmedium med elektronisk minnesenhet (ett chipp) på en handling. Det är då möjligt att jämföra fingeravtryck eller ansiktsbild på den person som visar upp handlingen, exempelvis ett pass, mot de lagrade biometriska uppgifterna på handlingen. Biometriska uppgifter kan även sparas i ett register och på så sätt skapa en referensmall av uppgifter för jämförelser. Användningen av biometriska uppgifter i identitetshandlingar och i register anses som ett effektivt sätt att motverka missbruk av identitetshandlingar och försvårar förfälskning av handlingar.

SOU 2021:157 Om folkbokföring, samordningsnummer och identitetsnummer

Utredningen har föreslagit vissa åtgärder som t.ex. krav på personlig inställelse och överlämnande av pass m.m. i samband med identitetskontroll och i fråga om tilldelning av identitetsnummer. För att ytterligare stärka kontrollen av en persons identitet i samband med folkbokföring eller tilldelning av identitetsnummer skulle lagrade biometriska uppgifter kunna nyttjas. Vanligt förekommande sätt att använda biometriska uppgifter är kontroll av fingeravtryck eller biometriska data från ansiktsbilder (fotografier) som lagrats i handlingar. Sådana uppgifter kan jämföras med fingeravtryck eller ansiktsbild som tas av den som åberopar handlingen. Förutom att jämföra fingeravtryck eller ansiktsbild med lagrade uppgifter i handlingar, kan jämförelse också ske med biometriska uppgifter som lagrats i en referensmall i ett register.

Proposition 2021/22:217 Stärkt kontroll och kvalitet i folkbokföringen

I propositionen föreslås några åtgärder för att stärka identitetskontrollen. För att stärka kontrollen när en person t.ex. anmäler flytt till Sverige föreslås att den som lämnar en sådan anmälan ska inställa sig personligen hos Skatteverket för identitetskontroll. Vid identitetskontrollen ska den som har ett pass, identitetskort eller en motsvarande handling på begäran överlämna handlingen

för kontroll. Den som har ett uppehållstillståndskort ska på begäran överlämna detta. För att ytterligare stärka identitetskontrollen i samband med bl.a. inflyttning lämnas förslag som innebär att Skatteverket ges möjlighet att kontrollera biometriska uppgifter som finns lagrade i de handlingar som ska överlämnas vid kontrollen. Den som är föremål för identitetskontroll ska vara skyldig att på begäran låta Skatteverket ta fingeravtryck och en ansiktsbild. Lagändringarna om kontroll med biometriska data föreslås träda i kraft den 1 september 2023.

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 5 anförs att biometriska data ska användas för att göra identifieringen av samordningsnumrens innehavare säkrare dvs. liknande krav som gäller för pass bör även gälla samordningsnummer. I motion 2021/22:3128 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) anges att man bör utreda möjligheten att införa biometrisk identifiering vid utfärdande av personnummer och samordningsnummer.

I kommittémotion 2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 15 anförs att man bör införa biometriska markörer knutna till en identitet för samordningsnummer för att komma åt de identiteter som antingen är falska, köpta, utnyttjade eller kapade.

Utskottets ställningstagande

Det är viktigt att bättre kontroll säkras när människor flyttar till Sverige och ska folkbokföra sig, liksom i de fall en individ ska få ett samordningsnummer. Vid folkbokföring eller när individer får ett samordningsnummer kontrolleras eller lagras i dag inga biometriska uppgifter. Som huvudregel bör biometriska uppgifter kontrolleras när människor flyttar till Sverige och ska folkbokföra sig, liksom i de fall då en individ ska få ett samordningsnummer. Det kommer att kunna vara ett kraftfullt verktyg för Skatteverket för att minska felen i folkbokföringen och underlätta myndighetens arbete med att bekräfta en identitet.

Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen ska återkomma med förslag som säkrar att biometriska uppgifter kontrolleras i samband med en identitetskontroll vid folkbokföring av en person som flyttat till Sverige, liksom för att få ett samordningsnummer, och tillkännager detta för regeringen.

Folkbokföring

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om förändringar av regelverket vid folkbokföring, antal personer som kan vara folkbokförda på samma adress och andra frågor om rättssäkerheten i folkbokföringen.

Jämför reservation 36 (M), 37 (SD), 38 (KD) och 39 (L).

Bakgrund

Folkbokföring

Folkbokföringen är den grundläggande registreringen av befolkningen i Sverige. I folkbokföringen registreras uppgifter om vilka som bor i Sverige och var de bor. Det är Skatteverket som sköter folkbokföringen. De flesta personer som föds eller flyttar till Sverige blir folkbokförda i Sverige. I samband med att en person blir folkbokförd för första gången i Sverige får han eller hon ett personnummer. Folkbokföringen gäller fram till den dag då man flyttar utomlands eller avlider.

Den som flyttar till utlandet upphör att vara folkbokförd i Sverige på flyttdagen. Den utflyttade personen förlorar inte sitt svenska medborgarskap och behåller även sitt svenska personnummer. Om anmälan om att flytta kommer in senare upphör folkbokföringen i stället den dag då anmälan kom in (36 § andra stycket folkbokföringslagen [1991:481], förkortad FOL). När Skatteverket beslutar om att avregistrera en person utan en anmälan från honom eller henne gäller avregistreringen fr.o.m. beslutets dag (34 § FOL).

Folkbokföringsfelet

Skatteverket har för första gången kunnat redovisa en uppskattning av folkbokföringsfelets storlek från 2012 till 2017. Personer som vistas i landet utan laglig rätt ingår inte i folkbokföringsfelet, och inte heller personer med samordningsnummer. Antalet individer i folkbokföringsfelet har ökat över tid, men som andel av befolkningen är förändringen marginell. Felaktig adress står för mer än hälften av folkbokföringsfelet. Den största felkällan bland dem som har en felaktig adress är att många personer är folkbokförda på en boarea som inte anses tillräcklig. Fokus för de bosättningskontroller som Skatteverket utfört var personer som inte längre finns i landet och ärenden där det fanns risk för felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Skatteverket har i regleringsbrevet för 2022 fått följande mål och återrapporteringskrav vad gäller folkbokföringen:

Uppgifterna i folkbokföringen ska hålla en hög kvalitet och folkbokföringsfelet ska vara så litet som möjligt. Skatteverket ska bedöma folkbokföringsfelets storlek och redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att öka kvaliteten i folkbokföringen. Skatteverket ska särskilt beskriva hur fel förebyggs och vilka åtgärder som vidtagits för att stärka

möjligheterna att utifrån riskbedömningar prioritera arbetet med att minska felet.

Offentliga uppgifter

Uppgifter i folkbokföringen är offentliga, vilket betyder att alla har rätt att få del av de uppgifter som finns registrerade i folkbokföringen. Skatteverket lämnar inte ut uppgifter om det finns särskild anledning att anta att den som uppgifterna gäller, eller någon närstående till personen, kan ta skada av det. Då är uppgifterna sekretessbelagda. Skatteverket har en utredningsskyldighet i folkbokföringsärenden och ett allmänt ansvar för att register och dylikt är så korrekta som möjligt.

Genom folkbokföringen får hela samhället tillgång till uppgifter om befolkningen. Uppgifter från folkbokföringen om befolkningen sprids till myndigheter och övriga delar av samhället genom Navet (Skatteverkets system för distribution av folkbokföringsuppgifter till samhället) och Statens personadressregister, (SPAR).

Åtgärder för att öka kvaliteten i folkbokföringen

Genom lagändringar den 1 juli 2018 utökades möjligheterna för Skatteverket att avregistrera personer från folkbokföringen. Vidare gavs Skatteverket möjlighet att besluta om kontrollbesök inom folkbokföringsverksamheten. När det är nödvändigt för bedömning av frågan om folkbokföring får Skatteverket besluta om kontrollbesök för att kontrollera en persons bosättning. Kontrollbesöket får bara genomföras där den enskilde är folkbokförd, har uppgett sig vara bosatt eller där det annars finns anledning att anta att han eller hon är bosatt. Skatteverket får vid kontrollbesöket begära att den person som besöket avser lämna uppgift om sin identitet. Kontrollbesök får göras oannonserat och ska genomföras på ett sådant sätt att det innebär begränsat intrång för den enskilde.

Vidare infördes en ny straffbestämmelse, folkbokföringsbrott, för den som uppsåtligen lämnar oriktiga uppgifter om folkbokföring. Straffansvar inträder när någon uppsåtligen lämnar oriktiga uppgifter till grund för beslut om folkbokföring eller inte fullgör sin anmälningsskyldighet och åtgärden innebär fara i bevishänseende. Skälen för att införa en straffbestämmelse är att den betydelse som folkbokföringen har för ett stort antal samhällsfunktioner ställer särskilda krav på att de uppgifter som läggs till grund för registreringen är riktiga. Folkbokföringsdatabasen har en central funktion för flera myndigheter i den dagliga ärendehantering, och den bör därför omgärdas av ett starkt skydd. Införandet av straffbestämmelser kan ha en förebyggande effekt och leda till att skapa ett bättre beslutsunderlag för myndigheterna genom att uppgifterna i folkbokföringen kommer att hålla en högre kvalitet. Det finns därför skäl att överväga möjligheten att beivra vissa oönskade beteenden som tar sin utgångspunkt i gärningar där någon genom aktivt handlande uppsåtligen lämnar oriktiga uppgifter till grund för beslut om folkbokföring eller inte

fullgör sin anmälningsskyldighet enligt folkbokföringslagen. Det är även möjligt att dömas för grovt folkbokföringsbrott. För att nå upp till den allvarlighet som krävs för att brottet ska bedömas som grovt krävs ett systematiskt förfarande, att det rör sig om en omfattande brottslighet eller liknande. Ringa fall är dock undantagna från straffansvar.

Riksdagen beslutade också under våren 2021 om nya regler om säkrare samordningsnummer och bättre förutsättningar för korrekta uppgifter i folkbokföringen. Reglerna innebär att skyldigheten att underrätta Skatteverket om misstänkta fel i folkbokföringen har utvidgats och i huvudsak omfattar samtliga myndigheter och gäller fler uppgifter. Som ett led i att stärka systemet med samordningsnummer kan nu samordningsnummer förklaras vilande. Det infördes även en skyldighet för enskilda med samordningsnummer att anmäla uppgifter om ändrad kontaktadress till Skatteverket. För att tillgodose ett utökad behov av samordningsnummer kan numren nu tilldelas efter ansökan av en enskild som har en sådan anknytning till Sverige att personen kan antas behöva en identitetsbeteckning. Reglerna är förenade med en utökad identitetskontroll. Därutöver gjordes en viss utvidgning av vilka uppgifter som får behandlas i SPAR. Lagändringarna trädde i kraft den 18 juni 2021.

Proposition 2021/22:217 Stärkt kontroll och kvalitet i folkbokföringen

I den nyligen lämnade propositionen föreslås det att Skatteverket ska få utökade möjligheter att göra kontrollbesök. För att komma till rätta med problemet att någon felaktigt är folkbokförd på en fastighet eller i en lägenhet som någon annan är folkbokförd på, äger eller hyr, föreslås att Skatteverket under vissa förutsättningar ska kunna besluta att personen i stället ska folkbokföras i den kommun där han eller hon tidigare var folkbokförd, men inte på en viss fastighet, till dess att något annat har beslutats. Vidare föreslås att möjligheten att bli folkbokförd utan känd hemvist slopas.

I propositionen föreslås också några åtgärder för att stärka identitetskontrollen. För att stärka kontrollen när en person t.ex. anmäler flytt till Sverige föreslås att den som lämnar en sådan anmälan ska inställa sig personligen hos Skatteverket för identitetskontroll. Vid identitetskontrollen ska den som har ett pass, identitetskort eller en motsvarande handling på begäran överlämna handlingen för kontroll. Den som har ett uppehållstillståndskort ska på begäran överlämna detta. För att ytterligare stärka identitetskontrollen i samband med bl.a. inflyttning lämnas förslag som innebär att Skatteverket ges möjlighet att kontrollera biometriska uppgifter som finns lagrade i de handlingar som ska överlämnas vid kontrollen. Den som är föremål för identitetskontroll ska vara skyldig att på begäran låta Skatteverket ta fingeravtryck och en ansiktsbild.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 september 2022 respektive den 1 september 2023.

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 2 anförs att regeringen bör göra folkbokföringen mer tillförlitlig. I motion 2021/22:1369 av Lotta Olsson (M) anförs att det bör göras en översyn av regelverket för tillåtelse att skriva sig på en adress. Lagstiftning bör bli tydligare. I motion 2021/22:3240 av Anders Hansson (M) anförs att man bör inleda en översyn av utlandssvenskars situation i Sverige och de problem som de kan uppleva vid vistelser i Sverige. I motion 2021/22:3304 av Magdalena Schröder (M) anförs att man bör förändra regler om ändring av folkbokföringsadress. Man bör ha medgivande från fastighetsägare för att kunna genomföra flyttanmälan. I motion 2021/22:3834 av Louise Meijer (M) anförs att man bör införa en elektronisk varning i Skatteverkets system när fler än två vuxna individer folkbokför sig på samma adress.

I kommittémotion 2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 39 anförs att man bör göra en total översyn av folkbokföringen för att minimera folkbokföringsfelet och effektivare kunna stävja brottslighet. I motion 2021/22:181 av Eric Westroth (SD) anförs att antalet folkbokförda i en bostad är en sak som borde regleras. Man bör därför utreda ett regelverk där det regleras hur många personer som tillåts folkbokföra sig i en specifik bostad i förhållande till bostadens storlek och antal rum. I motion 2021/22:222 av Tobias Andersson (SD) anförs att man bör utreda ett system för att informera övriga folkbokförda när någon ytterligare folkbokför sig på adressen. I motion 2021/22:490 av Lars Andersson och Markus Wiechel (båda SD) yrkande 1 anförs att man bör bevara utlandssvenskars folkbokföring i det statliga personadressregistret SPAR. I motion 2021/22:623 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3 anförs att man bör införa åtgärder mot falsk folkbokföring. I motion 2021/22: 2914 av Eric Westroth (SD) anförs att man bör kriminalisera förmedling och handel med folkbokföringsadresser.

I motion 2021/22:768 av Kerstin Lundgren (C) anförs att Sverige måste underlätta för medborgare som bott utomlands att återigen skriva sig i Sverige.

I kommittémotion 2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 18 och 19 anförs att för den som hyr en bostad med hjälp av ett andrahandskontrakt ska adressen bli giltig i folkbokföringsregistret först efter att hyresgästen fått ett intyg om godkännande från den som hyr ut bostaden i andra hand och fastighetsägaren. Av ett hyresavtal ska det framgå vilka individer som är stadigvarande bosatta i bostaden. Vidare bör Skatteverket få fler befogenheter att säkerställa att informationen är korrekt. Motionärerna anser därför att Skatteverket, i enlighet med SOU 2017:37 Kvalificerad välfärdsbrottslighet, ska ges möjlighet att avregistrera personnummer från folkbokföringen om den registrerade uppgiften är uppenbart felaktig. I kommittémotion 2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 37 anförs att det bör införas en begränsning av antalet personer som kan skriva sig på samma adress.

I kommittémotion 2021/22:3974 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 33 anförs att det pilotprojekt som startat inom ramen för myndighetssamverkan

för att komma åt felaktig folkbokföring kopplad till organiserad brottslighet och skulle redovisas till regeringen senast den 1 oktober 2021 bara ska ses som första steget och att mycket mer måste göras för att komma åt den brottslighet som är kopplad till felaktig folkbokföring. I kommittémotion 2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkandena 63 och 64 anförs att för att kunna fatta rätt beslut måste det finnas tillförlitlig information. Den svenska folkbokföringen har i dag tyvärr kommit att bli en alltför otillförlitlig källa till sådan information. För att komma åt problemen som finns ska, utöver en nationell folkräkning, underrättelseskyldigheten till Skatteverket om misstänkta fel i folkbokföringen utvidgas och omfatta samtliga myndigheter och gälla fler uppgifter. En spärr på tio personer bör införas för hur många som ska kunna skrivas på samma lägenhet utan att anmäla det till Skatteverket.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är mycket positivt att Skatteverket nu har kunnat uppskatta folkbokföringsfelets omfattning. Genom de nya verktyg som Skatteverket fått under de senaste åren när det gäller folkbokföring hoppas utskottet att arbetet med folkbokföringen ska kunna förbättras ytterligare så att andra samhällsfunktioner har ett korrekt underlag för beslut och åtgärder.

Det har på olika sätt kommit fram att det har funnits brister i kvaliteten i folkbokföringen. Genom ändringar i lagstiftningen om folkbokföring 2018 och 2019 har ett flertal åtgärder för att stärka och förbättra kvaliteten i folkbokföringen införts. Skatteverket har nu t.ex. fått möjlighet att avregistrera falska identiteter från folkbokföringen och göra kontrollbesök för att kontrollera en persons bosättning. Folkbokföringsbrott har införts på nytt. Straffansvar inträder således när någon uppsåtligt lämnar oriktiga uppgifter till grund för beslut om folkbokföring eller inte fullgör sin anmälnings-skyldighet och åtgärden innebär fara i bevishänseende. Dessa förslag innebär stora förändringar och skärpningar vad gäller hanteringen av folkbokföringen, vilket utskottet anser är ett steg i rätt riktning.

Genom de lagändringar som genomfördes under våren 2021 skapas bättre förutsättningar för att folkbokföringen ska innehålla korrekta uppgifter. Skyldigheten att underrätta Skatteverket om misstänkta fel i folkbokföringen utvidgades och innebär nu en generell underrättelseskyldighet för i huvudsak alla myndigheter. Det infördes således en skyldighet för samtliga myndigheter att underrätta Skatteverket om det kan antas att en uppgift i folkbokföringen om en person som är eller har varit folkbokförd är oriktig eller ofullständig. Genom att Skatteverket underrättas kan myndigheten vidta lämpliga åtgärder. Regeringen ansåg också att det fanns skäl att utvidga underrättelseskyldigheten till att gälla för samtliga uppgifter som registrerats i folkbokföringsdatabasen. Underrättelseskyldigheten utvidgades därför till att omfatta även andra uppgifter än bara adress.

Arbetet med att förbättra folkbokföringen och att ytterligare höja kvaliteten i folkbokföringen är ett prioriterat område både inom Regeringskansliet och

inom Skatteverket. Genom de nya lagförslag som nyligen har lämnats i proposition 2021/22:217 Stärkt kontroll och kvalitet i folkbokföringen som kommer att behandlas av riksdagen under våren kommer ytterligare förbättringar att göras av lagstiftningen.

Utskottet förutsätter att regeringen löpande följer upp och utvärderar effekterna av de lagändringar som nyligen har trätt i kraft och de som snart kommer att träda i kraft. Utskottet finner inte skäl att föregripa de arbeten som nu pågår.

Utskottet avstyrker därmed samtliga motioner.

Folkbokföring av barn på två adresser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att barn ska kunna vara folkbokförda på två adresser och om att brev till vårdnadshavare ska adresseras till samtliga föräldrar.

Jämför reservation 40 (C).

Bakgrund

Barn, dvs. personer under 18 år, ska folkbokföras enligt samma regler som vuxna och ska vara folkbokförda där de tillbringar sin nattvila eller motsvarande vila (dygnsvilan).

Barn kan ibland bo på två ställen, vilket kan innebära dubbel bosättning. Det är t.ex. vanligt när föräldrarna har var sin bostad och barnet vistas hos båda föräldrarna. Huvudregeln är att barnet då får folkbokföras hos den av vårdnadshavarna som de båda är överens om. Detta gäller i de fall då föräldrarna har gemensam vårdnad om barnet och barnet bor ungefär lika ofta hos båda sina föräldrar.

Om huvudregeln inte är tillämplig, t.ex. när föräldrarna inte är överens om barnets folkbokföring, ska ett barn folkbokföras hos den förälder där barnet tillbringar flest nätter. Om barnet bor lika mycket tid hos båda föräldrarna ska folkbokföringen inte ändras så länge en förälder bor kvar i familjens tidigare gemensamma bostad. Detta gäller även om barnet tillbringar en natt mer i veckan hos den andra föräldern. Om det inte finns någon sådan gemensam bostad och barnet bor lika många nätter hos båda föräldrarna eller om föräldrarna lämnar olika uppgifter om var barnet bor, ska barnets folkbokföring bestämmas utifrån barnets boendesituation. Vid denna typ av bedömning av ett barns folkbokföring är det Skatteverket som beslutar var barnet ska vara folkbokfört.

Motionerna

I partimotion 2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 84 anförs att myndighetspost och information ska skickas till båda vårdnadshavarna till ett barn. I kommittémotion 2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 22 anförs att myndighetspost och information ska skickas till båda vårdnadshavarna till ett barn.

Utskottets ställningstagande

Enligt Folkbokföringsutredningen (SOU 2009:75 Folkbokföringen s. 382) fanns det inte tillräckligt starka skäl för att införa en möjlighet att folkbokföra ett barn på två ställen eller att låta barnet vara folkbokfört hos den ena föräldern och samtidigt registrera den andra förälderns adress i folkbokföringsdatabasen. Riksdagen antog i stället bestämmelser som innebär att om vårdnadshavarna är överens ska de själva kunna välja var ett barn som bor ungefär lika mycket hos dem båda ska anses bosatt (bet. 2012/13:SkU25, rskr. 2012/13:254). En vårdnadshavare ska också vid gemensam vårdnad ensam kunna överklaga ett beslut om barnets folkbokföring. Utskottet är inte berett att tillmötesgå motionärernas förslag om ett tillkännagivande om att barn ska kunna vara folkbokförda på två adresser eller om hur utskick till vårdnadshavare sker.

Utskottet avstyrker motionerna.

Skydd för folkbokföringsuppgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om offentlighetsprincipens omfattning, om möjlighet till permanent skyddad identitet och om skyddade folkbokföringsuppgifter för vissa myndighetspersoner.

Jämför reservation 41 (SD), 42 (C), 43 (KD) och 44 (L).

Bakgrund

Offentlighetsprincipen

Offentlighetsprincipen innebär att enskilda har rätt till insyn i offentlig verksamhet och principen utgör en grundsten i Sveriges demokratiska statsskick. Den regleras i tryckfrihetsförordningen och undantag från principen finns i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Sekretess och skyddade uppgifter

Uppgifter som registreras i folkbokföringen är som regel offentliga. Sekretess gäller hos alla myndigheter om det av särskild anledning kan antas att den enskilde, eller någon närstående, kan lida skada eller men om uppgifter om

personen lämnas ut (22 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen). En sådan särskild anledning som avses i bestämmelsen kan vara befarad personföljelse. Om man på förhand kan misstänka att utlämnande av uppgifter om en person kan förorsaka personföljelse eller annan skada kan sekretessmarkering i folkbokföringsregistren tillgripas som en första skyddsåtgärd. En sekretessmarkering är den lägre graden av skyddade personuppgifter och är en administrativ åtgärd som gör det svårare för andra att ta del av dina personuppgifter i folkbokföringsregistret. Sekretessmarkeringen omfattar alla dina personuppgifter och anger att särskild försiktighet bör iakttagas vid bedömningen av om uppgifter om personen i fråga bör lämnas ut, eftersom uppgifterna kan omfattas av sekretess. En sekretessmarkering fungerar som en varningssignal för Skatteverket och andra myndigheter om att en prövning ska göras innan uppgifterna om dig lämnas ut. Det är alltså ingen absolut sekretess. En sekretessmarkering är en administrativ åtgärd som motsvarar hemligstämpeln på ett dokument.

Genom folkbokföringen får hela samhället tillgång till uppgifter om befolkningen. Uppgifter från folkbokföringen om befolkningen sprids till myndigheter och övriga delar av samhället genom Navet och SPAR. Navets funktioner regleras i lagen (2001:182) och förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.

Skyddad folkbokföring

Ett nytt skyddsinstitut – skyddad folkbokföring – infördes den 1 januari 2019. Detta ersätter det tidigare skyddsinstitutet kvarskrivning och är tänkt att ge ett starkare skydd. Skyddad folkbokföring ger ett starkare skydd än sekretessmarkering.

Genom skyddad folkbokföring ska en person som av särskilda skäl kan antas bli utsatt för brott, förföljelser eller allvarliga trakasserier på annat sätt, efter egen ansökan, få medges att vara folkbokförd på en annan folkbokföringsort än där personen är bosatt. En adress till Skatteverket registreras där person får sin post.

Skyddad folkbokföring ska som regel ges för obestämd tid men ska också kunna begränsas till viss tid. Skyddad folkbokföring ska medges vid kvalificerade hotsituationer vilka ofta pågår under lång tid. Ett medgivande på obestämd tid ökar tryggheten för den enskilde.

Våld eller hot mot tjänsteman

Tillgången till uppgifter ur folkbokföringen och andra offentliga register gör att myndighetsföreträdare riskerar att exponeras för våld och hot också utanför arbetstid. Det är visserligen svårt att mäta i vilken grad subtila hot liksom den övriga utsattheten för våld och hot hos myndighetsutövare i praktiken riskerar att påverka ett korrekt beslutsfattande inom ramen för myndighetsutövning. Utifrån den samlade bild som regeringen har fått av förekomsten av våld och hot mot samhällets företrädare bedömer regeringen emellertid att faran för

otillbörlig påverkan bör tas på stort allvar. Mot bl.a. denna bakgrund anser regeringen att det finns skäl att skärpa synen på våld och hot mot tjänsteman. Riksdagen beslutade den 20 november 2019 (bet. 2019/20:JuU8, rskr. 2019/20:43) att i enlighet med regeringens framlagda proposition (prop. 2018/19:155) stärka det straffrättsliga skyddet för myndighetsutövning och uttalade att våld och hot mot samhällets företrädare är ett allvarligt problem och att otillbörlig påverkan på myndigheters beslutsfattande måste tas på stort allvar. Lagstiftningen trädde i kraft den 1 januari 2020. Justitieukskottet uttalade vidare i sitt betänkande bl.a. följande:

Det finns enligt utskottet anledning att överväga ett utökad straffrättsligt skydd även för personal i andra viktiga samhällsfunktioner. Samma personer som utsätter blåljuspersonal och personal från Tullverket och Kustbevakningen för angrepp utgör även hot mot andra yrkeskategorier. Det förekommer t.ex. att personal på akutmottagningar och sjukhus utsätts för hot och påtryckningar. Detsamma gäller för ordningsvakter som anställts av kommuner för att bidra till ordning och trygghet på allmän plats. En utredning bör därför tillsättas i syfte att bredda det straffrättsliga skyddet även för andra samhällsviktiga yrkesfunktioner. Utskottet föreslår att riksdagen tillkännager detta för regeringen. Därmed tillstyrker utskottet motionerna 2019/20:361 (SD) yrkande 1, 2019/20:300 (L) yrkande 2 och 2019/20:2878 (M) yrkande 3.

Integritetsskydd

Integritetskommittén föreslog i delbetänkandet Hur står det till med den personliga integriteten? (SOU 2016:41) att det skulle införas en skyldighet för Datainspektionen att löpande lämna en redovisning på området till regeringen som i sin tur skulle lämna en skrivelse i ämnet till riksdagen. Regeringen beslutade 2019, genom en ändring i förordningen (2007:975) med instruktion för Datainspektionen (numera Integritetsskyddsmyndigheten, IMY), att myndigheten en gång vart fjärde år ska lämna en redovisning till regeringen av utvecklingen när det gäller integriteten på it-området.

Regeringen har meddelat att den har för avsikt att på grundval av IMY:s redovisning en gång per mandatperiod överlämna en skrivelse om utvecklingen på integritetsområdet till riksdagen (pressmeddelande publicerat den 4 juli 2019 på regeringens webbplats).

IMY lämnade i januari 2021 rapporten Integritetsskyddsrapport 2020 till regeringen. I rapporten beskrivs ett antal teknikområden som har stor betydelse för den personliga integriteten, däribland

- nya tekniker för att samla in data via exempelvis sensorer och nya former av interaktion mellan människa och dator, som röststyrning
- AI för att analysera stora mängder data
- nya sätt att lagra, säkra och transportera data, som molnlagring och 5G.

IMY:s bedömning är att sakernas internet (Internet of things, IoT) är ett av de utvecklingsområden som kommer att ha störst påverkan på den personliga integriteten under de kommande åren, eftersom tekniken innebär att dagens

möjligheter till spårning på nätet nu flyttar ut till städer och hem. Även den ökade insamlingen av biometriska uppgifter, i form av exempelvis fingeravtryck och ansiktsgenkänning, medför stora risker. IMY anser i rapporten att Sverige behöver en tydligare integritetsskyddspolitik. Med detta menas enligt IMY ett väl definierat politikområde som konkretiserar mål och åtgärder för att i den pågående digitaliseringen säkerställa människors rätt till privatliv och rätten till självbestämmande i samband med behandling av personuppgifter. En svensk integritetsskyddspolitik bör enligt IMY bl.a.

- särskilt fokusera på områden där integritetsriskerna är stora, som AI, sakernas internet och biometri
- satsa på forskning och utveckling av teknik som skyddar människors rätt till personlig integritet
- innehålla konkreta mål och åtgärder för att stärka enskilda individers rättigheter och möjligheter att kontrollera hur deras personuppgifter hanteras av myndigheter och företag.

Regeringen överlämnade i juni 2021 skrivelsen Utvecklingen på integritetsområdet (förteckningen är även publicerad på regeringens webbplats den 12 januari 2021).

Motionerna

I motion 2021/22:2147 av Johan Büser (S) yrkande 2 anförs att i dagens sekretesslagstiftning existerar två nivåer av sekretesskydd, sekretessmarkering och skyddad folkbokföring. Man bör införa en tredje nivå av sekretesskydd som är tillgänglig för myndighetsanställda och deras familjer. Skillnaden mot sekretessmarkeringen bör enligt motionärens mening vara att man skulle kunna vara tillgänglig i offentliga register men inte privata.

I motion 2021/22:2956 av Ann-Sofie Alm (M) yrkande 5 anförs att skyddade identiteter för att undkomma hedersbrott ska vara livslånga. I motion 2021/22:3241 av Lotta Olsson (M) anförs att man bör överväga om poliser ska kunna få dolda adresser och personuppgifter på ett lätt sätt. I motion 2021/22:3457 av Marlène Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M) anförs att man bör överväga förändringar av de gällande kraven på personuppgifter på tjänstelegitimation inom utsatta yrken. I motion 2021/22:3460 av Marlène Lund Kopparklint (M) anförs att man bör utreda vilka ytterligare extra utsatta yrkesgrupper som skulle behöva anonymisering. I motion 2021/22:3463 av Marlène Lund Kopparklint (M) anförs att man bör se över införande av skyddade bostadsuppgifter för extra utsatta yrkesgrupper.

I kommittémotion 2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 43 anförs att man bör se över regelverket för skyddade folkbokföringsuppgifter för att förhindra brott. I motion 2021/22:266 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 5 anförs att det inte finns någon anledning till att offentlighetsprincipen ska vara så omfattande som den är idag.

Regeringen bör återkomma med förslag om att ytterligare skydda privatpersoners känsliga uppgifter från offentligheten.

I partimotion 2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 66 anförs att man utifrån Jämställdhetsmyndighetens kommande kartläggning bör se över systemet med skyddade personuppgifter och andra skyddsåtgärder. I kommittémotion 2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 25 anförs att man utifrån Jämställdhetsmyndighetens kommande kartläggning se över systemet med skyddade personuppgifter och andra skyddsåtgärder. I motion 2021/22:199 av Mikael Larsson (C) anförs att regeringen snarast bör utreda möjligheten att skydda Sveriges invånares personnummer så att kriminella inte kan komma åt människors personnummer och använda dem i syfte att genomföra ett brott. I motion 2021/22:2076 av Helena Vilhelmsson och Annika Carlsson (båda C) yrkandena 1 och 4 anförs att en utredning bör tillsättas med syfte att kvinnor med skyddad identitet via skarpare lagstiftning ska kunna leva ett liv utan risk för att bli röjda. Man bör också förändra lagstiftningen så att kvinnor som lever gömda inte ska behöva riskera att röja sin identitet på grund av offentlighetsprincipen. Offentlighetsprincipen väger i dag tyngre än kvinnans rättssäkerhet. Detta måste ändras på.

I kommittémotion 2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 38 anförs att det bör utredas hur fler personer som arbetar på myndigheter kan få skyddade uppgifter av olika slag.

I kommittémotion 2021/22:3969 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10 anförs att för att öka viljan och förutsättningarna för tjänstepersoner att anmäla brott bör hanteringen av personuppgifter ses över. Lagstiftningen behöver moderniseras för att skydda anställda i myndighetsutövande ställning.

Utskottets ställningstagande

Offentlighetsprincipen är en grundsten i Sveriges demokratiska statskick. Utskottet inser att det dock i vissa fall kan vara motiverat med inskränkningar i denna princip för att skydda enskilda personer eller tjänstemän. Det är också viktigt att lagstiftningen följer med i den utveckling som sker i samhället, bl.a. på it-området, för att på bästa sätt hantera avvägningen mellan offentlighet och sekretess.

Att få sina identitetsuppgifter utnyttjade är en stor integritetskränkning och skyddet mot det stärktes 2016 genom att ett nytt brott infördes i brottsbalken, olovlig identitetsanvändning (bet. 2015/16JuU29). Med olovlig identitetsanvändning menas att någon använder en annan persons identitetsuppgifter utan att personen lämnat sitt samtycke. Straffbestämmelsen syftar till att motverka missbruk av identitetsuppgifter och ge skydd mot den integritetskränkning det innebär att få dessa utnyttjade.

Riksdagens konstitutionsutskott uttalade nyligen i betänkande 2020/21:KU19 bl.a. att en ordning nu har införts som innebär att IMY vart fjärde år ska lämna en redovisning till regeringen av utvecklingen när det gäller integriteten på it-området och att regeringen har meddelat att den har för

avsikt att på grundval av redovisningen en gång per mandatperiod överlämna en skrivelse till riksdagen. En första sådan skrivelse har lämnas till riksdagen i juni 2021.

Även skyddet mot hot för vissa yrkeskategorier stärktes den 1 januari 2020 genom regler om ett stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och myndighetsutövning (bet. 2019/20:JuU8). Dessa förändringar stärker skyddet för hotade och förföljda personer och även vissa utsatta yrkesgrupper. Vidare gjorde justitieutskottet ett tillkännagivande med krav på regeringen att återkomma med ytterligare förändringar för fler yrkesgrupper som arbetar i viktiga samhällsfunktioner.

På folkbokföringsområdet tillstyrkte riksdagen våren 2018 stora lagstiftningsändringar. Reglerna trädde i kraft den 1 januari 2019.

Utskottet ser att det pågår ett omfattande arbete med att skydda den personliga integriteten samtidigt som offentlighetsprincipen bevaras. Utskottet anser att de nya lagstiftningar som nyligen trätt i kraft måste få möjlighet att tillämpas och utvärderas i fråga om hur de fungerar i praktiken. Utskottet förutsätter att regeringen noga följer upp och utvärderar utvecklingen av de nya regelverken och också följer upp riksdagens tillkännagivande på detta område.

Med detta avstyrker utskottet samtliga motioner i avsnittet.

Personnummer m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att företagsformen enskild firma ska ges ett organisationsnummer som inte är identiskt med näringsidkarens personnummer.

Jämför reservation 45 (SD).

Bakgrund

Alla personer som folkbokförs i Sverige tilldelas ett personnummer som identitetsbeteckning. Den som en gång fått ett personnummer kommer att behålla samma nummer livet ut. Det innebär att personnumret inte ändras vid t.ex. flyttning från eller till Sverige. Personnumret infördes 1947 och då som ett system med födelsetid plus ett tresiffrigt födelsenummer. År 1967 gjordes en ändring som innebar att man införde en kontrollsiffra som fjärde siffra i personnumret. Personnumret anger dels personens födelsetid, dels ett födelsenummer samt en kontrollsiffra. De enda uppgifter som kan utläsas ur ett personnummer är födelsetid och kön. Könet framgår av näst sista siffran i personnumret som är udda för män och jämn för kvinnor.

Ett grundläggande problem med personnumren är att antalet tillgängliga nummer är för litet. Problemen har lösts genom att det är möjligt att i stället ange en dag som ligger nära födelsedagen vid fastställande av personnummer.

Att en enskild firma har ett organisationsnummer som är identiskt med ägarens personnummer beror på att företaget inte räknas som en egen juridisk person. I stället har ägaren av en enskild firma alltid personligt ansvar för företagets ekonomi. Organisationsnumret för en enskild firma består alltid av tio siffror och skrivs på samma sätt som personnumret.

Motionerna

I motion 2021/22:2877 av Mattias Karlsson i Luleå (M) anförs att man bör införa alternativt organisationsnummer för enskild firma.

I kommittémotion 2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 45 anförs att enskilda firmor ska ges ett organisationsnummer som inte är identiskt med näringsidkarens personnummer i syfte att motverka id-kapning. I motion 2021/22:387 av Linda Lindberg (SD) anförs att även bolagsformen enskild firma bör ges ett organisationsnummer som inte är identiskt med näringsidkarens personnummer.

Utskottets ställningstagande

Utskottet finner inte skäl att förorda ändringar i systemet för organisationsnummer för enskild firma.

Utskottet avstyrker därmed samtliga motioner.

Samordningsnummer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag om tillfälliga samordningsnummer, personlig inställelse och id-kontroll för att få ett samordningsnummer och en total översyn av systemet med samordningsnummer.

Jämför reservation 46 (M), 47 (SD) och 48 (KD).

Bakgrund

Samordningsnummer

Samordningsnummer är en identitetsbeteckning för en person som inte är eller har varit folkbokförd i Sverige. Syftet med samordningsnummer är att tillgodose myndigheternas behov av en enhetlig identitetsbeteckning för personer som inte är eller har varit folkbokförda i landet för att undvika personförväxling och lättare utbyta information om personen med andra

myndigheter och organisationer. Det kan t.ex. handla om en utbytesstudent som ska få betyg eller en utländsk gästarbetare som ska beskattas.

Sedan den 1 januari 2000 tilldelas en person som inte är eller har varit folkbokförd i Sverige efter begäran från en myndighet ett särskilt nummer, ett s.k. samordningsnummer. Tidigare kunde även dessa personer tilldelas personnummer om det fanns ett uttryckligt författningsstöd. Eftersom identiteten ofta är osäker när det gäller personer som inte är folkbokförda i landet ansågs det lämpligt att personnummer reserverades för personer som är folkbokförda. Samordningsnummer infördes eftersom risken för personförväxling och behovet av säker kommunikation mellan myndigheter ändå ansågs kräva en enhetlig personbeteckning även för personer som inte är folkbokförda (prop. 1997/98:9 s. 78 f.). Samordningsnumret är konstruerat som ett personnummer men med sifferkombinationer som inte kan förekomma i personnumret på så sätt att siffrorna för dag adderas med 60. Genom en lagändring den 1 juni 2008 får uppgifter om personer med samordningsnummer, om det inte råder osäkerhet om personernas identitet, ingå i SPAR. På så vis har företag och andra privata organisationer fått en möjlighet att genom en enkel registerkontroll verifiera de uppgifter som en person med samordningsnummer lämnar om sin identitet (prop. 2007/08:58, bet. 2007/08:SkU26).

Behörigheten att begära ett samordningsnummer har utvidgats till att kunna omfatta även andra organ än myndigheter enligt vad regeringen bestämmer (prop. 2008/09:111, bet. 2008/09:SkU28). Regeringen har sedan förordnat om att Skatteverket får tilldela samordningsnummer på begäran av en statlig myndighet eller en enskild utbildningsanordnare som har tillstånd att utfärda vissa examina och som i sin verksamhet behöver ett samordningsnummer för en person för att undvika personförväxling eller för att utbyta information om personen med andra myndigheter eller organisationer (SFS 2009:275).

Det finns två kategorier av samordningsnummer: styrkta samordningsnummer, som kräver att identiteten är fastställd av den begärande myndigheten, och ostyrkta samordningsnummer, när det råder osäkerhet om den enskildes identitet. Samordningsnummer får tilldelas en person om det inte råder osäkerhet om hans eller hennes identitet. Även om det råder osäkerhet om en persons identitet får samordningsnummer tilldelas för

- registrering i register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister, lagen (1998:621) om misstankeregister, lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister och polisdatalagen (2010:361)
- annan behandling av uppgifter enligt polisdatalagen eller i övrigt inom rättsväsendets informationssystem
- registrering i Migrationsverkets verksamhetsregister enligt förordningen (2001:720) om behandling av personuppgifter i verksamhet enligt utlännings- och medborgarskapslagstiftningen när det gäller personer som omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. eller

- registrering i beskattningsdatabasen.

Nyligen införda ändringar i fråga om samordningsnummer

Genom beslut om bifall till proposition 2020/21:160 Säkrare samordningsnummer och bättre förutsättningar för korrekta uppgifter i folkbokföringen infördes ett flertal förbättringar i lagstiftningen om samordningsnummer:

- Det klargjordes att ett samordningsnummer är en identitetsbeteckning.
- En enskild ska kunna tilldelas ett samordningsnummer efter egen ansökan om den enskilde har en sådan anknytning till Sverige som gör att han eller hon kan antas behöva en identitetsbeteckning.
- Det infördes ett krav på personlig inställelse för en enskild som har anknytning till Sverige och själv vill ansöka om samordningsnummer.
- Ett samordningsnummer får förnyas efter anmälan av den som kan begära tilldelning av samordningsnummer. Om förutsättningarna för att tilldelas ett samordningsnummer efter egen ansökan är uppfyllda, får ett samordningsnummer också förnyas på ansökan av den enskilde.
- Skatteverket ska förklara ett samordningsnummer vilande om inte någon anmälan eller ansökan om förnyelse har kommit in vid utgången av det femte kalenderåret efter det år då numret tilldelades eller senast förnyades.
- En person med ett samordningsnummer som har en kontaktadress registrerad i folkbokföringsdatabasen ska anmäla ändringar av adressen till Skatteverket.

SOU 2021:57 Om folkbokföring, samordningsnummer och identitetsnummer

Utredningen om folkbokföring och samordningsnummer lämnade sitt betänkande i juni 2021. I utredningens uppdrag ingick att föreslå åtgärder som minskar risken för att oriktiga uppgifter registreras i folkbokföringsdatabasen och som ökar förutsättningarna för att registrerade uppgifter är korrekta. I uppdraget ingick också att lämna förslag för att göra samordningsnummer mer tillförlitliga och användbara och att utreda och föreslå hur kontrollen av en persons identitet bör utformas för att tilldelningen av samordningsnummer ska bli säkrare. När en person folkbokförs eller tilldelas samordningsnummer är det viktigt att det görs en identitetsprövning för att undvika att oriktiga uppgifter registreras i folkbokföringsdatabasen. Noggranna identitetskontroller kan även bidra till att motverka att en person använder sig av flera personnummer, identitetsnummer eller samordningsnummer.

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkandena 3 och 4 anförs att det ska krävas personlig inställelse hos Skatteverket, eller annan lämplig myndighet, för att få ett samordningsnummer. Alla som i dag

har samordningsnummer ska bekräfta sin identitet genom personlig inställelse hos Skatteverket, eller annan lämplig myndighet, och de samordningsnummer som inte bekräftas inom ett antal månader avslutas om det inte finns särskilda skäl.

I kommittémotion 2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 41 anförs att man bör göra en total översyn av systemet med samordningsnummer. I motion 2021/22:623 av Markus Wiechel (SD) yrkande 4 anförs att systemet med samordningsnummer möjliggör skuggsamhällen och förvärrar segregationen. Systemet måste förändras i grunden.

I kommittémotion 2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 14 och 16 anförs att motionärerna vill vilandeförklara samtliga samordningsnummer, såvida inte personerna bakom kan inställa sig hos polisen och styrka sin identitet med id-handling. Det ska också vara straffbart att lämna felaktiga uppgifter om ett samordningsnummer. I kommittémotion 2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 35 anförs att de samordningsnummer som delas ut av Skatteverket måste vara tillfälliga. Idag används dessa som brottsverktyg av bl.a. stödligor. Att vänta fem år på avregistrering är en alldeles för lång tid.

Utskottets ställningstagande

Regeringen och Skatteverket har arbetat på bred front för att komma till rätta med problemen med samordningsnummer. Ny lagstiftning infördes under 2021 och en utredning lämnades nyligen med ytterligare förslag om förbättringar av systemet med samordningsnummer.

Många av de frågor och problem som motionärerna vill komma till rätta med kommer att hanteras i de lagstiftningsärenden som regeringen nu arbetar med utifrån den utredning som har genomförts. Utskottet ser därför inte någon anledning att förekomma det arbete som nu pågår.

Utskottet avstyrker därmed samtliga motioner.

Betalning av skatt vid delårsboende

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att se över möjligheterna att dela upp kommunalskatten mellan flera kommuner.

Motionerna

I motion 2021/22:1674 av Johan Hultberg (M) yrkande 1 anförs att man bör utreda om det skulle vara möjligt att vara folkbokförd och skattskyldig i mer än en kommun.

I motion 2021/22:1627 av Lars Thomsson m.fl. (C) anförs att man bör utreda möjligheten att dela kommunalskatten mellan flera kommuner.

I motion 2021/22:2314 av Lina Nordquist och Barbro Westerholm (båda L) anförs att möjligheterna till delårsskatt bör ses över.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är inte berett att låta debiteringen av kommunal skatt variera med den skattskyldiges delårsboende i olika kommuner. En sådan ordning skulle bidra till ett ökat uppgiftslämnande och framstår som näst intill omöjlig att kontrollera. Ett eventuellt behov av en justering av kommunernas och regionernas skatteunderlag bör kunna tillgodoses på annat sätt, t.ex. genom det kommunala utjämningssystemet.

Utskottet avstyrker motionerna.

Förverkande av egendom

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att förlänga tidsfristen för förverkande enligt indrivningsförordningen.

Bakgrund

Förverkande

Grundläggande regler om förverkande finns i 36 kap. brottsbalken. Där framgår bl.a. att egendom kan förverkas om den utgör utbyte av brott, använts som hjälpmedel vid brott eller har en sådan beskaffenhet och påträffats under sådana omständigheter att den kan befaras komma till brottslig användning.

Förverkande innebär att egendom som skapats genom brott t.ex. kontanter som är resultatet (vinsten) av narkotikaaffärer eller egendom som använts för att genomföra brott avhånds brottslingen enligt 36 kap. 1 § och 2 § brottsbalken.

När tingsrätten meddelar dom i ett brottmål kan det framgå av domslutet att viss egendom ska förverkas. Det betyder att egendom som tillhör den tilltalade eller någon annan tas ifrån den personen för att i stället tillfalla staten. Ett förverkandebeslut är inte ett straff (de enda straff som finns i det svenska rättssystemet är böter och fängelse) utan utgör i stället vad som brukar kallas för en "särskild rättsverkan av brott". Ett beslut om förverkande är dock ofrånkomligen ett ingrepp i den enskildes äganderätt.

Konsekvensen av ett förverkandebeslut är att den egendom som förverkas tillfaller staten. Förverkande kan ske genom antingen sakförverkande eller värdeförverkande. Sakförverkande innebär att viss egendom förklaras förverkad, dvs. att ägaren förlorar sin rätt till den aktuella egendomen, som i stället tillfaller staten. Vid värdeförverkande avser förverkandeförklaringen i

stället värdet av viss egendom. Ett värdeförverkande har formen av en förpliktelse för den enskilde att betala det förverkade beloppet till staten.

Översyn av lagstiftningen om förverkande

Regeringen tillsatte i juni 2020 en utredning om lagstiftningen om förverkande, Effektivare möjligheter att ta brottsvinster från kriminella – en översyn av lagstiftningen om förverkande (dir. 2020:66).

2020 års förverkandeutredning lämnade den 12 januari 2022 ett betänkande, Ny förverkandelagstiftning (SOU 2021:100). Ärendet bereds inom Regeringskansliet.

Motionen

I motion 2021/22:1501 av Boriana Åberg (M) yrkande 3 anförs att när en dom med ett yrkande om förverkande av egendom vinner laga kraft har Kronofogden två månader på sig att mäta ut de kriminellas egendom. Eftersom fyra olika myndigheter (Åklagarmyndigheten, Domstolsverket, Polismyndigheten och Kronofogden) måste hantera ärendet har Kronofogden oftast inte mer än några dagar på sig att verkställa förverkandet. Hanterar Kronofogden inte ärendet snabbt nog kan den dömda brottslingen kräva tillbaka pengarna från staten. Myndigheterna måste ges bättre förutsättningar att verkställa domstolarnas beslut om förverkande. Man måste därför se över tidsfristen på två månader för förverkande av egendom enligt indrivningsförordningen och förlänga densamma (med följd att kvarstad kan gälla samma tid), så att ansökan hinner lämnas in ”i god tid” innan fristen löper ut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet finner inte skäl att föregripa det utredningsarbete som pågår inom Regeringskansliet.

Utskottet avstyrker motionen.

Reservationer

1. Synliga skatter och avgifter, punkt 1 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Johnny Skalin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkandena 36 och 37 samt
avslår motionerna
2021/22:63 av Bo Broman (SD),
2021/22:266 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)
yrkandena 1–4,
2021/22:1077 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
2021/22:1095 av Jan Ericson och Sten Bergheden (båda M),
2021/22:1098 av Josefin Malmqvist och Ida Drougge (båda M) yrkandena 1
och 2,
2021/22:1144 av Hans Eklind (KD),
2021/22:1495 av Hans Eklind (KD),
2021/22:1521 av Camilla Brodin (KD),
2021/22:1978 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1–3,
2021/22:2045 av Lars Jilmstad (M),
2021/22:2208 av Jörgen Berglund (M),
2021/22:2218 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M),
2021/22:2415 av Ida Drougge (M),
2021/22:2417 av Ida Drougge (M) yrkandena 1 och 2,
2021/22:2418 av Ida Drougge (M),
2021/22:2424 av Ida Drougge (M) yrkandena 1–3,
2021/22:2805 av Marie-Louise Hänel Sandström (M),
2021/22:2839 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1 och 2,
2021/22:3544 av Lars Beckman (M),
2021/22:3551 av Lars Beckman (M),
2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 34,
2021/22:3819 av Louise Meijer (M),
2021/22:3820 av Louise Meijer (M),
2021/22:3913 av Kristina Yngwe (C),
2021/22:4200 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 3 och
2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 3.

Ställningstagande

Redovisningen av skatteutgifter är en jämförelse mellan faktiska skattesatser och respektive normalskattesats. Redovisningen ska också ge svar på varför skatteutgifter finns och problem de avser att bekämpa i samhällsekonomin. Den har även ett pedagogiskt syfte i att beskrivningen visar hur beskattningen av olika skattebaser ser ut i förhållande till varandra. Redovisningen av skatteutgifterna lämnar också utrymme för analyser av skatteutgifternas effekter och ändamål. Detta är utgångspunkten men vi menar att redovisningen kan förbättras i fråga om samhällsekonomiska effekter i synnerhet när det gäller skattesubventionerade anställningar, men även för inkomst- och mervärdesbeskattning.

I den årliga redovisningen av skatteutgifter framställs inte syftet med skatteutgifterna, vilket belopp de innebär i minskade skatteintäkter. Dessutom presenteras bl.a. låga räntor som en del i skatteutgifter när skattesatsen för schablonbeskattat sparande har samma procentuella skattesats som kapitalvinstbeskattat sparande. Det ger en sakligt sett felaktig bild, även om de låga räntorna innebär lägre skatte på de schablonmässiga sparandena. Därför förespråkar vi tydligare syftesbeskrivning och kostnadseffekt samt en fullständigt korrekt redovisning.

Sammantaget vill Sverigedemokraterna se att redovisningen av skatteutgifter utvecklas så att den kompletteras med fullständiga uppgifter om arbetsmarknadsåtgärder samt inkomst- och mervärdesbaser i syfte att skapa maximal transparens. Regeringen bör tydligare redovisa syftet med skatteuttaget, kostnadseffekt samt en fullständigt korrekt redovisning avseende skatteutgifter.

De allra flesta skattebetalare saknar tillräcklig kunskap om hur mycket skatt de betalar, vilka skatter det rör sig om och på vilket sätt. Det innebär ett demokratiskt underskott där människor inte har kännedom om vilka offentliga resurser de är delaktiga i att betala in. Vi ser därför ett behov av ökad medvetenhet om skatter genom ökad transparens på lönebeskeden månadsvis inklusive sociala avgifter samt en total sammanställning av de skatter och sociala avgifter i kronor som varje individ bidragit till att betala in på det årliga slutskattebeskedet, i form av diagram och en pedagogisk förklaring. Varje medborgare bör löpande känna till vad som betalas in och hur pengarna årligen har fördelats på olika offentliga verksamheter. Det handlar alltså om ökad information med motivering av skattebeslut som en del i att öka transparensen. På ett liknande sätt behöver kvitton bli mer transparenta i fråga om punktskatternas del av slutpriset.

2. Synliga skatter och avgifter, punkt 1 (C)

av Helena Vilhelmsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 34 och avslår motionerna

2021/22:63 av Bo Broman (SD),

2021/22:266 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1–4,

2021/22:1077 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:1095 av Jan Ericson och Sten Bergheden (båda M),

2021/22:1098 av Josefin Malmqvist och Ida Drougge (båda M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:1144 av Hans Eklind (KD),

2021/22:1495 av Hans Eklind (KD),

2021/22:1521 av Camilla Brodin (KD),

2021/22:1978 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1–3,

2021/22:2045 av Lars Jilmstad (M),

2021/22:2208 av Jörgen Berglund (M),

2021/22:2218 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M),

2021/22:2415 av Ida Drougge (M),

2021/22:2417 av Ida Drougge (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:2418 av Ida Drougge (M),

2021/22:2424 av Ida Drougge (M) yrkandena 1–3,

2021/22:2805 av Marie-Louise Hänel Sandström (M),

2021/22:2839 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3544 av Lars Beckman (M),

2021/22:3551 av Lars Beckman (M),

2021/22:3819 av Louise Meijer (M),

2021/22:3820 av Louise Meijer (M),

2021/22:3913 av Kristina Yngwe (C),

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkandena 36 och 37,

2021/22:4200 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 3 och

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 3.

Ställningstagande

Ju större andel människor som jobbar, desto bättre blir den offentliga ekonomin. Skatteintäkterna ökar av att fler människor jobbar och betalar skatt

samtidigt som kostnaden för bidragen minskas. För att minska utanförskapet och öka resurserna till välfärden är därför det viktigaste att möjliggöra för fler jobb. Eftersom sänkt skatt skapar bättre förutsättningar för jobb och företagande är ett sänkt skattetryck en viktig del i att långsiktigt kunna stärka välfärden.

Sänkta arbetsgivaravgifter är här en viktig del för att skapa utrymme för företag att anställa fler och skapa mer livskraftiga företag. Det ska vara förståeligt för såväl företag som privatpersoner vilka skatter de betalar. Skattesystemet ska vara så enkelt och transparent som möjligt. Därför är det viktigt att de skatter som betalas är tydliga. Vi vill bl.a. se att arbetsgivaravgiften synliggörs och att den allmänna löneavgiften tas bort från arbetsgivaravgiften och görs till en egen skattesats för att tydliggöra vilka skatter företagen betalar.

3. Synliga skatter och avgifter, punkt 1 (KD)

av Hampus Hagman (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4200 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 3 och

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 3 och

avslår motionerna

2021/22:63 av Bo Broman (SD),

2021/22:266 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1–4,

2021/22:1077 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:1095 av Jan Ericson och Sten Bergheden (båda M),

2021/22:1098 av Josefin Malmqvist och Ida Drougge (båda M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:1144 av Hans Eklind (KD),

2021/22:1495 av Hans Eklind (KD),

2021/22:1521 av Camilla Brodin (KD),

2021/22:1978 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1–3,

2021/22:2045 av Lars Jilmstad (M),

2021/22:2208 av Jörgen Berglund (M),

2021/22:2218 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M),

2021/22:2415 av Ida Drougge (M),

2021/22:2417 av Ida Drougge (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:2418 av Ida Drougge (M),

2021/22:2424 av Ida Drougge (M) yrkandena 1–3,
2021/22:2805 av Marie-Louise Hänel Sandström (M),
2021/22:2839 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1 och 2,
2021/22:3544 av Lars Beckman (M),
2021/22:3551 av Lars Beckman (M),
2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 34,
2021/22:3819 av Louise Meijer (M),
2021/22:3820 av Louise Meijer (M),
2021/22:3913 av Kristina Yngwe (C) och
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkandena 36 och 37.

Ställningstagande

Syftet med skatter är att finansiera offentliga utgifter, styra den ekonomiska utvecklingen i en social och ekologisk riktning samt mildra inkomstspridningen. Samtidigt riskerar skatter att försämra ekonomins funktionssätt och leda till ett osunt ekonomiskt beteende. Strävan måste därför vara att skattesystemet är transparent och etiskt legitimt. Det är också viktigt att det utformas så att det stimulerar arbete, hederlighet, sparande och företagande.

Skattesystemet ska vara utformat så att den enskilde i största möjliga utsträckning får behålla sin egen lön eller pension innan kompletterande bidrag betalas ut. Målet är att alla heltidsarbetande ska kunna leva på sin inkomst. Studier och kompetensutveckling måste löna sig. Skatte-, bidrags- och socialförsäkringssystemen ska sammantaget ta hänsyn till familjesituationen och försörjningsansvaret samt upplevas som rimliga av medborgaren. Med det sagt måste varje skattesänkning samtidigt vägas mot angelägna prioriteringar inom välfärden.

Studier visar dock att svenskarna i gemen inte vet hur högt skatteuttaget är. En viktig orsak till detta är att stora delar av skattetrycket kan betecknas som dolda. Detta är problematiskt av flera anledningar, inte minst för att det försvårar för medborgarna att bedöma huruvida de får ut det som utlovats av de inbetalda skattepengarna. Om stora delar av skatterna är dolda för medborgarna är det också svårare att bilda opinion för lägre skatter men samtidigt enklare att höja desamma.

Offentliga arbetsgivare måste visa vägen genom att tydligare redovisa samtliga skatter och avgifter på lönebeskedet. Det är inte mer än rätt att vi politiker kontinuerligt arbetar med att belysa och informera om hur vårt samhällssystem fungerar och vilka fundament det vilar på. En sådan viktig faktor är skattesystemet och medborgarnas vilja att betala skatt. För att förtroendet framöver ska fortsätta att vara stort för skattesystemet behöver vi göra vad vi kan för att informera om hur det fungerar och hur mycket skatt som egentligen tas in.

4. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 2 (M)

av Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Magnus Stuart (M) och Kjell Jansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 10 och
2021/22:3756 av Maria Stockhaus m.fl. (M) yrkandena 2, 4–6 och 9 samt
avslår motionerna
2021/22:971 av Mats Wiking (S),
2021/22:1015 av Leif Nysmed m.fl. (S),
2021/22:1092 av Edward Riedl (M),
2021/22:1638 av Per Åsling (C),
2021/22:2250 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
2021/22:2336 av Robert Hannah (L),
2021/22:2441 av Ida Drougge (M) yrkandena 1 och 2,
2021/22:2453 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD) yrkandena 9 och 10,
2021/22:3656 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 6,
2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkandena 3–5, 13, 20 och 28 samt
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkandena 46–48.

Ställningstagande

Lönegarantisystemet utsätts i dag för omfattande kriminella angrepp. Kriminella använder exempelvis falska eller kapade identiteter för att ge sken av att företaget har haft fler anställda än vad som stämmer. Kontrollen över systemet behöver skärpas. Ansvar för utbetalning av all lönegaranti bör ligga hos Skatteverket i stället för hos länsstyrelserna. Till detta behöver regelförändringar säkras för att möjliggöra för Skatteverket att göra de gedigna kontroller som behövs före en utbetalning.

När det gäller myndigheter som på olika sätt behandlar känsliga uppgifter måste säkerhetsperspektivet vara överordnat alla andra prioriteringar. Lagstiftningen måste också hålla jämna steg med utvecklingen för att rätten till integritet inte ska urholkas i digitaliseringen av ekonomin.

Moderaterna vill att Sverige blir världens bästa land för delningsekonomin. Att människor delar varor och tjänster med varandra har förekommit i alla tider. Det är i det tidiga skedet som möjligheten är som störst att forma framtiden, och politiken behöver därför vara framåtblickande och underlätta för delningsekonomin att utvecklas. Begreppet delnings- och plattformsekonomi kan definieras som de transaktioner där underutnyttjade tillgångar

och tjänster säljs, hyrs ut, byts, samägs och samnyttjas av två eller fler privatpersoner. Inom delningsekonomin förmedlas uppdrag via plattformar som matchar utbud och efterfrågan mot varandra samt i vissa fall sätter avgifter och villkor. Detta skiljer sig väsentligen från vår traditionella syn på arbetsmarknaden, där det finns tydliga arbetsgivare. Delningsekonomin går hand i hand med digitaliseringen.

De senaste årens omfattande digitalisering har dock skalat upp detta till nya nivåer. Plattformar matchar människors efterfrågan på delade varor och tjänster mot utbudet på bara några sekunder. Regeringen Löfvens politik för delningsekonomin har varit verkningslös.

Genom att allt fler ständigt är uppkopplade kan varor och tjänster komma fler till del. Några av de stora fördelarna med en växande delningsekonomi är att våra resurser kan användas effektivare, varor och tjänster kan komma fler till del och det finns stora potentiella miljövinster av att dela och utnyttja våra resurser bättre. Sverige har en komparativ fördel som ett teknikvänligt samhälle, vilket gör potentialen för ökat delande särskilt stor just här.

I mitten av 2020-talet förväntas den svenska delningsekonomin omsätta 12 miljarder kronor men potentialen för delningsekonomin att bidra till jobb och tillväxt är mycket större om politiken bejakar utvecklingen. Den snabbt växande delningsekonomin förändrar och utmanar våra traditionella föreställningar om ekonomins funktionssätt, förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare och hur framtidens skattesystem ska utformas. Delningsekonomin har samtidigt potential att bli nästa stora frihetsreform när människors möjligheter till egenförsörjning och konsumentval ökar. Sverige bör välkomna delningsekonomin, och svensk lagstiftning behöver anpassas efter dess framväxt. I och med digitaliseringen har nya möjligheter uppkommit, bl.a. för dem som bor exempelvis på landsbygden, för att få tillvaron att bättre gå ihop och använda resurserna mer effektivt. Sverige är ett avlångt land där det ibland är långt till närmaste stad eller köpcentrum, och det är därför naturligt att delningsekonomin i ett mer digitalt sammanhang utvecklas. Likaså finns det i våra städer en efterfrågan på att resurseffektivisera. För att delta i utvecklingen krävs dock en god uppkoppling men framför allt också kunskap och intresse. För ett mer sammanhållet och resurseffektivt Sverige bör regeringen därför ta fram en strategi för att upplysa och förmedla kunskap om delningsekonomin. Berörda branscher bör därför också utredas separat i syfte att förenkla regelverken och anpassa dem till ett digitaliserat och delande samhälle.

Delningsplattformarna bör kunna certifiera sig hos Skatteverket i de fall där plattformarna tar ansvar för rapportering av information som kan läggas till grund för beskattning och/eller skattebetalningar till Skatteverket samt åtar sig ett grundläggande ansvar för användarnas säkerhet och integritet. Genom en sådan certifiering kan konsumenterna enkelt försäkra sig om att plattformen ser till att lagstiftningen följs även inom delningsekonomin. Skatteverket bör även få i uppdrag att ta fram digitala lösningar som möjliggör för delningsplattformarna att enkelt och effektivt rapportera till Skatteverket. En

tjänst som utförs av en privatperson till en annan mot ersättning i form av betalning eller annan motprestation är skattepliktig. Den administration som krävs för att vid ett sådant tillhandahållande av en enkel tjänst mellan privatpersoner göra rätt för sig är i dag för omfattande. Utgångspunkten bör vara att de flesta vill göra rätt för sig och att lagstiftarens roll är att utforma ett regelverk som gör detta möjligt och rimligt. Aktörer inom delningsekonomin visar att vissa typer av tillhandahållanden är överreglerade och beskattningen i vissa delar för hög, vilket bromsar en tillväxtpotential i vår ekonomi. Det behöver därför utredas hur ett mer välanpassat system, utan fusk, för företagande skulle kunna upprättas.

Att verka inom delningsekonomin får dock inte bli en förevändning för att fly undan skatt eller att inte följa lagar. Enkla tjänster som tillhandahålls av privatpersoner till andra privatpersoner mot ersättning i form av betalning eller annan motprestation står i dag med stor sannolikhet i stora delar utanför skattesystemet, då skattereglerna anses vara för krångliga och skattenivån för hög. Skatteundandragande ska förhindras, men de allra flesta vill också göra rätt för sig och politiken måste underlätta för laglydiga aktörer. Det är viktigt att våra skatteregler utformas så att det är lätt och rimligt att göra rätt för sig. En utredning bör tillsättas som ser över de utmaningar som vårt skattesystem står inför med anledning av delningsekonomin snabba tillväxt. Skatteundandragandet i delningsekonomin ska minska.

5. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 2 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Johnny Skalin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2453 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD) yrkandena 9 och 10 samt

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkandena 46–48 och

avslår motionerna

2021/22:971 av Mats Wiking (S),

2021/22:1015 av Leif Nysmed m.fl. (S),

2021/22:1092 av Edward Riedl (M),

2021/22:1638 av Per Åsling (C),

2021/22:2250 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2021/22:2336 av Robert Hannah (L),

2021/22:2441 av Ida Drougge (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 10,

2021/22:3656 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 6,

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkandena 3–5, 13, 20 och 28 samt

2021/22:3756 av Maria Stockhaus m.fl. (M) yrkandena 2, 4–6 och 9.

Ställningstagande

Delningsekonomin är ett faktum i dag som inte var känt för bara något decennium sedan. Utvecklingen på det digitala området har skapat nya vägar för privatpersoner och företag att dela, hyra ut och byta tillgångar med varandra. Delningsekonomin växer och i och med det skapas nya förutsättningar för ett mer resurseffektivt samhälle. Detta sker trots att politiken snarare än att skapa förutsättningar försvårar och komplicerar. Ibland kan regelverket som berör delningssituationer uppfattas som att det är bristfälligt anpassat efter de nya förutsättningarna. För att möta utvecklingen behöver en utredning ta fasta på hur skattereglerna för delningsekonomin ska kunna förbättras med ledord som förtydligande och förenkling för att förenkla för den växande delningsekonomin.

Ett sätt vore att definiera delningsekonomi som en ekonomisk aktivitet som understiger ett visst belopp, och att verksamheten i annat fall klassas som professionell. Detta skulle öppna för förenklade skatteregler för de privatpersoner som vill dela, hyra ut och byta tillgångar med varandra. Det bör även utredas om det kan ställas krav på plattformarna att redovisa intäkter och betala in skatter för sina användare, detta för att förenkla och minska riskerna för privatpersoner.

Många företagare är fullt fokuserade på att utveckla, marknadsföra och utföra sitt företags erbjudande till sina kunder. Enskild firma är en lämplig form för ensamföretagare, men med bolagsformen kommer en hel del administrativa sysslor som tar tid i anspråk från kärnverksamheten i företaget. Därför vill vi se att Skatteverket erbjuder förnyade, förenklade och automatiserade digitala tjänster för enskilda företagares redovisning och deklaration av skatter.

I många avseenden finns hos företagen snåriga regelverk inom beskattningen som uppfattas hämmande och ibland är deras avsikter rent obsoleta sett till tillämpning. En utredning behöver ta fasta på regelverk som spelat ut sin roll och som i dag snarare sätter krokben för företagen än gör nytta. Utredningen behöver presentera samtliga obsoleta regelverk och föreslå åtgärder som frigör företagen från skatteregler som hindrar dem från utvecklingsmöjligheter.

6. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 2 (C)

av Helena Vilhelmsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkandena 3–5, 13, 20 och 28 samt avslår motionerna

2021/22:971 av Mats Wiking (S),

2021/22:1015 av Leif Nysmed m.fl. (S),

2021/22:1092 av Edward Riedl (M),

2021/22:1638 av Per Åsling (C),

2021/22:2250 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2021/22:2336 av Robert Hannah (L),

2021/22:2441 av Ida Drougge (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:2453 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD) yrkandena 9 och 10,

2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 10,

2021/22:3656 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 6,

2021/22:3756 av Maria Stockhaus m.fl. (M) yrkandena 2, 4–6 och 9 samt

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkandena 46–48.

Ställningstagande

Skatterna måste utformas så att människor vågar ta risker och starta företag. Skatter ska medverka till tillväxt och utveckling i hela landet, underlätta jobbskapande och företagande och stimulera en grön skatteväxling. Skatter måste vara förutsägbara, rättssäkra och långsiktiga. Trösklarna till småskaligt företagande måste sänkas genom regelförenklingar och lägre skatter. Lagstiftningen om hanteringen av preliminärskatt bör utredas i syfte att ändra på regelverket om förtida inbetalning.

För att upprätthålla förtroendet för skattesystemet är det avgörande att kontinuerligt arbeta med att förenkla för skattebetalarna. För mindre organisationer och företag riskerar komplicerad och tidskrävande skatteadministration och regler att bli en tyngre börda eftersom dessa oftast måste göra lika mycket som större företag men med mindre resurser. Bland annat därför är det viktigt att säkerställa att ideella organisationer och mindre företag inte drabbas oproportionerligt. Tyvärr är exemplen många på företag eller organisationer som drabbas oproportionerligt av skattelagstiftningen eller tolkningen av den.

För många företag innebär dagens skatteadministration en påtaglig börda. Mycket tid och pengar går åt till skatteadministration i stället för att investeras i kärnverksamheten. Detta är både ett konkurrenskraftsproblem och en tröskel för att starta, driva och expandera företag. En politik för jobb och tillväxt går hand i hand med en politik för företagande och entreprenörskap. Skatteverket bör därför ges i uppdrag att föreslå åtgärder för att minska skatteadministrationen. Det är angeläget att en översyn av skattelagstiftningens konsekvenser särskilt beaktar av förutsättningarna för mindre företag och ideella föreningar.

Man bör också se över om datum för fastställande av skattesats från den 1 november året före folkbokföring kan ändras till den 1 januari året för folkbokföring.

Slutligen ser Centerpartiet det som viktigt att verka för att skattepolitiken förblir en nationell kompetens och att EU inte ges möjlighet att öka uttaget av egna medel genom nya skatteobjekt såsom en utökning av EU:s förmåga att ta in egna intäkter, exempelvis genom en digital skatt på techbolag. Vi ser det inte som önskvärt eller aktuellt att lämna över vårt självbestämmande över skattepolitiken till EU och kommer arbeta för att bevara denna på nationell nivå när konkreta lagförslag presenteras.

7. Skatteflykt m.m., punkt 3 (V)

av Jon Thorbjörnson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2597 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkandena 1–7, 10–12 och 14 samt avslår motionerna

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 2 och

2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkandena 28 och 29.

Ställningstagande

Skatteflykt är ett stort samhällsproblem. Det undandrar samhället stora resurser och skadar en fri och rättvis konkurrens. Det ökar också ojämlikheten när skatteuttaget övervältras på andra grupper med lägre inkomster. Det är också allvarligt eftersom det minskar tilliten, sammanhållningen och förtroendet för vårt samhälle och våra myndigheter. I jämförelse med flera andra länder har dessutom Sverige en fördelaktig skattelagstiftning för bolag och förmögna. Sverige är i dag ett av få länder som vare sig har förmögenhets-, arvs- och gåvoskatt eller en fastighetsskatt som är kopplad till fastighetens värde. Därtill har bolagsskattesatsen sänkts i flera steg och beskattningen av delägare i fåmansbolag gjorts mer förmånlig. Detta ger sammantaget en orimlig situation.

Det finns ingen allmänt vedertagen definition av skatteflykt. En definition att hålla sig till är dock den som nämns i propositionen till den svenska skatteflyktslagen. Där anges att skatteflykt är när skattesubjektet ”visserligen på ett formellt fullt giltigt sätt utnyttjar skattereglerna men där skatteförmåner uppkommer som framstår som inte avsedda”. På detta sätt avgränsas

skatteflykt mot skattebrott genom att uppläggen och transaktionerna på ett formellt plan inte är olagliga men ändå strider mot syftet med lagstiftningen. Konsekvensen av att lagen tillämpas blir som huvudregel att beskattningsunderlaget ska fastställas som om rättshandlingen aldrig utförts. Meningen är således inte att åstadkomma ett hårdare beskattningsresultat än det som skulle ha följt av ett normalt handlande, varför ett beslut i enlighet med lagen inte kan betecknas som en påföljd i bemärkelsen bestraffning. Vänsterpartiet anser att detta är orimligt och en viktig förklaring till varför det förefaller vara så svårt att komma åt skatteflykt. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om en kriminalisering av skatteflykt och medhjälp till skatteflykt som innebär att dessa handlingar får kännbara påföljder.

Efter många turer enades till slut EU:s medlemsländer i juni 2021 om ett förslag om öppen land-för-land-rapportering. Förslaget har dessvärre två stora brister. För det första omfattas endast multinationella företag som har en årlig omsättning som överstiger 750 miljoner euro. Detta innebär att 85–95 procent av de multinationella företagen inte omfattas av regelverket. För det andra ska företagen endast offentliggöra sin verksamhet i EU-länderna samt om de har någon verksamhet i länder som är upptagna på EU:s svarta eller grå lista. Detta innebär att verksamheter i många av de länder som mest utnyttjas för skatteflykt inte behöver offentliggöras. Regeringen bör inom EU driva på för att den offentliga land-för-land-rapporteringen ska gälla i samtliga länder där företagen har verksamhet. Regeringen bör också inom EU driva på för att alla multinationella företag vars omsättning överstiger 40 miljoner euro ska omfattas av den offentliga land-för-land-rapporteringen.

EU:s förteckning över icke-samarbetsvilliga skattejurisdiktioner, EU:s ”svarta lista”, redovisades första gången den 5 december 2017. Förteckningen listar länder utanför EU som uppmuntrar otillbörliga skattemetoder som urholkar medlemsländernas bolagsskatteintäkter. Europeiska kommissionen anger att förteckningen är ett gemensamt verktyg för medlemsstaterna när det gäller att hantera externa risker för skattemissbruk och illojal skattekonkurrens. Därtill har EU också en ”grå lista” med länder som anses ha tagit på sig att uppfylla kriterierna inom en fastställd tidsfrist. Vid utformningen av kriterierna för den svarta listan finns inte nollskatter eller mycket låga bolagsskatter med som ett eget kriterium utan är med endast som en ”indikator”. Inom ramen för arbetet inom EU bör regeringen driva på för att reformera hela processen med framtagandet av den svarta listan. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna. I detta arbete bör definitionen av vad som är skadlig skattepolitik ändras så att den inkluderar mycket låga bolagsskattesatser. Regeringen bör också, i likhet med vad som är fallet i en rad andra länder, tillsätta en skatteparadisutredning i syfte att ta fram förslag för att stoppa utförseln av pengar till skatteparadisen.

Inom ramen för OECD:s arbete mot skattebaserosion och vinstflyttning (BEPS) föreslogs regler om obligatorisk informationsskyldighet för rådgivare och i vissa fall användare (berörd skattebetalare) om vissa typer av skatteupplägg. Syftet med reglerna är att ge skattemyndigheter tidig

information om potentiellt aggressiva skatteupplägg och vilka som marknadsför, förmedlar och använder dem. Sådan tidig information innebär att skattemyndigheterna kan arbeta mer effektivt. Ett annat syfte med rapporteringsskyldigheten är att skattskyldiga kan bli mindre benägna att använda uppläggen. I februari 2020 presenterade regeringen propositionen Genomförande av EU:s direktiv om automatiskt utbyte av upplysningar som rör rapporteringspliktiga gränsöverskridande arrangemang (prop. 2019/20:74). I propositionen lade sig regeringen på EU:s miniminivå och föreslog att rapporteringsplikten endast ska omfatta gränsöverskridande skatteupplägg, vilket också vann riksdagens bifall. Detta är oerhört olyckligt eftersom det just är på inhemska skattearrangemang som en rapporteringsskyldighet skulle kunna ge ett väsentligt bidrag i kampen mot skatteflykt och skatteundandragande detta eftersom det främst är inhemska arrangemang som Skatteverket kan bedriva en effektiv tillsyn över. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om att rapporteringsplikten ska gälla även för inhemska skattearrangemang.

Stiftelse är en form av juridisk person som, till skillnad från föreningar och bolag, varken har medlemmar eller ägare. Stiftelsen äger i princip sig själv, brukar man säga. Ett sätt att förstå stiftelser är att tänka på upplägget som ett ”löfte” att ge bort något till någon i framtiden, genom att någon annan förvaltar tillgången under tiden. Konsekvensen blir att ingen på papperet ”fullt ut” äger tillgången. Detta leder i praktiken att tillgången hamnar i ett slags ägarlöst limbo, svåråtkomligt för borgenärer, förmånstagare och skattemyndigheter. Transparensen kring stiftelserna måste öka. Alla personer och tillgångar som är kopplade till stiftelsen bör registreras hos vederbörliga myndigheter. Registrering bör vara ett villkor för att få skapa en stiftelse.

Sverige har ett ansvar för att utvecklingsländerna får sitta med vid bordet när arbetet mot skatteflykt och aggressiv skatteplanering diskuteras och beslutas i OECD. Sverige bör verka för att det inom ramen för FN upprättas ett organ för att bekämpa skatteflykt och aggressiv skatteplanering där utvecklingsländerna finns med. Här kan FN:s arbete mot klimatförändringarna fungera som förebild. Sverige bör driva på för att etablera liknande ramverk för arbetet mot skatteflykt och penningtvätt inom FN som finns för arbetet mot klimatförändringarna. Regeringen bör också undersöka möjligheterna att införa ett globalt värdepappersregister.

När den svenska förmögenhetsskatten slopades 2007 försvann också förmögenhetsdeklarationen. Därmed är det svårt för svenska myndigheter att ha någon närmare kunskap om svenska tillgångar utomlands. Skatteverket uppskattar att svenska privatpersoners tillgångar utomlands 2017 uppgick till 526 miljarder kronor. De antar att 80 procent av tillgångarna inte hade deklarerat de kapitalinkomster som tillgångarna genererat. Vidare antas en genomsnittlig avkastning på 5,4 procent och en genomsnittlig kapitalskatt på 20 procent, vilket sammantaget leder till ett skattebortfall på 4,6 miljarder kronor för 2017. För att motverka denna skatteflykt bör Sverige införa en deklaraionsplikt för förmögenheter som innehas utomlands.

8. Skatteflykt m.m., punkt 3 (KD)

av Hampus Hagman (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 2 och avslår motionerna

2021/22:2597 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkandena 1–7, 10–12 och 14 samt 2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkandena 28 och 29.

Ställningstagande

Syftet med skatter är att finansiera offentliga utgifter, styra den ekonomiska utvecklingen i en social och ekologisk riktning samt mildra inkomstspridningen. Samtidigt riskerar skatter att försämra ekonomins funktionssätt och leda till ett osunt ekonomiskt beteende. Strävan måste därför vara att skattesystemet är transparent och etiskt legitimt. Det är också viktigt att det utformas så att det stimulerar arbete, hederlighet, sparande och företagande.

I en globaliserad ekonomi utsätts skattesystemet för konkurrens, varför den svenska skattebasen bör skyddas. Samtidigt som det finns ett behov av en europeisk harmonisering anser jag att svenska intressen bör värnas. Skatteverket har tillförts medel för arbetet med att skydda den svenska skattebasen och säkerställa ett effektivt användande av automatiskt informationsutbyte. Jag välkomnar detta.

9. Förseningsavgifter, punkt 6 (M)

av Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Magnus Stuart (M) och Kjell Jansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3757 av Maria Stockhaus m.fl. (M) yrkande 21 och

avslår motionerna
2021/22:340 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 1,
2021/22:484 av Michael Rubbestad och Patrik Jönsson (båda SD) yrkandena
1 och 2,
2021/22:2232 av Erik Ottoson (M),
2021/22:3266 av Betty Malmberg (M) yrkande 1 och
2021/22:3310 av Jan Ericson (M).

Ställningstagande

Trängselavgifterna innebär vid varje enskilt tillfälle mycket små belopp. För företag och privatpersoner som frekvent kör genom vägtullar blir antalet fakturor betydande. En utredning om ett tydligt belopp för samlingsfaktura under en viss utsatt tid bör skyndsamt tillsättas för att minska byråkrati och onödiga kostnader.

10. Skatteavtal, punkt 7 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Johnny Skalin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 51 och
avslår motionerna
2021/22:132 av Kjell-Arne Ottosson (KD),
2021/22:661 av David Lång (SD) yrkandena 1 och 2,
2021/22:3232 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 21 och
2021/22:3967 av Gulan Avcı m.fl. (L).

Ställningstagande

Skatteavtal tecknas multilateralt eller bilateralt. Löpande har Sverige tecknat skatteavtal med många länder, och OECD har tagit fram multilaterala skatteavtal för skatteundandragande som Sverige är delaktigt i. De internationella skatteavtalen behöver kontinuerligt uppdateras. Det är en ständig process som innebär att om Sverige blir passiva i den här frågan kan vi hamna i ett läge där vi till slut får en skattemässig konkurrensnackdel gentemot andra länder. Vi ser det därför som viktigt att återigen genomföra en översyn av de skatteavtal som Sverige tecknat för att se vilka behov som finns av förnyelse.

Sverige har i flera decennier arbetat med genomförandet av globala partnerskap i syfte att stärka utvecklingsländers skattekapacitet. Sverige har lagt resurser på att bygga upp utvecklingsländers möjligheter att beskatta den egna ekonomin. När det nu gått en tid kan det vara lämpligt att utvärdera hur arbetet med skattekapacitet har utvecklats. Vilka länder är i dag självständiga med en fungerande marknadsekonomi och egen offentlig sektor som finansieras av skatter som landet självt klarar av att driva in? Med utgångspunkt från detta behöver Sverige i framtiden lägga en större vikt vid förhandlingar om internationella skatteavtal med utvecklingsländer i syfte att undvika dubbelbeskattning där vi tydligare ställer krav på en viss standard på skattemyndighetens funktionsduglighet i fråga om indrivande av skatter för att avtalet ska undertecknas.

Sveriges politik för skatteavtal behöver både stärka exportindustrins konkurrenskraft och ställa krav på att utvecklingsländer ökar sin självständighet i fråga om den egna beskattningskapaciteten.

11. Skatteavtal, punkt 7 (V)

av Jon Thorbjörnson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3232 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 21 och avslår motionerna

2021/22:132 av Kjell-Arne Ottosson (KD),

2021/22:661 av David Lång (SD) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 51 och

2021/22:3967 av Gulan Avci m.fl. (L).

Ställningstagande

Jag vill att man ska underlätta och öka tryggheten för arbetstagare som bor i ett nordiskt land men arbetar i ett annat. Jag föreslår därför att detta utreds, bl.a. genom att man ser över gemensamma avtal mellan de nordiska länderna som berör detta område. Regeringen bör tillsammans med de övriga nordiska regeringarna se över det nordiska dubbelbeskattningsavtalet.

12. Skatteavtal, punkt 7 (L)

av Arman Teimouri (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3967 av Gulan Avci m.fl. (L) och
avslår motionerna
2021/22:132 av Kjell-Arne Ottosson (KD),
2021/22:661 av David Lång (SD) yrkandena 1 och 2,
2021/22:3232 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 21 och
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 51.

Ställningstagande

Skatteavtal är internationella traktater som ingås mellan länder. Avtalen fördelar bl.a. beskattningsrätten i fall när två länder gör anspråk på att beskatta samma inkomst, och undanröjer på så sätt internationell dubbelbeskattning. För ett litet exportberoende land som Sverige är möjligheten att ingå skatteavtal med andra länder av stor betydelse. Skatteavtalen skapar förutsägbarhet och reder ut konflikter mellan beskattningssystem, och har på så vis en viktig funktion i att uppmuntra till nationsöverskridande investeringar.

Undersökningar visar att direktinvesteringarna mellan två länder som ingått ett skatteavtal är 21 procent högre än mellan länder som inte har ingått ett skatteavtal. Skatteavtalen är också av stor betydelse för rättssäkerheten och förutsägbarheten i beskattningen av enskilda arbetstagare. Sverige har i dag runt 130 skatteavtal med olika länder (Skatteverket, 2021).

Liberalerna värnar om takten i avtalsarbetet. Att avtal sluts med viktiga handelsnationer är av stor betydelse för svensk konkurrenskraft. Det är också av stor vikt att redan ingångna avtal kontinuerligt följs upp och utvärderas i takt med att omvärlden förändras.

13. F-skatt och näringsverksamhet, punkt 8 (V)

av Jon Thorbjörnson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:469 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkandena 4–6 och avslår motionerna

2021/22:831 av Mattias Ottosson (S),

2021/22:946 av Johanna Haraldsson m.fl. (S),

2021/22:955 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S),

2021/22:2494 av Alexandra Anstrell och Sofia Westergren (båda M),

2021/22:3086 av Daniel Andersson (S),

2021/22:3525 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 5 och

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 33.

Ställningstagande

Sedan F-skattesystemet infördes 1993 har reglerna ändrats flera gånger. Systemet har med tiden blivit alltmer generöst. De senaste förändringarna genomfördes av den borgerliga regeringen 2009 när näringsbegreppet utvidgades i syfte att fler skulle beviljas F-skatt. Förändringarna innebär att det numera kan vara tillräckligt att en egenföretagare har en enda uppdragsgivare. Denna uppdragsgivare kan dessutom vara egenföretagarens tidigare arbetsgivare. Detta medför flera problem. Enligt en rapport från TCO är nästan var tionde egenföretagare att betrakta som s.k. falsk egenföretagare, dvs. en person som uppträder som egenföretagare med godkännande för F-skatt men som jobbar under förhållanden som liknar en anställds (TCO 2018, Atypiska företagare – Om relationen mellan företagare och deras uppdragsgivare). F-skattesystemets nuvarande utformning urholkar således arbetstagarbegreppet, stärker arbetsgivarnas makt och påverkar i förlängningen maktbalansen på arbetsmarknaden.

Vänsterpartiet har under flera år lagt fram förslag till riksdagen om att skapa tydligare villkor för F-skatt i syfte att värna arbetstagarbegreppet och motverka missbruk och fusk. Hösten 2017 tillsatte S-MP-regeringen en utredning med uppdrag att se över F-skattesystemet i syfte att bekämpa skattefusk och skatteundandragande (dir. 2017:108). I juni 2019 lämnade utredningen sitt slutbetänkande (SOU 2019:31). Utredningen konstaterar att F-skattesystemet i huvudsak är ett välfungerande regelverk men att det förekommer att systemet missbrukas av personer som avsiktligt vill undanhålla skatter och avgifter eller kringgå arbetsrättsliga regelverk. För att komma till rätta med problemen föreslås att ett godkännande för F-skatt ”i vissa fall” ska kunna tidsbegränsas. Tidsbegränsningen ska ske om den sökande begär det eller ännu inte bedriver, men har för avsikt att bedriva, näringsverksamhet (SOU 2019:31 s. 263 f.). Vidare föreslås högre krav på skötsamhet för den som ansöker om att bli godkänd för F-skatt samt utökade möjligheter att återkalla ett godkännande vid brister och missbruk. Vänsterpartiet välkomnar utredningens förslag. Vi

menar dock att förslagen inte är tillräckliga för att värna arbetstagarbegreppet och motverka missbruk och fusk.

I det följande presenterar vi tre förslag för att skapa ordning och reda i F-skattesystemet.

Vänsterpartiet anser att det ska krävas mer än en uppdragsgivare för att godkännas för F-skatt. På så sätt värnas arbetstagarbegreppet och arbetsrätten. Ett rimligt formulerat, uttryckligt krav på fler än en uppdragsgivare skulle minska risken för att arbetsgivare tvingar anställda att starta företag enbart i syfte att sänka arbetsgivarens arbetskraftskostnader. Det kan dock uppkomma speciella fall där endast en uppdragsgivare ska kunna godkännas. I sådana fall ska det finnas en s.k. lokal överenskommelse mellan arbetsgivare och avtalsbärande fackförbund.

Det är viktigt att framhålla F-skattens roll som skydd för den enskilda konsumenten. Den som anlitar en uppdragstagare med F-skatt behöver inte göra något skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter på ersättningen. Om en oseriös uppdragstagare blir godkänd för F-skatt kan detta utnyttjas i syfte att försvåra upptäckten av svartarbete. I dag gäller ett godkännande av F-skatt tills vidare. För att begränsa fusk bör ett tidsbegränsat godkännande av F-skatt införas. Tidsbegränsningen ska avse såväl obegränsat som begränsat skattskyldiga. Detta bör gälla de uppdragstagare som debiterar under en viss summa i skatt.

I dag ställs det krav på att företag som utför arbeten i Sverige som berättigar till rotavdrag ska ha F-skatt. Detta krav gäller dock inte de underentreprenörer som ofta anlitas för att utföra själva arbetet med rot. Detta skapar utrymme för missbruk och fusk. Företrädare för Byggnads har föreslagit att reglerna ändras så att det ställs krav på att även underentreprenörer ska ha giltig F-skatt för att rotavdrag ska betalas ut. Ett liknande förslag har lagts fram av enskilda socialdemokrater (mot. 2020/21:2070). Jag anser således slutligen att det också bör införas ett krav på att även underentreprenörer ska ha giltig F-skatt för att rotavdrag ska betalas ut.

14. F-skatt och näringsverksamhet, punkt 8 (L)

av Arman Teimouri (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 33 och
avslår motionerna
2021/22:469 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkandena 4–6,

2021/22:831 av Mattias Ottosson (S),
2021/22:946 av Johanna Haraldsson m.fl. (S),
2021/22:955 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S),
2021/22:2494 av Alexandra Anstrell och Sofia Westergren (båda M),
2021/22:3086 av Daniel Andersson (S) och
2021/22:3525 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 5.

Ställningstagande

Jag anser att vi måste bli bättre på att ta till vara den potential och det entreprenörskap som många nyanlända bär med sig. Tyvärr är det ofta svårt för den som är ny att starta företag för att etableringsprocessen är utformad med anställning som norm. Egenföretagarperspektivet ska finnas med i integrationsprocessen, oavsett om det gäller grund- eller vuxenutbildning eller i etableringsprocessen. Företagandet måste ses som en naturlig försörjningsväg in i det svenska samhället. Att starta och driva företag, t.ex. inom servicesektorn, kan för många vara en viktig väg till egen försörjning. Det behövs praktisk information för att enkelt komma igång. Det måste därför bli enklare att starta företag och därför bör reglerna för att få F-skattsedel förenklas.

15. Företrädaransvar, punkt 9 (M, C, KD, L)

av Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Magnus Stuart (M), Hampus Hagman (KD), Kjell Jansson (M), Helena Vilhelmsson (C) och Arman Teimouri (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 7,
2021/22:3707 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M) yrkande 6,
2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 11 och
2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 6.

Ställningstagande

Det skatterättsliga företrädaransvaret innebär att en styrelseledamot eller verkställande direktör för ett företag kan göras personligt ansvarig för företagets obetalda skatteskulder om han eller hon uppsåtligen eller av grov oaktsamhet inte betalat dessa senast på förfallodagen. Regleringen har varit

föremål för omfattande kritik från såväl näringslivet som akademien. Problemen med regleringen är flera.

För det första har regleringen en konkursdrivande effekt. Ett företag som befinner sig i tillfällig likviditetskris blir automatiskt föremål för företrädaransvar. För att undgå personligt betalningsansvar måste styrelsen begära bolaget i konkurs, ställa in samtliga betalningar eller ansöka om företagsrekonstruktion. Detta innebär att många företag som tillfälligtvis inte har medel för att betala sina skulder begärs i konkurs, för att styrelsen vill undvika personligt betalningsansvar. Detta skapar kortsiktig trygghet för de berörda styrelseledamöterna och näringsidkarna men innebär samtidigt att i grunden livskraftiga företag läggs ned med negativa konsekvenser för såväl anställda, aktieägare och borgenärer som samhället i stort.

För det andra har regleringen en avskräckande effekt på benägenheten till företagande. Aktsamhetsnormen för att undvika personligt betalningsansvar är mycket sträng. Styrelsen ska inte bara känna till samtliga förfallodagar för skatteskulder, den ska dessutom kontrollera att alla skatteskulder är korrekt beräknade och betalade före förfallodagen.

För det tredje har regleringen en hämmande effekt på rekrytering av externa styrelseledamöter till företag. Betalningsansvaret är solidariskt för företagets styrelse och verkställande direktör, vilket innebär att talan kan riktas mot den som har bäst betalningsmöjligheter – oavsett graden av personlig skuld. Detta medför att det blir svårare för företag att locka till sig kompetens i form av externa styrelseledamöter, eftersom de inte vill riskera att träffas av företrädaransvaret.

Kritiken har riktats särskilt mot tillämpningen av reglerna, framför allt i underrätterna (lägre instanser). Kritiken har framförts från såväl akademien och näringslivsorganisationer som företagare. Kärnan i kritiken är att tillämpningen av reglerna har medfört ett närmast strikt ansvar och att det inte görs någon bedömning av de subjektiva rekvisiten (främst begreppet grov oaktsamhet) i det enskilda fallet eller att den görs alltför mekaniskt.

Med anledning av den allvarliga kritik som riktats mot systemet har en utredning genomförts (SOU 2020:60 Det skatterättsliga företrädaransvaret – en översyn) som överlämnades till regeringen i november 2020. Det finns bra saker att ta fasta på i utredningen om företrädaransvaret men utredningen måste vara en bas att bygga vidare på. Förslagen går inte tillräckligt långt.

Vi anser att det är en prioriterad fråga att de förbättringar av regelverket som föreslås i utredningen genomförs, men regeringen behöver också ta fram förslag till ytterligare lagstiftning som innehåller ett antal centrala aspekter. Bland annat måste lagstiftningen ta sikte på särskilt klandervärda fall, rådrumsregeln behöver utökas och det måste finnas ett större utrymme att tillämpa befrielsereglerna. Reglerna kring företrädaransvar i aktiebolag måste vara rimliga.

16. Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m., punkt 10 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Johnny Skalin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2427 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 1 och

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 42 och

avslår motionerna

2021/22:3256 av John Widegren (M) yrkande 1,

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkandena 9 och 18 samt

2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkandena 8–10.

Ställningstagande

Rättssäkerheten i skattebrottsmål och påförande av skattetillägg har en tendens att inte vara tillförlitliga. Det är viktigt att vi har en enkel och rättssäker indrivning av skatter, avgifter och skulder. Företag ska inte på ett orimligt sätt bli drabbade av att rättsprocesserna inte fungerar tillfredsställande. Åtgärder av karaktären straffbeskattning, eller skattetillägg, ska inte hanteras så att de framstår som oskäliga.

Det kan drabba enskilda näringsidkare på ett orimligt sätt. Ur ett perspektiv av rättsstatens förtroende är det viktigt att hitta vägar för att sådana situationer inte ska behöva uppstå, vilket handlar om gränsdragning i lagstiftningen. De villkor som gäller ska också uppfattas som legitima av medborgare och företagare. Vi vill tillsätta en utredning för att se över hur rättssäkerheten i skatterättsliga processer kan förbättras. I detta ska inkluderas en utvärdering av om det skatterättsliga företrädaransvaret fungerar på ett tillfredsställande sätt. Utvärderingen behöver också belysa om gränsdragningen i lagstiftningen är rätt avvägd mellan seriösa och oseriösa företagare.

17. Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m., punkt 10 (C)

av Helena Vilhelmsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkandena 9 och 18 samt avslår motionerna

2021/22:2427 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 1,

2021/22:3256 av John Widegren (M) yrkande 1,

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 42 och

2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkandena 8–10.

Ställningstagande

Domstolarna är en garant för rättssäkerheten. De senaste åren har det skett en rad förändringar bland förvaltningsdomstolarna, såsom den nya organisation som infördes efter ett riksdagsbeslut 2009. Ett dynamiskt näringsliv förutsätter att lagstiftningen och tillämpande myndigheter hela tiden ligger i framkant. För att förbättra bevisprövningarna och få till stånd tydligare utfall från domstolar har en arbetsgrupp med representanter från förvaltningsdomstolarna, Skatteverket och Advokatsamfundet tillsatts på frivilligt initiativ. Det är ett initiativ som måste följas av att regeringen ser över hur kvaliteten kan stärkas i skattemål. Domstolsverket har själva understrukit vikten av tillräckliga resurser för ett effektivt rättsväsende.

Tyvärr finns det historiskt såväl som i närtid alltför många exempel på företagare som kommer i kläm som en konsekvens av Skatteverkets administrativa rutiner, tolkningar och omtolkningar av lagar och regler. Man behöver därför genomföra en översyn av proportionaliteten i skattetvister mellan näringsidkare och Skatteverket och stärka rättssäkerheten för företagare.

18. Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m., punkt 10 (L)

av Arman Teimouri (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkandena 8–10 och avslår motionerna

2021/22:2427 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 1,

2021/22:3256 av John Widegren (M) yrkande 1,

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkandena 9 och 18 samt
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 42.

Ställningstagande

Ett prioriterat område för ökad rättssäkerhet i det svenska skattesystemet är förhandsbeskedsinstitutet. Skatteverkets handläggares rådgivning i telefon eller i skrift är inte bindande. För den som vill ha bindande svar finns det i dag två möjligheter till förhandsbesked i skattefrågor: brevsvar från Skatteverket eller förhandsbesked. Båda dessa har brister. Brevsvar kan endast meddelas inom vissa begränsade skatteområden. Beroende på skatterättslig fråga kan förhandsbeskedet vara bindande eller icke-bindande för Skatteverket. Exempelvis är besked om utdelningar av aktier eller prissättningsbesked vid internationella transaktioner inom koncerner inte bindande. Detta är en stor brist, eftersom det ofta är i dessa frågor som behovet av rådgivning är som störst. Utöver Skatteverkets besked kan man även begära förhandsbesked från Skatterättsnämnden, där ett antal utomstående skatteexperter avgör skatteärendet. Skatterättsnämndens förhandsbesked är ett viktigt verktyg för klarhet om gällande skatteregler. Dessvärre är det ofta en kostsam affär att utforma en relevant frågeställning, vilket kräver rådgivning från skattejuridiskt kunniga ombud. Processen tar dessutom ofta lång tid och är inte väl lämpad för mindre, skatterättsliga frågeställningar. Sammantaget är dagens system inte tillräckligt utbyggt för att kunna ge den trygghet i beskattningsfrågor som enskilda rättmätigt kan förvänta sig. Liberalerna vill se en utbyggnad av förhandsbeskedsinstitutet. Skatteverket ska kunna ge bindande skriftliga svar på skattefrågor. Det bör också göras mer för att säkerställa att färre fall inträffar där Skatteverket ger felaktig information.

Skattetillägg påförs vid lämnande av felaktig uppgift. Detta görs oavsett skäl och utan krav på uppsåt eller oaktsamhet. De möjligheter till befrielse- eller nedsättningsgrunder som finns tillämpas därtill restriktivt. Dagens skattetilläggsystem är svårt att förstå och får långtgående konsekvenser för i synnerhet småföretagare. En utredning bör därför utvärdera hur uppsåt eller högre grad av oaktsamhet för utdömande av skattetillägg kan införas.

När Skatteverket överklagar en dom från förvaltningsrätten saknar överklagan ofta motivering annat än att Skatteverket inte instämmer med utfallet i förvaltningsrätten. Detta ska jämföras med de relativt omfattande krav på motivering av överklagan som en enskild möter. En utredning bör överväga om det finns skäl att jämna ut denna skillnad.

Sammantaget anser jag att följande behöver göras. Man bör ge ökade möjligheter till förhandsbesked i skattefrågor, reformera reglerna om skattetillägg och införa nya regler för motivering av överklagan i skattemål.

19. Anstånd, punkt 11 (KD)

av Hampus Hagman (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 9 och
avslår motionerna

2021/22:3256 av John Widegren (M) yrkande 2,

2021/22:3686 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 36 och

2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 7.

Ställningstagande

I skattemål är ordningen sådan att företagare måste betala utdömd skuld i väntan på avgörande från förvaltningsdomstol. En entreprenör kan därmed rent teoretiskt få huset utmätt även om vederbörande senare frikänns i högre instans. De anståndsregler som finns är begränsade och tillämpas mycket restriktivt. Jag vill se över anståndsreglerna och införa mer generösa anståndsregler under den tid en juridisk skatteprocess pågår. Det måste finnas synnerliga skäl om anstånd inte ska beviljas.

20. Anstånd, punkt 11 (L)

av Arman Teimouri (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 7 och
avslår motionerna

2021/22:3256 av John Widegren (M) yrkande 2,

2021/22:3686 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 36 och

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 9.

Ställningstagande

En skattskyldig person – fysisk eller juridisk – kan ansöka om anstånd med skatteinbetalning. Möjligheten att få anstånd innebär ett viktigt undantag från utgångspunkten i svensk skatterätt att beslut om skatter blir direkt verkställbara. Skälen till att någon ansöker om skatteanstånd kan vara flera. Under pandemin har anståndsregleringen kommit att uppmärksammas, och tillfälliga anståndsmöjligheter har införts i syfte att underlätta för företag som hamnat i tillfällig likviditetskris. Liberalerna har vid en rad tillfällen uttalat sig om den tillfälliga regleringen och bl.a. krävt en omgående förlängning av den nuvarande tillfälliga regleringen samt att de företag som på grund av pandemin har tvingats skjuta upp skatteinbetalningar ska ges långsiktiga spelregler. Den tillfälliga regleringen lämnas här okommenterad. Reformen krävs dock av det regelverk som kommer att fortsätta gälla även efter pandemin.

Anståndsregleringen är i dag utformad på ett sätt som innebär att anstånd beviljas i relativt få fall. Den vanligaste grunden för att bevilja anstånd med betalning av skatt eller avgift är att det råder ovisshet om utgången i ett skattemål. I dessa fall kan anstånd beviljas om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Möjligheten att på detta sätt skjuta upp skattebetalningar till dess att den juridiska sakfrågan är löst i domstol är inte bara en viktig rättssäkerhetsgaranti utan kan även vara av stor vikt för ett företags likvida situation i fall då omfattningen av skattskyldigheten har missbedömts. Enligt en undersökning från Svenskt Näringsliv är antalet bifall i anståndsmål klart lägre än vad lagstiftaren angett som syfte med regleringen. Denna restriktiva tolkning av regelverket påvisar behovet av att se över lagstiftningen. Det är allvarligt att ett regelverk tillämpas på ett sätt som direkt strider mot syftet med detsamma.

Jag vill se en översyn av anståndsregleringen, särskilt när det gäller anstånd beviljat på grund av ovisshet om utgången i ett skattemål. Huvudregeln i dessa fall bör vara att anstånd ska beviljas förutsatt att det inte finns fara för dröjsmål med betalningen.

Coronapandemin har även påvisat behovet av en generell översyn av anståndsregleringen, ett regelverk som i dag i många delar är ålderdomlig. Inte minst finns det skäl att se över om nivåerna på avgift och ränta vid beviljat skatteanstånd är motiverade. En permanent version av den krisreglering som införts under pandemin bör utredas.

21. Ersättning för kostnader i skattemål, punkt 12 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Johnny Skalin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 44 och avslår motionerna

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 21,

2021/22:3968 av Gulan Avcı m.fl. (L) yrkande 6 och

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 8.

Ställningstagande

I samband med skattemål betalar vanligen företag kostnader de har för att få hjälp av t.ex. advokater att processa i domstol. Detta kan vara betungande och ibland förödande för ett helt företag och följderna kan bli att anställda förlorar sina anställningar. Vi menar att regelverket behöver ses över så att ersättning kan betalas ut för dessa rättegångskostnader under en tillfällig tidsperiod till dess att dom förkunnats. En utredning bör ta fram ett väl avvägt förslag om ersättningens storlek och lämplig tidslängd samt om hur utformningen ska göras för att systemet inte ska kunna missbrukas.

Vi anser således att man bör göra en översyn av regelverket för ersättning för kostnader i skattemål så att ersättning kan betalas ut tillfälligt för rättegångskostnader fram till det att dom har förkunnats.

22. Ersättning för kostnader i skattemål, punkt 12 (C)

av Helena Vilhelmsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 21 och avslår motionerna

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 44,

2021/22:3968 av Gulan Avcı m.fl. (L) yrkande 6 och

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 8.

Ställningstagande

Utöver frågan om kvalitet i prövningar är själva processkostnaden en faktor som inte minst små företag behöver väga in. Undersökningar indikerar att full ersättning är oerhört ovanligt liksom att det yrkade beloppet ersätts när den enskilde vunnit gehör för en överklagan. Företagare kan inte anses vara

jämbördiga med Skatteverket, utan företagaren försätts i ett underläge. Den lilla företagaren ska inte behöva avstå en överklagan för att en kostnadskalkyl visar att det i slutändan inte är värt processen. Man behöver därför se över ersättningen för processkostnader i skattemål.

23. Ersättning för kostnader i skattemål, punkt 12 (KD)

av Hampus Hagman (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 8 och avslår motionerna

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 21,

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 44 och

2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 6.

Ställningstagande

Jag anser att ersättningsreglerna i skattemål måste förbättras. Företag kan i dag inte få ersättning för juridiska kostnader i väntan på dom i skattemål vid förvaltningsdomstol. Kristdemokraterna vill se över regelverket och göra det möjligt för företag att söka interimserättning för rättegångskostnader i väntan på prövning i högre instans, när Skatteverket överklagar.

24. Ersättning för kostnader i skattemål, punkt 12 (L)

av Arman Teimouri (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 6 och avslår motionerna

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 21,

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 44 och

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 8.

Ställningstagande

Frågan om rättegångskostnadernas fördelning är en grundlagd processrättslig fråga som är av stor betydelse för den enskildes möjligheter att tillvarata sin rätt. Regelverket för skatteprocess medger i dag att den enskildes skäligen kostnader för ombud ersätts i de fall då den enskildes talan bifalles, vilket är en viktig princip. Den som rättmätigt driver en process för att korrigera en felaktig beskattning, och dessutom får felaktigheten bekräftad i domstol, ska givetvis inte behöva stå för stora rättegångskostnader.

Dessvärre har lagstiftningens utformning inte visat sig ha avsedda effekter. I praktiken tillämpas lagstiftningen på ett restriktivt sätt, vilket har medfört att enskilda i skatteprocesser inte sällan får endast mycket små summor ersatta. En undersökning genomförd av stiftelsen Rättvis skatteprocess visar bl.a. att enskilda som vunnit bifall i processer i få fall fått ombudskostnader ersatta – endast i 20 procent av fallen hos Skatteverket, i 19 procent i förvaltningsrätterna och i 3 procent i kammarrätterna. Därtill visar undersökningen att de som överhuvudtaget har beviljats ersättning i snitt har fått endast 13 procent av det yrkade beloppet.

Svårigheter att få rättegångskostnader ersatta kan innebära att Skatteverket får en fördel mot den skattskyldige i processen. Skatteverket har betydligt större resurser och lägger ned betydligt mycket mer tid än vad enskilda och företagare kan göra, även via juridiska ombud. Genom detta skapas en obalans mellan parterna, som i grunden åsidosätter den i processrätten grundläggande kontradiktoriska principen. Rättssäkerheten riskerar att åsidosättas samtidigt som risken för fel i beskattningen ökar om den skattskyldige inte på ett tillräckligt sätt kan använda sig av ombud för att tillvarata sin rätt.

Mot bakgrund av detta behöver en utredning tillsättas i syfte att se över regelverket. Utredningen bör få i uppgift att belysa hur gällande regelverk kan justeras för att fler ska kunna få ersättning för rättegångskostnader i fall där målet har avgjorts till fördel för den enskilde.

25. Personalliggare, punkt 13 (M)

av Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Magnus Stuart (M) och Kjell Jansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3638 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 7 och
2021/22:3687 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 21 och
avslår motionerna
2021/22:947 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S),
2021/22:1827 av Annicka Engblom (M),
2021/22:1980 av Sten Bergheden (M),
2021/22:2087 av Lars Püss (M),
2021/22:2449 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 6,
2021/22:2874 av Mattias Karlsson i Luleå (M),
2021/22:3221 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 31,
2021/22:3242 av Peter Helander m.fl. (C) yrkande 3,
2021/22:3380 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 8,
2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 8,
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 38,
2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 2,
2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 7 och
2021/22:4217 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 15.

Ställningstagande

Frågan om personalliggare är omdiskuterad. Kravet innebär omfattande administrativa bördor, inte minst för småföretagare. Dagens personalliggarsystem är en betungande börda för restaurangbranschen och beskrivs av företagen i branschen som oproportionerligt krångligt. Syftet med personalliggarsystemet har varit att få bättre kontroll över fusk och stävja osund konkurrens inom ett antal olika branscher. Det personalliggarsystem som gäller för många branscher i det svenska näringslivet har både för- och nackdelar. I vissa branscher är det dock tydligt att personalliggarsystemet har medfört en obefogat stor administrativ börda som tar oproportionerligt mycket tid i anspråk.

År 2007 infördes krav på personalliggare i restaurang- och frisörbranscherna med syftet att stävja svartarbete genom ökad kontroll i vissa utpekade branscher där problemet ansågs vara större. Från utvärderingar som har gjorts av personalliggarsystemet framgår det tydligt att reglerna om personalliggare i restaurangbranschen inte har haft den effekt som avsågs på skattefusket. Personalliggarsystemets belastning på företagen motiveras inte av en motsvarande nytta för samhället – det fusk och de oseriösa aktörer som personalliggarna syftar till att stävja nås inte med dagens system.

Det är därför motiverat att öppna för en förändring av personalliggarsystemets nuvarande omfattning. Kostnaderna för personalliggarsystemet överstiger nyttan, och ordningen har ett svagt stöd bland företagarna. Förutsättningarna bör ses över för att avveckla kravet på personalliggare för företag inom hotell-, restaurang- och besöksnäringen. Det är dock av betydelse att Skatteverkets kontrollverksamhet, som bör kunna omfatta kontrollbesök i verksamheten, inom branschen fortfarande är tydligt närvarande och

prioriterad. Regeringen bör därför ges i uppdrag att se över systemet med personalliggare i syfte att lätta på den administrativa bördan för företag.

26. Personalliggare, punkt 13 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Johnny Skalin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2449 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 6 och

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 38 och
avslår motionerna

2021/22:947 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S),

2021/22:1827 av Annicka Engblom (M),

2021/22:1980 av Sten Bergheden (M),

2021/22:2087 av Lars Püss (M),

2021/22:2874 av Mattias Karlsson i Luleå (M),

2021/22:3221 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 31,

2021/22:3242 av Peter Helander m.fl. (C) yrkande 3,

2021/22:3380 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 8,

2021/22:3638 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 7,

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 8,

2021/22:3687 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 21,

2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 2,

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 7 och

2021/22:4217 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 15.

Ställningstagande

Små och medelstora företag som lyckas växa skapar de allra flesta nya arbetstillfällena i Sverige i dag, och en sund politik måste utgå från att möjliggöra tillväxt i dessa företag.

Personalliggare infördes för att göra illegal arbetskraft laglig men också som verktyg mot lönedumpning. Den har införts i många branscher såsom bygg, fordonsservice, frisör, kropps- och skönhetsvård, livsmedel och tobaksgrossister, restaurang och tvätterier.

Regelverken kring personalliggare och kassaregister i hotell- och restaurangbranschen upplevs som fyrkantiga och otidsenliga. Orimligt höga sanktionsavgifter tas ut för oavsiktliga småfel trots att det är uppenbart att fusk i egentlig mening inte bedrivits. Alla som arbetar i dessa lokaler ska registreras

när de kommer och när de lämnar lokalen. Personer såsom minderåriga barn som uppehåller sig i lokalen utan att vara en del i verksamheten måste också anges i personalliggaren och regelverket har, så som det tillämpas i dag, väldigt låg acceptans hos branschens aktörer.

Skatteverket gör oannonserade kontroller och de kontrollavgifter som Skatteverket kan kräva vid upptäckt av felaktigheter i personalliggaren, uppfattas som stelbenta och tar ofta inte hänsyn till om fel är ofrivilliga eller uppsåtliga. Många i de olika branscherna upplever systemet som betungande och tycker att det tar mycket tid i anspråk.

I dag sker dessutom nästan inga köp med kontanter, varför förekomsten av svarta pengar är låg och behovet av personalliggare och kassaregister kan ifrågasättas.

Vi behöver därför utvärdera och förenkla detta regelverk, framför allt i hotell- och restaurangbranschen. Vi behöver också utreda dess effektivitet att beivra skatteundandragande samt hur den administrativa bördan för företagare ska kunna hållas till ett minimum.

27. Personalliggare, punkt 13 (C)

av Helena Vilhelmsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3221 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 31,

2021/22:3242 av Peter Helander m.fl. (C) yrkande 3 och

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 8 och

avslår motionerna

2021/22:947 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S),

2021/22:1827 av Annicka Engblom (M),

2021/22:1980 av Sten Bergheden (M),

2021/22:2087 av Lars Püss (M),

2021/22:2449 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 6,

2021/22:2874 av Mattias Karlsson i Luleå (M),

2021/22:3380 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 8,

2021/22:3638 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 7,

2021/22:3687 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 21,

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 38,

2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 2,

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 7 och

2021/22:4217 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 15.

Ställningstagande

Ett regelverk som är särskilt problematiskt för många företag, exempelvis besöksnäring och lantbruksföretag är systemet med personalliggare som sedan det infördes utvidgats vid ett flertal tillfällen. Bestämmelserna finns i skatteförfarandelagen, som föreskriver att företag i bl.a. restaurangbranschen ska anteckna verksamma personer i en personalliggare. Om ett företag har missat att skriva in någon i personalliggaren blir det skyldigt att betala en kontrollavgift till Skatteverket. Avgiften är minst 12 500 kronor första gången och minst 25 000 kronor om ytterligare brister hittas inom ett år. Under 2007–2015 betalade företagare mer än 258 miljoner kronor i kontrollavgifter till Skatteverket för misstag i fråga om personalliggare eller certifierade kassaregister.

Systemet med personalliggare har sedan det infördes utvidgats vid ett flertal tillfällen och senast 2018 till att exempelvis inkludera alla personer som bor under samma tak där det bedrivs näringsverksamhet att behöva registrera sig om de på något sätt bidrar till verksamheten. Att en ägare av en verksamhet och hans eller hennes familj omfattas av kravet på att skriva in sig i personalliggare visar på att lagen inte har förståelse för hur ett litet familjeföretag fungerar där man lever och verkar i företaget dygnet runt.

Systemet har redan genomgått översyn vid flera tillfällen.

Nu anser Centerpartiet att det är dags för en reell förändring. Regeringen behöver återkomma med konkreta förslag på hur systemet med personalliggare kan förändras både för att förenkla för företagen och för att minska antalet företag som träffas av systemet. I ett första steg behöver utvidgningen från 2018 slopas. Regelkrånglet måste minska och här kan ny teknik bana väg för enklare system. Detta är viktigt för de småföretagare som vill utveckla och investera i sin verksamhet och som vill kunna be sin åttaåring att gå ut med köksoporna utan att riskera böter.

I vissa branscher finns det stora fördelar med systemet med personalliggare. Ska en socialt och ekonomiskt hållbar bostadsmarknad åstadkommas behöver nya bostäder byggas. Men dessa bostäder behöver också byggas under socialt och ekonomiskt hållbara former. Byggbranschen behöver stöd i form av regler och kontroller som gör att fusk och organiserad brottslighet kan stängas ute från byggarbetsplatserna. Det pågår en människohandel som måste kartläggas. I det här fallet är personalliggaren ett verkningsfullt redskap för arbetsgivare och fackföreningar att hålla reda på vilka det är som befinner sig på byggarbetsplatsen, om de är utbildade, har rätt skyddsutrustning och får den lön de har rätt till.

28. Personalliggare, punkt 13 (V)

av Jon Thorbjörnson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:947 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S) och avslår motionerna

2021/22:1827 av Annicka Engblom (M),

2021/22:1980 av Sten Bergheden (M),

2021/22:2087 av Lars Püss (M),

2021/22:2449 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 6,

2021/22:2874 av Mattias Karlsson i Luleå (M),

2021/22:3221 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 31,

2021/22:3242 av Peter Helander m.fl. (C) yrkande 3,

2021/22:3380 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 8,

2021/22:3638 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 7,

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 8,

2021/22:3687 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 21,

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 38,

2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 2,

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 7 och

2021/22:4217 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 15.

Ställningstagande

Sedan den 1 januari 2016 är byggbranschen skyldig att föra personalliggare. Byggherren ska bl.a. anmäla byggarbetsplatsen till Skatteverket och se till att det finns nödvändig utrustning för att den som driver byggverksamheten löpande ska kunna föra en elektronisk personalliggare på arbetsplatsen. Skatteverket kommer att göra oannonserade besök för att kontrollera personalliggaren. Den som inte uppfyller kraven kan bli skyldig att betala en kontrollavgift.

I dag registreras den som är anställd av ett bemanningsföretag som arbetstagare hos den arbetsgivare som hyr in arbetstagaren. Det innebär att det inte är möjligt att se om det förekommer inhyring av arbetstagare på arbetsplatsen eller vem som är arbetsgivare för de inhyrda arbetstagarna. Detta är ett problem, inte minst ur skatterättslig synpunkt, eftersom skatter och avgifter ska betalas av den som faktiskt är arbetsgivare, dvs. inte av det företag som hyr in arbetskraften. Det är dessutom helt olika skatte- och avgiftsregler

som gäller för exempelvis utländska bemanningsföretag respektive utländska entreprenadföretag i byggbranschen.

Sedan 2019 redovisar samtliga arbetsgivare i Sverige arbetsgivaravgifter på individnivå. Detta är mycket välkommet och vi hoppas att det kommer att minska skattefusket och svartjobben i byggbranschen.

För att veta om det förekommer skattefusk och svartjobb måste dock Skatteverket kunna kontrollera hur det faktiskt ser ut på en arbetsplats. Som förslaget ser ut nu saknas en elektronisk överföring av uppgifterna från personalliggaren till Skatteverket. I stället krävs att Skatteverket besöker arbetsplatsen för att kontrollera detta, vilket gör att reglerna riskerar att bli ett slag i luften. Det ska framgå av personalliggaren att det är fråga om inhyrd personal och vem som är deras arbetsgivare.

Regeringen borde också införa regler om att uppgifterna kan föras över till Skatteverket elektroniskt och att Skatteverket ska få rätt att samköra information i företagens personalliggare mot företagens redovisning av arbetsgivaravgifter.

29. Personalliggare, punkt 13 (KD)

av Hampus Hagman (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 7 och

2021/22:4217 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 15 och

avslår motionerna

2021/22:947 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S),

2021/22:1827 av Annicka Engblom (M),

2021/22:1980 av Sten Bergheden (M),

2021/22:2087 av Lars Püss (M),

2021/22:2449 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 6,

2021/22:2874 av Mattias Karlsson i Luleå (M),

2021/22:3221 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 31,

2021/22:3242 av Peter Helander m.fl. (C) yrkande 3,

2021/22:3380 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 8,

2021/22:3638 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 7,

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 8,

2021/22:3687 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 21,

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 38 och

2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 2.

Ställningstagande

Jag anser att systemet med personalliggare i dess nuvarande form behöver ses över. Det är angeläget att systemet med personalliggare inte innebär onödigt regelkrångel och en ständig oro för att små misstag ska leda till stora bötesbelopp, vilket många företagare i dag upplever. Samtidigt behöver kontrollernas syfte och mål ses över för att de ska bli mer ändamålsenliga och svara mot de faktiska behoven.

Antalet illegala invandrare har ökat de senaste åren. Det är oroande av många anledningar. Ett stort antal av dessa personer utnyttjas på den svenska arbetsmarknaden. Därför vill vi se över systemet med personalliggare i dess nuvarande form. Information från realtidskontroller behöver kunna delas mellan myndigheter, vilket skulle bli möjligt med Kristdemokraternas förslag att lätta på sekretessen mellan myndigheter.

Det är enligt vår uppfattning av stor vikt att personalliggare enbart används i de branscher där det finns skäl att ha kvar systemet. Det gäller exempelvis byggbranschen. Att bekämpa kriminalitet och motverka osund konkurrens och svartarbete är fortsatt viktigt, och nya arbetssätt bör ständigt utvecklas för att stoppa dessa problem. Befintliga regelverk måste också ständigt prövas för att se om syftet med dem uppnås. Personalliggarna ger i dag inte önskad effekt, då det är alldeles för enkelt att lura systemet samtidigt som det skapar oro och regelkrångel. Därför behöver nuvarande system ses över, både för att underlätta för företagare och för att bättre bekämpa arbetslivskriminaliteten.

30. Personalliggare, punkt 13 (L)

av Arman Teimouri (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3380 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 8 och

2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 2 och

avslår motionerna

2021/22:947 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S),

2021/22:1827 av Annicka Engblom (M),

2021/22:1980 av Sten Bergheden (M),

2021/22:2087 av Lars Püss (M),

2021/22:2449 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 6,

2021/22:2874 av Mattias Karlsson i Luleå (M),

2021/22:3221 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 31,

2021/22:3242 av Peter Helander m.fl. (C) yrkande 3,

2021/22:3638 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 7,
2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 8,
2021/22:3687 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 21,
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 38,
2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 7 och
2021/22:4217 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 15.

Ställningstagande

Ett område som framstår som särskilt angeläget att reformera är systemet med personalliggare. En personalliggare är en förteckning över vilka som är verksamma på byggarbetsplatser eller i verksamhetslokaler i ett antal branscher i Sverige. Arbetsgivaren är ansvarig för att liggaren uppdateras dagligen och är lättillgänglig om Skatteverket vill göra ett arbetsplatsbesök och granska den. Kravet på personalliggare inrättades för att motverka fusk med anställningar men har i och med sin nuvarande utformning också medfört onödigt krångel och bör förenklas, t.ex. genom ökad digitalisering och enklare rapporteringsrutiner.

Systemet infördes i syfte att effektivare kunna kontrollera skattefusk. I praktiken har regleringen dock i stället lett till att seriösa företag fått en ökad regelbörda, samtidigt som det inte kan konstateras några positiva effekter på förekomsten av svartarbete till följd av regleringen. Trots detta har systemet successivt utökats till fler branscher. Den utvecklingen måste nu vändas – Liberalerna vill se en kraftig reformering av systemet.

Personalliggarna leder till att många företagare ständigt oroar sig för att göra små misstag, vilket tar onödig tid i anspråk och försvårar företagens möjlighet att utveckla sin verksamhet. Utformningen av systemet med personalliggare bör reformeras för att förenkla administrationen med bevarande av systemets syfte.

Skyldigheten att föra personalliggare pekas gång på gång ut som ett moment som sätter käppar i hjulen för småföretag och som ger upphov till kostnader kopplade till regelbörda. I skatteutskottets utvärdering av regleringen från 2019 konstateras att företagen lägger i snitt 11 000–13 900 kronor om året på att följa regelverket. I utredningen Förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen (SOU 2021:60) från juni 2021 pekas personalliggaren ut som ett av de regelverk som är särskilt betungande för mikroföretag. Bland annat upplever man att kontrollavgifternas storlek är oproportionerlig i de fall ett oavsiktligt fel har gjorts. Även Tillväxtverket pekar i rapporten Förenklingsresan ut regelverket som ett prioriterat område för att initiera reformer och förenklingar. Det är hög tid att se över det förlagade regelkrångel som hämmar verksamheten, särskilt i små och mindre företag, och som bidrar till att den samlade regelbördan för företag blir långt högre än vad som är motiverat. En reform av personalliggarreglerna är en viktig pusselbit i detta arbete.

31. Certifierade kassaregister, punkt 14 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Johnny Skalin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2427 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 7,
2021/22:2432 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 15 och
2021/22:2449 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 13 och
avslår motionerna

2021/22:326 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)
yrkandena 4 och 5,

2021/22:1976 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:2108 av Lars Püss (M) och

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 14.

Ställningstagande

Marknadsknallarna är inte många, men de reser runt mellan landets olika marknader. Vissa marknader får hela städer att blomma upp. Somliga marknader lockar främst lokalbefolkningen medans andra är mer kända och genererar besök från världens alla hörn såsom Jokkmokks marknad, Skänninge marknad, Kiviks marknad, Vimmerby marknad m.fl. Marknaderna har ett historiskt arv och utgör en mötesplats och på vissa håll är det en tidpunkt på året när utflyttade kommer hem och träffar nära och kära samtidigt som besöksnäringen går för högvarv. Vi ser i dag att antalet marknadsknallar blir allt lägre och att återväxten är dålig. Många uppger att det blivit för krångligt och har valt att avveckla sina verksamheter. Ett exempel på sådana krångliga regelverk är kravet på kassaregister som inte alltid är möjligt att leva upp till på det sätt som regelverket föreskriver med den utrustning som finns att tillgå på marknaden.

Sedan 2014 är knallarna skyldiga att ha ett kvittoskrivande kassasystem som måste fungera oavsett om de har tillgång till el eller om mobilnätet blir överbelastat. Dessutom ska kassasystemen tåla fukt och kyla, vilket de inte är konstruerade för. Ingen tillverkare kan i dag tillhandahålla system som lever upp till de svenska kraven.

Marknaden för kassasystem som tillgodoser det svenska regelverket är allt för begränsad för att det ska vara motiverat att utveckla sådana då mer schablonmässiga och förenklade beskattningar av marknadsknallar är vanligt förekommande i vår omvärld. Regeringen bör därför ta initiativ till en

utvärdering av kravet på kassaregister och kvittoskrivande kassasystem för torg- och marknadshandeln med syftet att göra det möjligt för marknadsknallar att bedriva verksamhet även utan tillgång till el och datatrafik samt under svåra väderförhållanden.

32. Certifierade kassaregister, punkt 14 (C)

av Helena Vilhelmsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 14 och
avslår motionerna
2021/22:326 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)
yrkandena 4 och 5,
2021/22:1976 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,
2021/22:2108 av Lars Püss (M),
2021/22:2427 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 7,
2021/22:2432 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 15 och
2021/22:2449 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 13.

Ställningstagande

Regeringen bör genomföra en översyn och utvärdering av kassaregisterlagen.

33. Fastighetstaxering, punkt 15 (KD)

av Hampus Hagman (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 17 och
2021/22:4222 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 30 och
avslår motionerna
2021/22:1096 av Jan Ericson (M) och

2021/22:2442 av Ida Drougge (M).

Ställningstagande

Kristdemokraterna var drivande i att avskaffa det gamla systemet för fastighetsskatt. Trots att fastighetsskatten bytts mot en kommunal fastighetsavgift finns taxeringsvärdessystemet fortfarande kvar. Därmed finns också den struktur kvar som skulle kunna användas för att återinföra det gamla fastighetsskattesystemet. Det är denna struktur som nu allt fler ekonomer hörs vilja återinföra. Under 2020 blossade debatten upp och det finns en riska att fastighetsskatten – i någon form – kommer att införas i den skattereform som regeringen och dess samarbetspartier ska genomföra.

Man bör därför nu gå vidare genom att helt slopa taxeringsvärdessystemet, som är kostnadskrävande och bidrar med krångel för enskilda småhusägare. Att systemet finns kvar gör det också enklare att återinföra fastighetsskatten enligt den tidigare modellen. I dag finns liten anledning att behålla taxeringsvärdessystemet, varför jag föreslår att det avskaffas.

Bostadstaxeringsutredningen lämnade sitt betänkande till regeringen i augusti 2012. Denna lade fram två förslag: ett om hur taxeringssystemet kan avvecklas och ett om hur systemet kan förenklas. Avvecklingsförslaget innebär att fastighetstaxeringen avskaffas för bostäder och lantbruksenheter och följaktligen att den löpande beskattningen inte längre kan beräknas utifrån taxeringsvärden. Utredningen föreslår därför en ny modell för att beräkna den kommunala fastighetsavgiften och den statliga fastighetsskatten, utifrån storleken på byggnad respektive mark, alltså antalet kvadratmeter, med vissa maxbelopp. Jag anser inte att denna modell är optimal utan vill komplettera den genomförda utredningen i syfte att hitta ett system som blir mer rättvist.

34. Folkräkning, punkt 16 (S, C, V, MP)

av Jörgen Hellman (S), Sultan Kayhan (S), Patrik Lundqvist (S), Anna Vikström (S), Eva-Lena Jansson (S), Helena Vilhelmsson (C), Jon Thorbjörnson (V) och Lorentz Tovatt (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:52 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 1,

2021/22:623 av Markus Wiechel (SD) yrkande 2,

2021/22:1005 av Robert Stenkvist (SD) yrkande 3,

2021/22:2180 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M),

2021/22:3317 av Jan Ericson (M),

2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 1,

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 40,
2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 65,
2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 29,
2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 17 och
2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 5.

Ställningstagande

Riksdagen bör inte göra det aktuella tillkännagivandet om att ge i uppdrag åt regeringen att genomföra en folkräkning. Skälen för detta utvecklas i våra särskilda yttranden 1–3.

35. Biometriska data, punkt 17 (S, V, MP)

av Jörgen Hellman (S), Sultan Kayhan (S), Patrik Lundqvist (S), Anna Vikström (S), Eva-Lena Jansson (S), Jon Thorbjörnson (V) och Lorentz Tovatt (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3128 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 5 och
2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 15.

Ställningstagande

Riksdagen bör inte göra det aktuella tillkännagivandet om användandet av biometriska data vid inflyttning till Sverige och vid tilldelning av samordningsnummer. Skälen för detta utvecklas i de särskilda yttrandena 4 och 5.

36. Folkbokföring, punkt 18 (M)

av Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Magnus Stuart (M) och Kjell Jansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 2 och
avslår motionerna
2021/22:181 av Eric Westroth (SD),
2021/22:222 av Tobias Andersson (SD),
2021/22:490 av Lars Andersson och Markus Wiechel (båda SD) yrkande 1,
2021/22:623 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3,
2021/22:768 av Kerstin Lundgren (C),
2021/22:1369 av Lotta Olsson (M),
2021/22:2914 av Eric Westroth (SD),
2021/22:3240 av Anders Hansson (M),
2021/22:3304 av Magdalena Schröder (M),
2021/22:3834 av Louise Meijer (M),
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 39,
2021/22:3974 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 33,
2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkandena 63 och 64,
2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 18 och 19 samt
2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 37.

Ställningstagande

Staten brister i kontrollen över folkbokföringen. Fusk med folkbokföringen och falska identiteter möjliggör välfärdsbrottslighet och försvårar polisens arbete. Genom att ange falska folkbokföringsuppgifter utnyttjar kriminella välfärds- och trygghetssystemen. Att göra anspråk på någon annans folkbokföringsadress är allvarligt i sig självt. Folkbokföringsbrotten är samtidigt ett oroväckande problem av den anledningen att det underlättar för kriminella att begå andra former av brott såsom välfärdsbrott och bidragsfusk – brott som urholkar våra välfärdssystem och lägger grunden för framväxt av parallellsambällen. Stölderna från välfärdssystemen i Sverige är omfattande. Rapporter om fusk, bedrägerier och felaktigt utbetalda bidrag duggar tätt. Omkring 20 miljarder kronor betalas årligen ut felaktigt från välfärdssystemen.

Skatteverket uppskattar att omkring 200 000 personer är skrivna på felaktiga adresser i Sverige. Det är dock en uppskattning som är behäftad med osäkerhet, och myndigheterna vet i dag inte exakt hur omfattande problemet är. Årligen får Skatteverket omkring 12 000 tips om folkbokföringsbrott. I dag är det även relativt enkelt att folkbokföra sig på någon annans adress. Det krävs inget formellt medgivande från personen som man önskar folkbokföra sig hos. Vi ser fall efter fall där personer avsiktligt väljer att folkbokföra sig hos andra trots att de inte på något vis är förknippade eller känner varandra. Det finns exempel på personer som felaktigt låtit folkbokföra sig på en adress utan godkännande för att sedan visa upp sitt folkbokföringsbevis för en låssmed och på så sätt få hjälp att komma in i bostaden. Andra har blivit kontaktade av Kronofogden, med anledning av att någon som felaktigt folkbokfört sig hos

dem har skulder. Det är särskilt allvarligt, eftersom utmätningsreglerna innebär att den egendom som finns i sambors gemensamma hem kan utmätas för gäldenärens skulder.

Det är dags att regeringen ser till att göra folkbokföringen mer tillförlitlig.

37. Folkbokföring, punkt 18 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Johnny Skalin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 39 och
avslår motionerna
2021/22:181 av Eric Westroth (SD),
2021/22:222 av Tobias Andersson (SD),
2021/22:490 av Lars Andersson och Markus Wiechel (båda SD) yrkande 1,
2021/22:623 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3,
2021/22:768 av Kerstin Lundgren (C),
2021/22:1369 av Lotta Olsson (M),
2021/22:2914 av Eric Westroth (SD),
2021/22:3240 av Anders Hansson (M),
2021/22:3304 av Magdalena Schröder (M),
2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 2,
2021/22:3834 av Louise Meijer (M),
2021/22:3974 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 33,
2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkandena 63 och 64,
2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 18 och 19 samt
2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 37.

Ställningstagande

Folkbokföringen är avsedd att tillgodose samhällets behov av basuppgifter om befolkningen i Sverige. Registren är till för att visa var någonstans i landet en person ska beskattas och var personen har rätt att rösta och de fungerar även som underlag för utbetalningar från välfärdssystemet och som underlag för samhällsplanering. Riksrevisionen publicerade en granskningsrapport 2017, där man konstaterade att ett av problemen med folkbokföringen är minskade incitament att rapportera in korrekta uppgifter till Skatteverket, bl.a. på grund av problem på bostadsmarknaden. Andra skäl till felaktigheter i folkbokföringen är flyttningar till respektive från Sverige.

Riksrevisionen konstaterar att det saknas kunskap om hur omfattande folkbokföringsfelen är, trots att regeringen har begärt att Skatteverket ska göra en bedömning av hur kvaliteten i folkbokföringen ser ut. Riksrevisionens slutsats är att Skatteverkets kvalitetsarbete inte bedrivs på ett effektivt sätt. Skatteverket har uppskattat att ca 200 000 personer är felaktigt folkbokförda i Sverige, men man medger också att det verkliga antalet kan vara mycket högre än så.

Vi har sett exempel på hur felaktig folkbokföring utnyttjas för välfärdsbedrägerier och för att illegala migranter som inte har rätt att vistas i Sverige ska kunna hålla sig undan. Vi har sett exempel på hur personer helt plötsligt fått en inneboende som bara skrivit sig på någon annans adress utan hans eller hennes vetskap. Det upplevs som ytterst obehagligt för den som drabbas, och det kan även få negativa praktiska konsekvenser i vissa fall, t.ex. uteblivna bidrag av olika slag. Det finns exempel på att dussintals och ibland hundratals personer är folkbokförda på samma adress. Det förekommer att den som tar emot bidrag felaktigt anger Sverige som sin adress men bor utomlands utan myndigheternas vetskap.

Folkbokföringen i Sverige fungerar således inte tillfredsställande och omfattande åtgärder är nödvändiga. Samtliga myndigheter behöver bli skyldiga att underrätta Skatteverket om information som är kritisk för att minska folkbokföringsfelet. Detta kräver ny utveckling av myndighetsgemensamma it-system. Det är även viktigt att bevara utlandssvenskars folkbokföring i det statliga personadressregistret SPAR för att rättsväsendet ska ges förutsättningar att spåra personer som försvunnit och inte betalat sina skatteskulder. Utöver detta är det nödvändigt att utforma ett regelverk där det regleras hur många personer som tillåts folkbokföra sig i en specifik bostad i förhållande till bostadens storlek och antal rum. Det behövs med andra ord en total översyn av folkbokföringen på flera punkter för att stävja olika former av brottslighet.

38. Folkbokföring, punkt 18 (KD)

av Hampus Hagman (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 18 och 19 samt

2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 37 och

avslår motionerna

2021/22:181 av Eric Westroth (SD),

2021/22:222 av Tobias Andersson (SD),
2021/22:490 av Lars Andersson och Markus Wiechel (båda SD) yrkande 1,
2021/22:623 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3,
2021/22:768 av Kerstin Lundgren (C),
2021/22:1369 av Lotta Olsson (M),
2021/22:2914 av Eric Westroth (SD),
2021/22:3240 av Anders Hansson (M),
2021/22:3304 av Magdalena Schröder (M),
2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 2,
2021/22:3834 av Louise Meijer (M),
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 39,
2021/22:3974 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 33 och
2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkandena 63 och 64.

Ställningstagande

Att vara folkbokförd på en adress i Sverige är ofta en förutsättning för att få ta del av bidrag och ersättningar. Skatteverket har sedan ett par år tillbaka arbetat för att komma åt skenskrivningarna. Det kan exempelvis röra sig om att upp till 100 personer har varit skrivna på en och samma adress, eller att personer registreras som bosatta i landet trots att de inte är det. Än kvarstår bristerna.

Regeringen har nyligen skärpt straffet för folkbokföringsbrott, men alljämt kan hur många personer som helst registrera sig på en och samma adress. Detta kan användas för att snabbare komma åt etableringsersättning för nyanlända, men också för att fejkade identiteter ska ha en adress och kända kriminella en bas. Dessutom har det på senare år uppkommit problem med att personer skriver sig hos andra utan deras vetskap och nyttjar adressen för brottslig verksamhet. Detta måste upphöra. En begränsning av antalet personer som kan skriva sig på samma adress bör införas.

För den som hyr en bostad med hjälp av ett andrahandskontrakt ska adressen bli giltig för folkbokföringsregistret först efter att hyresgästen fått ett intyg om godkännande från den som hyr ut bostaden i andra hand och fastighetsägaren. Vi vill även att det på ett hyresavtal ska framgå vilka individer som är stadigvarande bosatta i bostaden.

I och med att folkbokföringen används av andra myndigheter är det viktigt att den är korrekt. Skatteverket måste därför få fler befogenheter att säkerställa att den är korrekt. Vi anser därför att Skatteverket, i enlighet med SOU 2017:37 Kvalificerad välfärdsbrottslighet, ska ges möjlighet att avregistrera personnummer från folkbokföringen om den registrerade uppgiften är uppenbart felaktig. Det kan ske genom att Skatteverket kan avregistrera uppgifter när en identitet har konstaterats vara falsk. En avregistrerat identitet kommer inte att kunna användas igen.

39. Folkbokföring, punkt 18 (L)

av Arman Teimouri (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3974 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 33 och

2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkandena 63 och 64 samt avslår motionerna

2021/22:181 av Eric Westroth (SD),

2021/22:222 av Tobias Andersson (SD),

2021/22:490 av Lars Andersson och Markus Wiechel (båda SD) yrkande 1,

2021/22:623 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3,

2021/22:768 av Kerstin Lundgren (C),

2021/22:1369 av Lotta Olsson (M),

2021/22:2914 av Eric Westroth (SD),

2021/22:3240 av Anders Hansson (M),

2021/22:3304 av Magdalena Schröder (M),

2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 2,

2021/22:3834 av Louise Meijer (M),

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 39,

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 18 och 19 samt

2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 37.

Ställningstagande

Den stat som inte vet var medborgarna bor blir snabbt ett offer för fusk, fel och parallellsamhällen. Ska välfärden fungera och stå skyddad från bedrägerier krävs en folkbokföring värd sitt namn. I dag förmodas ett stort antal personer vara skrivna på andra platser än där de faktiskt bor. Detta kräver en stärkt folkbokföring med både nya resurser och lagändringar.

Det är ett utbredd problem att människor anger falska folkbokföringsuppgifter, t.ex. för att begå bidragsbrott eller för att helt enkelt dölja sin identitet. Bristande kontroll har gjort att varken myndigheter eller fastighetsägare har haft vetskap om vilka som egentligen bott på en viss adress. I vissa fall har det förekommit att 30–40 personer varit skrivna på en och samma lägenhet, men det har också inträffat att en och samma person varit skriven på många olika adresser. I de områden som polisen bedömer vara särskilt utsatta misstänks 6 procent av invånarna vara felaktigt folkbokförda.

Liberalerna välkomnar att lagändringar nu har genomförts för att öka kvaliteten i folkbokföringen. Bland annat kan Skatteverket numera

avregistrera falska identiteter i folkbokföringen och göra kontrollbesök på personers adresser. Dessutom har folkbokföringsbrottet återinförts, vilket t.ex. innebär att personer som medvetet lämnar oriktiga uppgifter till folkbokföringen kan straffas för det.

Utöver de nya lagändringarna har Liberalerna också bidragit till att Skatteverket har fått ett särskilt ansvar för att stärka folkbokföringen, med oanmälda fysiska besök i utsatta områden, i budgetpropositionen för 2021.

En spärr på tio personer bör införas för hur många som ska kunna skrivas på samma lägenhet utan att anmäla det till Skatteverket.

I juni 2020 startade ett pilotprojekt startat inom ramen för myndighets-samverkan för att komma åt felaktig folkbokföring kopplad till organiserad brottslighet. Pilotprojektet skulle bedrivas i sådana bostadsområden där myndigheterna bedömer att sådan brottslighet är eller kan antas vara särskilt förekommande. Pilotprojektet redovisades till regeringen under hösten 2021. Liberalerna konstaterar att detta bara ska ses som första steget och att mycket mer måste göras för att komma åt den brottslighet som är kopplad till felaktig folkbokföring.

40. Folkbokföring av barn på två adresser, punkt 19 (C)

av Helena Vilhelmsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 22 och

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 84.

Ställningstagande

För att säkerställa insyn bör myndighetspost och meddelanden från exempelvis förskolan och skola alltid skickas till båda vårdnadshavarna om de inte delar bostadsadress. I dag skickas sådan post bara till barnets boendeförälder även om båda föräldrarna är vårdnadshavare. Det är inte rimligt att en vårdnadshavare ska vara beroende av att den andra vårdnadshavaren lämnar information. Att myndighetspost, post från hälso- och sjukvård, förskola, skola m.m. kommer båda vårdnadshavarna till del kan också främja en bättre dialog och ett bättre samarbete mellan föräldrarna kring barnet.

41. Skydd för folkbokföringsuppgifter, punkt 20 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Johnny Skalin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 43 och avslår motionerna

2021/22:199 av Mikael Larsson (C),

2021/22:266 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 5,

2021/22:2076 av Helena Vilhelmsson och Annika Carlsson (båda C) yrkandena 1 och 4,

2021/22:2147 av Johan Büser (S) yrkande 2,

2021/22:2956 av Ann-Sofie Alm (M) yrkande 5,

2021/22:3241 av Lotta Olsson (M),

2021/22:3457 av Marlène Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M),

2021/22:3460 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2021/22:3463 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 25,

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 66,

2021/22:3969 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10 och

2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 38.

Ställningstagande

Arbeten på vissa typer av myndigheter kan bli särskilt känsliga i fråga om var dessa personer är folkbokförda. Det handlar om myndigheter såsom sjukvården, polisen, Skatteverket, socialtjänsten och Migrationsverket. Inte sällan sker hot mot kommunernas socialsekreterare eller handläggare på Migrationsverket. Andra personer som lever under hot från en tidigare partner eller från ett hedersförtryck lever ofta i riskzonen att bli utsatta för våldsamma handlingar. Alla dessa personer och situationer kräver en ökad grad av skydd för personens identitet. Vi ser därför behovet av att se över regelverket för skyddade folkbokföringsuppgifter för att förbättra dess förutsättningar att förhindra brott.

42. Skydd för folkbokföringsuppgifter, punkt 20 (C)

av Helena Vilhelmsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2076 av Helena Vilhelmsson och Annika Qarlsson (båda C) yrkandena 1 och 4,

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 25 och

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 66 och avslår motionerna

2021/22:199 av Mikael Larsson (C),

2021/22:266 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 5,

2021/22:2147 av Johan Büser (S) yrkande 2,

2021/22:2956 av Ann-Sofie Alm (M) yrkande 5,

2021/22:3241 av Lotta Olsson (M),

2021/22:3457 av Marléne Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M),

2021/22:3460 av Marléne Lund Kopparklint (M),

2021/22:3463 av Marléne Lund Kopparklint (M),

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 43,

2021/22:3969 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10 och

2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 38.

Ställningstagande

Under coronapandemin då vi varit isolerade har det varit frustrerande och jobbigt och vi har känt oss begränsade i tillvaron. Glädjen är enorm nu när restriktionerna lättar något. Äntligen får vi resa nästan vart vi vill och träffa vem vi vill! Men det gäller inte alla medborgare i Sverige. Vi pratar om kvinnor som tvingas leva gömda för att deras liv och hälsa hotas av en man som de tidigare haft en relation med.

Kvinnors fundamentala mänskliga rättigheter åsidosätts när våldsamma mäns rörelsefrihet ofta väger tyngre än kvinnors och barns trygghet och säkerhet. Det är kvinnor som måste fly och gömma sig, medan män fortfarande har friheten att söka upp eller på annat sätt kontakta kvinnan och därmed fortsätta hoten och trakasserier. En utredning bör tillsättas i syfte att kvinnor med skyddad identitet via skarpare lagstiftning ska kunna leva ett liv utan risk för att bli röjda

Det finns exempel där kommuner tvingats lämna information om huruvida en gömd kvinna arbetar inom kommunen eller inte, trots att kvinnan haft

skyddad identitet. Offentlighetsprincipen väger tyngre än kvinnans rättssäkerhet. Lagstiftningen behöver förändras så att kvinnor som lever gömda inte ska behöva riskera att röja sin identitet på grund av offentlighetsprincipen.

43. Skydd för folkbokföringsuppgifter, punkt 20 (KD)

av Hampus Hagman (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 38 och avslår motionerna

2021/22:199 av Mikael Larsson (C),

2021/22:266 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 5,

2021/22:2076 av Helena Vilhelmsson och Annika Carlsson (båda C) yrkandena 1 och 4,

2021/22:2147 av Johan Büser (S) yrkande 2,

2021/22:2956 av Ann-Sofie Alm (M) yrkande 5,

2021/22:3241 av Lotta Olsson (M),

2021/22:3457 av Marléne Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M),

2021/22:3460 av Marléne Lund Kopparklint (M),

2021/22:3463 av Marléne Lund Kopparklint (M),

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 25,

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 66,

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 43 och

2021/22:3969 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10.

Ställningstagande

Det bör utredas hur fler personer som arbetar på myndigheter kan få skyddade uppgifter av olika slag. Exempelvis kan i dag endast poliser få kvalificerad skyddsidentitet men inte andra tjänstemän vid polisen. Polisens tjänstekort måste idag innehålla både namn och personnummer. Det borde undersökas om det endast ska krävas att dessa kort innehåller tjänstenummer. Dessutom bör det utredas om anonyma handläggare även ska finnas på andra myndigheter som Migrationsverket eller socialtjänsten. Dessutom behöver polisens fordon kunna registreras på någon annan än myndigheten.

44. Skydd för folkbokföringsuppgifter, punkt 20 (L)

av Arman Teimouri (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3969 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10 och avslår motionerna

2021/22:199 av Mikael Larsson (C),

2021/22:266 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 5,

2021/22:2076 av Helena Vilhelmsson och Annika Qarllsson (båda C) yrkandena 1 och 4,

2021/22:2147 av Johan Büser (S) yrkande 2,

2021/22:2956 av Ann-Sofie Alm (M) yrkande 5,

2021/22:3241 av Lotta Olsson (M),

2021/22:3457 av Marléne Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M),

2021/22:3460 av Marléne Lund Kopparklint (M),

2021/22:3463 av Marléne Lund Kopparklint (M),

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 25,

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 66,

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 43 och

2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 38.

Ställningstagande

Trygghet är en frihetsfråga. Det gäller inte minst rätten att vara trygg på sin arbetsplats – oavsett var den ligger. Tyvärr är detta i dag långt ifrån en självklarhet på alla arbetsplatser. I augusti 2021 släpptes en rapport, framtagen på uppdrag av Göteborgs stad, som kartlägger problemen med tystnadskultur bland kommunanställda. I rapporten skildras en verklighet där rädslan för att utsättas för hot och våld har lagt ett lock av skräck över verksamheten – en verklighet där anställda blundar för brott som begås på öppen gata, där många drar sig för att anmäla hot och kränkningar de utsätts för i tjänsten, och där de få som vågar lyfta på locket inte sällan möts av en kompakt intern tystnad. Det främsta skälet till oviljan att anmäla händelser är, enligt rapporten, rädsla för repressalier från kriminella strukturer. Men delförklaringar finns också i en intern tystnadskultur och en upplevd osäkerhet kring vilket stöd arbetsgivaren kan eller vill ge.

För att öka viljan och förutsättningarna för tjänstepersoner att anmäla brott bör hanteringen av personuppgifter ses över. När en kommun som arbetsgivare anmäler ett brott som en medarbetare utsatts för, blir hans eller hennes personnummer, adress och telefonnummer kända för den som polisanmälts och i regel en allmän handling som kan begäras ut av vem som helst. Många upplever därmed en ökad risk att utsätta sig själv och sin familj för mer hot eller våld. Denna öppenhet om anställda i myndighetsutövande ställning är i förhållande till hur den grova organiserade brottslighetens våldskapital utvecklat ohållbar. Därför behöver lagstiftningen moderniseras.

Vi vill också ha en nationell stödfunktion för socialtjänsthandläggare vid utredning, beslut och verkställande, öka möjligheterna för kommuner att överflytta ärenden till en annan kommun för beslutsfattande där hotbilden är stor samt ta fram en kunskapsöversikt över hur man kan upptäcka, kartlägga och motverka brott som offentligt anställda utsätts för och hur man kan motverka tystnadskulturen bland anställda.

45. Personnummer m.m., punkt 21 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Johnny Skalin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 45 och avslår motionerna

2021/22:387 av Linda Lindberg (SD) och

2021/22:2877 av Mattias Karlsson i Luleå (M).

Ställningstagande

Kapningar av identiteter är ett samhällsproblem som vuxit sig allt större. När företagare driver företag inom ramen för bolagsformen enskild firma syns deras personnummer i bolagets organisationsnummer som regelverket ser ut i dag. Vi menar att det innebär en risk för företagaren att få sitt personnummer kapat. Därför bör enskilda firmor ges ett organisationsnummer som inte är identiskt med näringsidkarens personnummer utan som påminner om organisationsnummer för aktiebolag, detta i syfte att skydda företagare från identitetsstölder.

46. Samordningsnummer, punkt 22 (M)

av Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Magnus Stuart (M) och Kjell Jansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkandena 3 och 4 samt
avslår motionerna
2021/22:623 av Markus Wiechel (SD) yrkande 4,
2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 41,
2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 14 och 16 samt
2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 35.

Ställningstagande

Sverige saknar kontroll över hur många personer som illegalt vistas i landet. Detta antal väntas öka kraftigt de kommande åren. Problemen kring folkbokföringen och samordningsnumren har öppnat för brottslighet och fusk och bidrar till framväxten av parallellsamhällen. Sverige har utfärdat nästan 900 000 samordningsnummer, dvs. personer som inte är folkbokförda i Sverige har fått ett samordningsnummer för att kunna leva och verka i landet, t.ex. för att kunna skatta för sina inkomster. Av dessa har ca 150 000 övergått i personnummer. Bakom hur många av de resterande samordningsnumren det finns en verklig person är det ingen som vet. Detta är en grogrund för det parallellsamhälle som nu växer fram. Det saknas kontroll över hur många personer som illegalt vistas i landet. Konkreta åtgärder är nödvändiga för att återupprätta kontrollen.

Regeringen har föreslagit vissa åtgärder i rätt riktning men agerat senfärdigt och otillräckligt, trots att problemet varit mer eller mindre uppenbart och uppmärksammat i rapporter och av experter. Åtgärder för att stävja bidragsfusk generellt har inte prioriterats av regeringen.

För de personer som lever i ett parallellsamhälle kommer inkomsterna ofta från illegalt arbete och kriminalitet. Dessutom finns det stor risk för att samordningsnummer ger tillgång till de svenska välfärdssystemen utan att tillräckliga kontroller görs. Fusk med samordningsnummer är därför också kopplat till bidragsfusk, vilket i sin tur urholkar välfärdsstatens legitimitet. För att komma till rätta med missbruket av samordningsnumren bör ett krav införas på att alla som idag har samordningsnummer genom personlig inställelse hos Skatteverket, eller annan lämplig myndighet, ska bekräfta sin

identitet. De samordningsnummer som inte bekräftas inom en viss period bör avslutas om det inte finns särskilda skäl.

Ett beständigt krav bör gälla om personlig inställelse hos Skatteverket, eller annan lämplig myndighet, för att få ett samordningsnummer. Det gäller redan för personnummer och har visat sig nödvändigt också för samordningsnummer.

47. Samordningsnummer, punkt 22 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Johnny Skalin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 41 och avslår motionerna

2021/22:623 av Markus Wiechel (SD) yrkande 4,

2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkandena 3 och 4,

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 14 och 16 samt

2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 35.

Ställningstagande

Den senaste tidens migrationspolitik har inneburit en stor oreda i fråga om vilka som uppehåller sig i Sverige. Därtill har man haft en administrativ oordning vad gäller utgivande av samordningsnummer för personer som kommit till Sverige. Flera myndigheter har haft möjligheten att ge ut samordningsnummer. Vi är kritiska till den oreda som skapats genom detta förfarande och menar att samordningsnummer endast ska kunna fås vid personlig inställelse hos en och samma myndighet, förslagsvis Skatteverket, och mot uppvisande av godkänd legitimation och registrering av vederbörandes biometriska uppgifter, för att förhindra att en person kan ha flera samordningsnummer eller att annan oordning i systemet uppstår, t.ex. att personer som fått ett samordningsnummer försvinner ur databasen. Samordningsnumren bör ha en tidsbegränsning så att de som inte längre används för det ändamål som de ställdes ut för, ska kunna gallras bort. För att få ett samordningsnummer ska det krävas personlig inställelse och registrering av biometriska uppgifter.

Samverkan med andra myndigheter och informationsutbyte mellan olika avdelningar på Skatteverket är en förutsättning för att få ordning på samordningsnumren. För att beivra skatte- och bidragsbrott är det av väsentlig

vikt att myndigheten kan samarbeta och samverka om relevant information både inom Skatteverkets egna avdelningar och med andra myndigheter. Ett mer intensivt informationsutbyte mellan dessa hade på ett effektivt sätt i högre grad kunna säkerställa att de resurser som betalas ut från våra välfärdssystem kommer till de som har rätt till dessa. Det behövs därför en total översyn av systemet med samordningsnummer.

48. Samordningsnummer, punkt 22 (KD)

av Hampus Hagman (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 14 och 16 samt

2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 35 och

avslår motionerna

2021/22:623 av Markus Wiechel (SD) yrkande 4,

2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkandena 3 och 4 samt

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 41.

Ställningstagande

Samordningsnummer är ett tillfälligt identifikationsnummer som ges till personer som inte är folkbokförda i Sverige. Av de 870 000 samordningsnummer som finns bedömer polisen och Skatteverket att över 400 000 har getts till personer som inte styrkt sin identitet.

Svenska samordningsnummer är lätta att komma över. De bjuds ut på nätet, inte sällan på ryska sajter, och det räcker ofta med en papperskopia på en id-handling. En sådan kan förstås manipuleras digitalt med vilken dator som helst.

Det är alldeles för lätt att missbruka välfärdssystemet med hjälp av falsk identitet, vilket oftast sker via samordningsnummer. I dag används samordningsnumren som brottsverktyg av bl.a. stöldligor. Ett sätt som det används på är via påhittade fordonsköp. En köpare måste ha ett svenskt samordningsnummer för att fordonet ska kunna skrivas på honom eller henne. Det åstadkoms genom att en kopia på en identitetshandling skickas till Transportstyrelsen, som sedan begär att Skatteverket skapar ett samordningsnummer. Eftersom det endast krävs kopior per post är detta mycket enkelt att förfalska och därmed kan man skapa sig falska identiteter som sedan kan starta bolag m.m. inom Sverige som kan användas i fortsatt

brottslig verksamhet. Idag används också samordningsnummer för att tillskansa sig bidrag från välfärden på felaktiga grunder. Ett kriminellt nätverk kan ha tillgång till ett flertal samordningsnummer som utnyttjas för att söka bidrag från ett flertal välfärdsverksamheter.

Samordningsnumren bör vara tidsbegränsade, men viss flexibilitet bör finnas. Den som exempelvis köper en bil kanske bara behöver ett nummer som är aktivt under en månads tid, medan den som ska arbeta här kontinuerligt behöver ett som sträcker sig över flera år. Ett samordningsnummers maxgräns bör dock inte överstiga längden för ett tillfälligt uppehållstillstånd. Enbart en myndighet, förslagsvis Skatteverket, bör få tillstånd att dela ut samordningsnummer. Identitetskravet för ett samordningsnummer bör vidare skärpas betydligt. Id-handlingar bör tas med och kontrolleras hos Skatteverket genom fysisk inställelse, inte genom papperskopior. Den som har ett samordningsnummer ska också vara tvungen att skriva sig på den adress där han eller hon bor.

Regeringen har aviserat skärpningar av reglerna. Ett nytt regelverk för samordningsnummer kommer på plats under 2022, vilket kommer att förbättra systemet, men detta är långt ifrån tillräckligt.

Regeringens förslag innebär att avregistrering ska ske efter fem år, vilket är onödigt lång tid. För att jämföra är ett tillfälligt uppehållstillstånd giltigt i endast tre år. Flertalet samordningsnummer utfärdas av mycket specifika skäl, t.ex. att en bil ska byta ägare. Ett sådant nummer skulle kunna upphöra att gälla omedelbart efter registreringen. Dessutom behöver de nummer som finns idag makuleras om inte innehavaren kan bevisa att han eller hon behöver samordningsnumret. Att regeringens förslag ger upphov till fortsatt missbruk av nummer i upp till fem år är otillräckligt om vi ska kunna bekämpa skuggsamhället.

Kristdemokraterna vill gå längre. För att motverka det pågående missbruket av samordningsnummer vill vi vilandeförklara samtliga samordningsnummer, såvida inte personerna bakom kan inställa sig hos polisen och styrka sin identitet med id-handling.

Särskilda yttranden

1. Folkräkning, punkt 16 (S)

Jörgen Hellman (S), Sultan Kayhan (S), Patrik Lundqvist (S), Anna Vikström (S) och Eva-Lena Jansson (S) anför:

Socialdemokraterna vill vända på varje sten för att bryta segregationen och pressa tillbaka den organiserade brottsligheten. Vi vill ta tillbaka kontrollen över välfärden. Att folkbokföringen håller en hög kvalitet är i det sammanhanget av största vikt. Det är den grundläggande registreringen av befolkningen i Sverige och har en helt avgörande betydelse för att samhället ska fungera.

Arbetet med att stärka folkbokföringen har under många år varit eftersatt. Inte minst var det olyckligt att den dåvarande alliansregeringen avkriminaliserade folkbokföringsbrottet den 1 januari 2014 (prop. 2012/13:120). Därför har den socialdemokratiskt ledda regeringen genomfört en kursändring i arbetet med folkbokföringen, som tog sitt avstamp i att folkbokföringsbrottet återinfördes 2018. Flera åtgärder har vidtagits sedan dess, för att komma till rätta med den oreda som blev resultatet av att alliansregeringen nedprioriterade arbetet med att skapa ordning och reda i våra register.

Skatteverket har sedan juni 2020 haft ett pågående pilotprojekt inom ramen för ett regeringsuppdrag om att arbeta mot den organiserade brottsligheten. Skatteverket har i samverkan med elva andra myndigheter genomfört kontroller för att kartlägga om, och hur, felaktig folkbokföring ingår i brottsliga upplägg. Myndigheterna kunde bl.a. identifiera ca 500 adresser som misstänks ingå i avancerade brottsupplägg, bl.a. penningtvätt, svartarbete, skattebrott och bedrägerier. Efter genomfört pilotprojekt har uppdraget slutredovisats och myndigheterna har lämnat ett antal rekommendationer till regeringen om hur man kan komma tillrätta med problemet. En folkräkning ingår inte i de förslag som lämnas.

Härutöver har regeringen nyligen överlämnat en proposition till riksdagen, proposition 2021/22:217 Stärkt kontroll och kvalitet i folkbokföringen, som innehåller förslag om utökade befogenheter för Skatteverket. Bland annat ska myndigheten som första utredningsåtgärd kunna göra kontrollbesök samt begära att personer som befinner sig på en adress legitimerar sig. En person som anmäler flytt till Sverige föreslås dessutom tvingas inställa sig personligen för en identitetskontroll. Propositionen kommer att beredas av skatteutskottet under våren 2022.

Vad gäller utskottsmajoritetens förslag om en folkräkning menar Socialdemokraterna att det saknas tydlighet kring vad som ska genomföras och med vilket syfte. Sverige, liksom övriga medlemsländer i EU, är skyldigt att vart tionde år genomföra en s.k. census, vilket motsvarar en folk- och

bostadsräkning. SCB är ansvarig myndighet för detta. Nästa census som genomförs kommer att ha referensår 2021 och för Sveriges del är den registerbaserad. Det är därför som regeringen och berörda myndigheter arbetar systematiskt för att förbättra folkbokföringsregistret. Vi är inte övertygade om att en fysisk folkräkning, om det är en sådan som utskottsmajoriteten föreslår, är det mest effektiva sättet att komma till rätta med problematiken. Bedömningen från de ansvariga myndigheterna är att folkbokföringsfelet uppgår till ca 2 procent. Man kan fundera över om det är rätt prioritering att undersöka hela befolkningen med oklara metoder, när stora delar av befolkningen är korrekt registrerade. En folkräkning av det slag som utskottsmajoriteten tycks föreslå ger som bäst en tillfällig ögonblicksbild. Det centrala måste vara att komma till rätta med de brister som finns, och därför krävs det i stället systematiska åtgärder som är riktade mot de som är felaktigt folkbokförda. Det sker rimligast genom att stärka kvaliteten i folkbokföringen. För det parti som är intresserat av det återstår närmast att bifalla de förslag i propositionen som regeringen nyligen har lämnat till riksdagen om att skärpa kontrollen och stärka kvaliteten i folkbokföringen.

Vi invänder därför mot utskottsmajoritetens förslag. Vi socialdemokrater tummar inte på att kvaliteten i folkbokföringen måste stärkas med effektiva metoder och skarpare verktyg. Det är avgörande för att bryta den organiserade brottsligheten, minska välfärdsbrotten och bygga ett starkare och tryggare Sverige. Vi ska därför, med full kraft och högt tempo, fortsätta skapa ordning och reda i folkbokföringen.

Därmed ställer vi oss inte bakom ett tillkännagivande till regeringen om att initiera en ny nationell folkräkning

2. Folkräkning, punkt 16 (V, MP)

Jon Thorbjörnson (V) och Lorentz Tovatt (MP) anför:

Vi är mycket kritiska mot de åtgärder mot skuggsamhället som presenterats i de motioner som lämnats av Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Liberalerna och som resulterat i en utskottsmajoritet för ett tillkännagivande om att genomföra en folkräkning. En nationell folkräkning är en i sammanhanget krävande och dyr insats som sannolikt skulle ha begränsad effekt på skuggsamhället.

Åtgärderna syftar till att göra livet svårare för de människor som lever som papperslösa i Sverige, utifrån föreställningen att det ska få dem att lämna landet. Denna politik har redan prövats i flera steg och alltid med samma resultat, nämligen att utsattheten i en redan mycket utsatt grupp ökar. Det tydligaste exemplet på detta är ändringarna i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. från 2016. Denna förändring har fått förödande effekter. I stället för att öka antalet som återvänder efter beslut om av- eller utvisning har de lett till att fler lever som papperslösa i Sverige och under ännu större utsatthet. Nu har regeringen äntligen insett det och utreder därför en

förändring. Flera av dessa förslag diskuterades i Migrationskommittén utan att det någonsin presenterades några belägg för att de skulle få önskad effekt. De har inte heller utretts.

Det finns flera skäl till att människor lever i papperslöshet i Sverige. En del av gruppen har fått avslag på sin asylansökan. Bland de som inte lämnar landet efter ett utvisningsbeslut finns de som inte kan eftersom landet dit de ska utvisas inte tar emot dem men också de som fruktar för sitt liv vid återvändande. För dessa grupper krävs lagändringar i enlighet med förslagen i betänkandet Uppehållstillstånd på grund av praktiska verkställighetshinder och preskription (SOU 2017:84) samt en översyn av rättssäkerheten inom asylprocessen.

En mer rättssäker asylprocess skulle leda till färre felaktiga avslag men också till en större tilltro till systemet och en större benägenhet att följa de beslut som fattas inom det.

En annan anledning till papperslöshet är att människor luras till Sverige för att utnyttjas som billig arbetskraft. Detta måste stoppas bl.a. genom åtgärder som förhindrar oseriösa företag att utnyttja arbetskraftsinvandrare genom att förhindra utnyttjandet av människor och för att stävja arbetslivskriminalitet.

Därmed ställer vi oss inte bakom ett tillkännagivande till regeringen om att initiera en ny nationell folkräkning

3. Folkräkning, punkt 16 (C)

Helena Vilhelmsson (C) anför:

Att ha korrekta uppgifter om vilka som bor och befinner sig i Sverige är viktigt ur många aspekter. De senaste åren har vi sett en ökande kriminalitet kopplat till bristande uppgifter i folkbokföringen. Det kan handla om penningtvätt, svartjobb, skattebrott, bedrägerier, fusk med uppehållsrätt i landet och identitetsrelaterade brott. Det är av yttersta vikt att detta åtgärdas, men jag ställer mig tveksam till att en nationell folkräkning skulle vara lösningen på dessa problem.

Sedan 1990 har det inte gjorts någon folkräkning i traditionell mening, såsom enkäter och jämförelser med registeruppgifter. I stället har det, efter vissa lagändringar, gjorts fördjupade registerbaserade kontroller i en folk- och bostadsräkning.

Registerbaserade folkräkningar genomförs i flera länder i Europa.

Skatteverket har, efter en budgetförstärkning under 2021 som bl.a. Centerpartiet förhandlat fram, i ett pilotprojekt utfört en fördjupad granskning i vissa utvalda områden för att åtgärda bedrägerier inom folkbokföring och för att komma åt organiserad brottslighet.

Slutsatser efter detta pilotprojekt är redovisade till regeringen och jag utgår från att resultaten är omhändertagna i den proposition som nu ligger på riksdagens bord, Stärkt kontroll och kvalitet i folkbokföringen. Om så inte är fallet kommer vi att lägga nödvändiga följdmotioner på regeringens förslag.

Därmed ställer jag mig inte bakom ett tillkännagivande till regeringen om att initiera en ny nationell folkräkning.

4. Biometriska data, punkt 17 (S)

Jörgen Hellman (S), Sultan Kayhan (S), Patrik Lundqvist (S), Anna Vikström (S) och Eva-Lena Jansson (S) anför:

Vi socialdemokrater invänder mot utskottsmajoritetens förslag. Vi tummar inte på att kvaliteten i folkbokföringen måste stärkas med effektiva metoder och skarpare verktyg. Det är avgörande för att bryta den organiserade brottsligheten, minska välfärdsbrotten och bygga ett starkare och tryggare Sverige. Vi ska därför, med full kraft och högt tempo, fortsätta att skapa ordning och reda i folkbokföringen.

Regeringen har nyligen överlämnat en proposition till riksdagen, proposition 2021/22:217 Stärkt kontroll och kvalitet i folkbokföringen, som innehåller förslag om utökade befogenheter för Skatteverket.

I propositionen ingår utöver detta förslag om att ytterligare stärka identitetskontrollen. Skatteverket får, med regeringens förslag, befogenhet att kontrollera de biometriska uppgifter som finns lagrade i en identitetshandling när myndigheten genomför en identitetskontroll. Utredningen som ligger till grund för propositionen har lämnat förslag om att kontroll av biometriska uppgifter ska kunna ske vid tilldelning av identitetsbeteckning för någon som inte är folkbokförd. Förslaget kommer att beredas av skatteutskottet under våren.

För det parti som är intresserat av det återstår närmast att bifalla de förslag i propositionen som regeringen nyligen har lämnat till riksdagen om att skärpa kontrollen och stärka kvaliteten i folkbokföringen.

Därmed ställer vi oss inte bakom ett tillkännagivande till regeringen om utökad användning av biometri vid folkbokföring och tilldelning av samordningsnummer.

5. Biometriska data, punkt 17 (V, MP)

Jon Thorbjörnson (V) och Lorentz Tovatt (MP) anför:

Vi invänder mot utskottsmajoritetens förslag om bättre kontroll vid utfärdande av samordningsnummer och vid folkbokföring genom användandet av biometriska data.

Vi anser att det är viktigt att arbeta för ökad kvalitet i folkbokföringen. Regeringen har dock nyligen lämnat förslag med den inriktning som majoriteten i utskottet stöder. Regeringen har nyligen överlämnat en proposition till riksdagen, 2021/22:217 Stärkt kontroll och kvalitet i folkbokföringen, som innehåller förslag om utökade befogenheter för Skatteverket. I propositionen ingår bl.a. förslag om att ytterligare stärka

identitetskontrollen. Skatteverket får, med regeringens förslag, befogenhet att kontrollera de biometriska uppgifter som finns lagrade i en identitetshandling när myndigheten genomför en identitetskontroll.

Regeringens proposition nu ska hanteras i riksdagen och i den finns förslag på skärpningar som är nödvändiga och som vi kommer ställa oss bakom. Vissa av förslagen anser vi dock går för långt.

Vi anser inte att det finns någon anledning att föregå det arbete som påbörjats och som inom en snar framtid kommer att behandlas av skatteutskottet.

Därmed ställer vi oss inte bakom ett tillkännagivande till regeringen om utökad användning av biometri vid folkbokföring och tilldelning av samordningsnummer.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:52 av Ann-Christine From Utterstedt (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast genomföra en folkräkning i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:63 av Bo Broman (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka skattetransparensen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:132 av Kjell-Arne Ottosson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av det nordiska skatteavtalet i syfte att ta bort de gränshinder som finns för en för Sverige viktig arbetsmarknad och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:181 av Eric Westroth (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett regelverk där det regleras hur många personer som tillåts folkbokföra sig i en specifik bostad i förhållande till bostadens storlek och antal rum och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:199 av Mikael Larsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bedrägerier med personnummer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:222 av Tobias Andersson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett system för att informera övriga folkbokförda när någon ytterligare folkbokför sig på adressen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:266 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydligare redovisa mervärdesskatt för konsumenter och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att redovisa arbetsgivaravgifter och andra socialavgifter på lönebesked från offentliga arbetsgivare och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheter att i samband med slutskattebeskedet redovisa hur inbetald skatt fördelats på olika utgiftsområden och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att presentera lättlästa budgetar i all offentlig verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ytterligare skydda privatpersoners känsliga uppgifter från offentligheten och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:326 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bokföringshjälp till småföretagare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att småföretagare ska få en förenklad deklarationsprocess och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en bokföringstjänst kopplad direkt till Skatteverket och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en rättvisare hantering av kassaregister vid torghandel och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en rättvisare hantering av kassaregister vid fäbodverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:340 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att företagare som lämnat in felaktiga eller försenade uppgifter enbart ska beläggas med administrativ avgift om felet inte begåtts uppsåttligt eller för egen vinnings skull och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:387 av Linda Lindberg (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att även bolagsformen enskild firma bör ges ett organisationsnummer som ej är identiskt med näringsidkarens personnummer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:469 av Ali Esbati m.fl. (V):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska krävas flera uppdragsgivare för att godkännas för F-skatt och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tidsbegränsad F-skatt och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas ett krav på att även underentreprenörer ska ha giltig F-skatt för att rotavdrag ska utbetalas och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:484 av Michael Rubbestad och Patrik Jönsson (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka påminnelseavgiften för obetald trängselskatt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tilläggsavgift endast bör tas ut i de fall påminnelseavgift inte har betalats av fordonsägaren och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:490 av Lars Andersson och Markus Wiechel (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bevara utlandssvenskars folkbokföring i det statliga personadressregistret Spar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:623 av Markus Wiechel (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell folkräkning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder mot falsk folkbokföring och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en genomgång av samordningsnummer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:661 av David Lång (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intensifiera arbetet med uppdatering av Sveriges bilaterala skatteavtal och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör rapportera om arbetet med uppdateringen av skatteavtal till riksdagen varje år och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:768 av Kerstin Lundgren (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige måste underlätta för medborgare som bott utomlands att återigen skriva sig i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:831 av Mattias Ottosson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna vid F-skatt så att de inte missbrukas av oseriösa arbetsgivare och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:946 av Johanna Haraldsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna för F-skatt i syfte att motverka löne- och villkorsdumpning på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:947 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om elektronisk överföring och samkörning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:955 av Leif Nysmed och Lars Mejern Larsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa krav på att även underentreprenörer ska ha F-skatt vid rotavdrag och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:971 av Mats Wiking (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fordonsägande vid dödsfall och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1005 av Robert Stenkvist (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en folkräkning kopplad till bidrag och folkbokföringsadresser ska genomföras och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1015 av Leif Nysmed m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till ett entreprenadavdrag inom byggbranschen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1077 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det tydligt vilka skatter, moms och avgifter som betalas på lön och köpta varor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1092 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att utreda möjligheten till frivilliga skattebetalningar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1095 av Jan Ericson och Sten Bergheden (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i ett första steg tydligare visa för löntagarna hur stor skattebelastningen är på utbetald lön och att i ett andra steg göra om arbetsgivaravgifterna till en löneskatt och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1096 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ett avskaffande av fastighetstaxeringen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1098 av Josefin Malmqvist och Ida Drougge (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga om det ska framgå tydligt av deklARATIONEN vad skattepengarna gått till och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga om det ska framgå tydligt av deklARATIONEN vilka totala skatter som du betalat, inklusive arbetsgivaravgift och schablon för konsumtionsskatter, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1144 av Hans Eklind (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra benämningen ”den allmänna löneavgiften” till ”allmän statlig löneskatt” och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1369 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av regelverk för access att skriva sig på en adress och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1495 av Hans Eklind (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten och det allmänna bör redovisa skatter och avgifter på lönebesked och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1501 av Boriana Åberg (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över tidsfristen på två månader för förverkande av egendom och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1521 av Camilla Brodin (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den allmänna kunskapen om skattesystemet ska öka och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1627 av Lars Thomsson m.fl. (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att dela kommunalskatten mellan flera kommuner och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1638 av Per Åsling (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att plattformsföretag bör åläggas att rapportera in till Skatteverket vilka ersättningar de har betalat ut till uppdragstagare och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1674 av Johan Hultberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ifall det skulle vara möjligt att vara folkbokförd och skattskyldig i mer än en kommun och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1827 av Annicka Engblom (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att göra en utvärdering av införandet av personalliggare och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1976 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att göra en översyn och utvärdering av kassaregisterlagen och ta hänsyn till de problem som beskrivs i motionen och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över möjligheten att utfärda tillfälliga undantag för de företag som har de problem som beskrivs i motionen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1978 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att arbeta för ett mer transparent och effektivt skattesystem och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för minskat slöseri med skattepengar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmana till mer synliga skatter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1980 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn och om möjligt slopa kravet på personalliggare i mindre företag och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2045 av Lars Jilmstad (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Statens servicecenter i regel ska redovisa arbetsgivaravgifter på lönespecifikationer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2076 av Helena Vilhelmsson och Annika Carlsson (båda C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas med syfte att kvinnor med skyddad identitet via skarpare lagstiftning ska kunna leva ett liv utan risk för att bli röjda, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förändra lagstiftningen så att kvinnor som lever gömda inte ska behöva riskera att röja sin identitet på grund av offentlighetsprincipen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2087 av Lars Püß (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om den danska modellen för personalliggare kan ersätta eller komplettera det nuvarande systemet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2108 av Lars Püss (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera kassaregistrens effekter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2147 av Johan Büser (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny grad av sekretessmarkering för myndighetsanställda och deras familjer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2180 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en nationell folkräkning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2208 av Jörgen Berglund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att synliggöra arbetsgivaravgifterna på lönebesked för offentliga arbetsgivare och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2218 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av ändringar i skatteförfarandelagen om att arbetsgivardeklarationen för varje betalningsmottagare även ska innehålla uppgift om arbetsgivaravgiftens belopp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2232 av Erik Ottoson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka avgiften för försenad inbetalning av trängselavgift och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2242 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten till rättvisa skattekonton där tillgångar respektive skulder som understiger 100 kronor varken betalas ut eller betalas in under året och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2250 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över Skatteverkets möjligheter att motverka skattefusk i form av olaglig arbetskraft och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2314 av Lina Nordquist och Barbro Westerholm (båda L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheterna till delårsskatt bör ses över och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2336 av Robert Hannah (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda avskaffande av preliminärskatten för företag och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2415 av Ida Drougge (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att konvertera arbetsgivaravgiften till inkomstskatt och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2417 av Ida Drougge (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att regeringen ålägger stat, kommun och landsting/region att redovisa hur mycket, vad och när beskattning sker, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att redovisningen sker genom medborgarens bank och att skatteutgifterna ska gå att sammanställa i likhet med andra utgifter som dras från bankkontot, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2418 av Ida Drougge (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda samt lämna förslag på hur skatterna kan bli mer synliga och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2424 av Ida Drougge (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att synliggöra skatterna på kvittot när vi konsumerar någonting som är beskattat i flera led och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att synliggöra punktskatter på kvitton och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att redovisa subventioner från det offentliga på kvitton och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2427 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en enkel och rättssäker indrivning av skatter, avgifter och skulder och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av marknadsknallarnas förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2432 av Eric Palmqvist m.fl. (SD):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om översyn av marknadsknallarnas förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2441 av Ida Drougge (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda definitionen av vad som är en avgift och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över att byta namn på de avgifter som egentligen är skatter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2442 av Ida Drougge (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa taxeringsvärdering av fastigheter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2449 av Eric Palmqvist m.fl. (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera systemet med personalliggare och kassaregister i hotell- och restaurangbranschen och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om översyn av marknadsknallarnas förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2453 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur delningsekonomin kan främjas och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur det kan ställas krav på plattformar som handhar uthyrningstjänster att redovisa intäkter och betala in skatter för sina användare och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2494 av Alexandra Anstrell och Sofia Westergren (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydligt klargöra för Skatteverket om hästnäringens betydelse för Sverige och att den ofta innefattar små företagare, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2597 av Tony Haddou m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om en kriminalisering av skatteflykt och medhjälp till skatteflykt som innebär att dessa handlingar får kännbara påföljder och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inom EU bör driva på för att den offentliga land-för-land-rapporteringen ska gälla i samtliga länder där företagen har verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inom EU bör driva på för att alla multinationella företag vars omsättning överstiger 40 miljoner euro ska omfattas av den offentliga land-för-land-rapporteringen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inom ramen för arbetet i EU bör driva på för att reformera hela processen med framtagandet av den svarta listan och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inom ramen för arbetet i EU bör verka för att definitionen av vad som är skadlig skattepolitik ändras så att den inkluderar mycket låga bolagsskattesatser och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en skatteparadisutredning i syfte att ta fram förslag för att stoppa utförseln av pengar till skatteparadisen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om att rapporteringsplikten ska gälla även för inhemska skattearrangemang och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om registrering av stiftelser och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör driva på för att etablera liknande ramverk för arbetet mot skatteflykt och penningtvätt inom FN som finns för arbetet mot klimatförändringarna och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör undersöka möjligheterna att införa ett globalt värdepappersregister och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör införa en deklarationsplikt för förmögenheter som innehas utomlands och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2757 av Laila Naraghi (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skatteverket och Försäkringskassan i samverkan ska se över möjligheten att i samband med deklarationen inkludera dels information om bostadstillägg för pensionärer, dels möjligheten för den enskilde att samtidigt kunna göra en ansökan om bostadstillägg, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2805 av Marie-Louise Hänel Sandström (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att synliggöra osynliga skatter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2839 av Betty Malmberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Skatteverket ett särskilt uppdrag att årligen följa upp allmänhetens kunskap om nivån på olika skatter och arbetsgivaravgifter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge statliga myndigheter och verk i uppdrag att ange s.k. löneskatter på anställdas lönebesked och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2874 av Mattias Karlsson i Luleå (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över kravet på personalliggare i byggverksamhet till att vara ett renodlat arbetsgivaransvar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2877 av Mattias Karlsson i Luleå (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa alternativt organisationsnummer för enskild firma och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2914 av Eric Westroth (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera förmedling av och handel med folkbokföringsadresser och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2956 av Ann-Sofie Alm (M):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyddade identiteter för att undkomma hedersbrott ska vara livslånga och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3086 av Daniel Andersson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för att inrätta en obligatorisk examination vid utfärdande av F-skattsedel och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3128 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att införa biometrisk identifiering vid utfärdande av personnummer/samordningsnummer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3221 av Ola Johansson m.fl. (C):

31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motverka arbetsplatskriminalitet inom byggsektorn och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3232 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsammans med de övriga nordiska regeringarna se över det nordiska dubbelbeskattningsavtalet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3240 av Anders Hansson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inleda en översyn avseende utlandssvenskars situation i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3241 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga om poliser ska kunna få dolda adresser och personuppgifter på ett lätt sätt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3242 av Peter Helander m.fl. (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen om personalliggare i besöksnäringen och att undanta ägaren och dennes familj från kravet att skriva in sig i personalliggaren, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3256 av John Widegren (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur rättssäkerheten kan stärkas i skattemål och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över frågan om anstånd vid skattemål och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3266 av Betty Malmberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nivån på trängselskattens förseningsavgift bör ses över och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3304 av Magdalena Schröder (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förändrade regler för att ändra folkbokföringsadress och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3310 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förseningsavgifter vid mindre skattebetalningar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3317 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationell folkräkning och biometriska id-handlingar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3380 av Arman Teimouri m.fl. (L):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera systemet med personalliggare och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3457 av Marlène Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga förändringar av de gällande kraven på personuppgifter på tjänstelegitimation inom utsatta yrken och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3460 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda vilka ytterligare extra utsatta yrkesgrupper som skulle behöva anonymisering och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3463 av Marléne Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över införande av skyddade bostadsuppgifter för extra utsatta yrkesgrupper och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C):

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utifrån Jämställdhetsmyndighetens kommande kartläggning se över systemet med skyddade personuppgifter och andra skyddsåtgärder och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndighetspost och information ska skickas till båda vårdnadshavarna till ett barn och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3525 av Ola Johansson m.fl. (C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en rättssäker bedömning hos Skatteverket av hästar som näringsverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3544 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att riksdagen, regeringen och statliga myndigheter inför lönebesked som visar hela skatten, inklusive arbetsgivaravgifter, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3551 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skatteverket bör ges i uppdrag att redovisa arbetsgivaravgiften på det årliga slutskattebeskedet i samband med en bred skatteöversyn och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3635 av Niklas Wykman m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en ny nationell folkräkning i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör göra folkbokföringen mer tillförlitlig och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska krävas personlig inställelse hos Skatteverket, eller annan lämplig

- myndighet, för att få ett samordningsnummer och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla som i dag innehar samordningsnummer ska bekräfta sin identitet genom personlig inställelse hos Skatteverket, eller annan lämplig myndighet, och att de samordningsnummer som inte bekräftas inom ett antal månader avslutas om inte särskilda skäl föreligger, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att biometrisk data ska användas för att göra identifieringen av samordningsnumrens innehavare säkrare och tillkännager detta för regeringen.
 10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skatteverket bör få ansvaret för utbetalning av all lönegaranti och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3638 av Niklas Wykman m.fl. (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna att avveckla dagens modell av personalliggarsystemet för restaurangnäringen i syfte att tydligt reducera administrationsbördan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3656 av Niels Paarup-Petersen (C):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skatteverket inte ska invänta deklARATIONEN innan det ageras mot svartjobb och fusk gentemot Försäkringskassan och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C):

66. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utifrån Jämställdhetsmyndighetens kommande kartläggning se över systemet med skyddade personuppgifter och andra skyddsåtgärder och tillkännager detta för regeringen.
84. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndighetspost och information ska skickas till båda vårdnadshavarna för ett barn och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3685 av Per Åsling m.fl. (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagstiftningen om hantering av preliminärskatt bör utredas i syfte att ändra på regelverk kring förtida inbetalning och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av skattelagstiftningens konsekvenser för mindre företag och ideella föreningar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning för att belysa Skatteverkets och övriga statliga myndigheters hantering av företagarärenden och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram förslag på ny lagstiftning kring företrädaransvaret och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på undantag och förenklingar i systemet med personalliggare i sin helhet och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn gällande proportionaliteten i skattetvister mellan näringsidkare och Skatteverket och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att skattepolitiken förblir en nationell kompetens och att EU inte ges möjlighet att öka uttaget av egna medel genom nya skatteobjekt och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn och utvärdering av kassaregisterlagen och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka rättssäkerheten för företagare och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Skatteverket i uppdrag att föreslå åtgärder för att minska skatteadministrationen och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ersättningen för processkostnader i skattemål och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om datum för fastställande av skattesats från den 1 november året före folkbokföring kan ändras till den 1 januari året för folkbokföring och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den allmänna löneavgiften bör separeras från arbetsgivaravgiften och definieras som en egen skattesats för att tydliggöra vilka skatter som företagen betalar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3686 av Martin Ådahl m.fl. (C):

36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram förslag på hur skatteanstånd som beviljats under coronakrisen kan återbetalas över en längre tid och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3687 av Lars Hjälmered m.fl. (M):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över systemet med personalliggare och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3707 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna kring företrädaransvar i skatteförfarandelagen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3756 av Maria Stockhaus m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Skatteverket i uppdrag att förenkla företagens redovisning till Skatteverket genom digitala lösningar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndigheter som på olika sätt behandlar känsliga uppgifter bör hålla säkerhetsperspektivet överordnat alla andra prioriteringar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra för delningsplattformarna att certifiera sig hos Skatteverket och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett mer välanpassat system, utan fusk, för företagande och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska skatteundrandragandet i delningsekonomin och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3757 av Maria Stockhaus m.fl. (M):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på samlingsfaktura till svenska företag och privatpersoner för trängselavgift och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3819 av Louise Meijer (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det på deklarationen bör framgå vad skattepengarna har använts till och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3820 av Louise Meijer (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det obligatoriskt att redovisa arbetsgivaravgiften på lönebeskedet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3834 av Louise Meijer (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en elektronisk varning i Skatteverkets system när fler än två vuxna individer folkbokför sig på samma adress, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3913 av Kristina Yngwe (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur skattesystemet kan bli mer transparent och hur krav på en tydligare redovisning av lönekostnaden kan genomföras och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3954 av Eric Westroth m.fl. (SD):

36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydligare redovisa syftesbeskrivning, kostnadseffekt samt en fullständigt korrekt redovisning avseende skatteutgifter och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka skattetransparensen på lönebesked och konsumentkvitton och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda systemet för personalliggare med dess effektivitet att beivra skatteundragande samt hur den administrativa bördan för företagare ska kunna hållas till ett minimum och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en total översyn av folkbokföringen för att minimera folkbokföringsfelet och effektivare kunna stävja brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att initiera en folkräkning och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en total översyn av systemet med samordningsnummer och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur rättssäkerheten i skatterättsliga processer kan förbättras och tillkännager detta för regeringen.

43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för skyddade folkbokföringsuppgifter för att förhindra brott och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för skattemål så att ersättning kan utges för rättegångskostnader tillfälligt fram till det att dom har förkunnats och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att enskilda firmor ska ges ett organisationsnummer som ej är identiskt med näringsidkarens personnummer i syfte att motverka id-kapning och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förenklad digital deklARATION för företag och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om översyn av skattevillkor för delningsekonomin och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda skattesystemet och föreslå åtgärder avseende de för företagen hämmande och obsoleta skattereglerna och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka arbetet med de bilaterala skatteavtalen för svensk exportindustri och för motpartsländers beskattningskapacitet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L):

33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reglerna för F-skattsedel bör förenklas och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3967 av Gulan Avci m.fl. (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över utformningen av det nordiska skatteavtalet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3968 av Gulan Avci m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera lagstiftningen om personalliggare och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förändrat regelverk för ersättning av rättegångskostnader i processer som rör tillämpning av skattelagstiftning och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regleringen av anstånd med betalning av skatter och avgifter bör reformeras och tillkännager detta för regeringen.

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade möjligheter till förhandsbesked i skattefrågor och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera reglerna om skattetillägg och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nya regler för motivering av överklagan i skattemål och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det skatterättsliga företrädaransvaret och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3969 av Roger Haddad m.fl. (L):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skydda offentliganställda från hot och våld och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3974 av Johan Pehrson m.fl. (L):

33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om folkbokföring och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L):

63. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell folkbokföring och tillkännager detta för regeringen.
64. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ändringar i folkbokföringslagen och tillkännager detta för regeringen.
65. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell folkräkning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny nationell folkräkning för att motverka brott och utanförskap och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vilandeförklara alla samordningsnummer och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om biometriska data för samordningsnummer och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om det ska vara straffbart att lämna felaktiga uppgifter för ett samordningsnummer och tillkännager detta för regeringen.

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om folkräkning och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om andrahandsuthyrning och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skatteverket ska kunna avregistrera falska personnummer från folkbokföringen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4190 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillfälliga samordningsnummer och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om folkbokföring och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sekretess för myndighetspersonal och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4200 av Jakob Forssmed m.fl. (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att offentliga arbetsgivare bör redovisa samtliga skatter och avgifter på lönebeskeden och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4202 av Hampus Hagman m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skydda den svenska skattebasen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att synliggöra skattetrycket och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en folkräkning så snart som möjligt och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska det personliga ansvaret för ett aktiebolags skatteskulder och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda systemet med personalliggare i dess nuvarande form och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra ersättningsreglerna och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer generösa anståndsregler för skatteskulder under den tid en juridisk skatteprocess pågår och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att komplettera utredningen om att avveckla fastighetstaxeringssystemet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa skatteparadis och kapital- och skatteflykt från fattiga länder och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska bli lättare att följa upp och jämföra vad gäller olika länders sätt att redovisa skatter och göra det svårare att fuska, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:4217 av Camilla Brodin m.fl. (KD):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda personalliggarna i deras nuvarande form och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4222 av Larry Söder m.fl. (KD):

30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa taxeringsvärdessystemet och tillkännager detta för regeringen.